IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

Rapport Annwali **2023**

Panorama tas-sena

curia.europa.eu

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tiggarantixxi l-protezzjoni tad-dritt tal-Unjoni

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea hija waħda minn seba' istituzzjonijiet Ewropej.

Bħala l-istituzzjoni ġudizzjarja tal-Unjoni, hija għandha l-missjoni li tiggarantixxi l-osservanza tad-dritt tal-Unjoni billi tiżgura interpretazzjoni u applikazzjoni uniformi tat-Trattati u billi tiggarantixxi l-istħarriġ tal-legalità tal-atti adottati mill-istituzzjonijiet, mill-korpi u mill-organi tal-Unjoni.

L-istituzzjoni tikkontribwixxi sabiex jitħarsu l-valuri tal-Unjoni u tagħti s-sehem tagħha fil-proġett Ewropew permezz tal-ġurisprudenza tagħha.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea hija komposta minn żewġ qrati: il-"Qorti tal-Ġustizzja u l-"Qorti Ġenerali".

Rapport Annwali 2023

Panorama tas-sena

Werrej

Daħla mill-President **4**

1. Ħarsa qasira lejn is-sena 2023 ..... **7**

A Sena f'ritratti **8**

B Is-sena f'ċifri **16**

L-istituzzjoni fl-2023 16

Is-sena ġudizzjarja (il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali) 17

Id-dipartimenti lingwistiċi 18

2. L-attività ġudizzjarja **21**

A Il-Qorti tal-Ġustizzja fl-2023 ..... **22**

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja 22

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja 28

B Il-Qorti Ġenerali fl-2023 ..... **32**

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti Ġenerali 32

Innovazzjonijiet fil-ġurisprudenza 34

Il-Membri tal-Qorti Ġenerali 38

C Il-ġurisprudenza fl-2023 ..... **42**

Focus Interazzjoni bejn il-protezzjoni tad-data personali u d-dritt tal-kompetizzjonie 42

Focus Setgħa regolatorja tal-FIFA u tal-UEFA u d-dritt tal-Unjoni 44

Focus Protezzjoni tad-data personali u l-ġlieda kontra l-ksur fil-qasam tal-kompetizzjoni bejn impriżi 46

Focus Protezzjoni tal-impriżi Ewropej kontra s-sanzjonijiet extraterritorjali tal-Istati Uniti 50

Ħarsa lejn l-iktar sentenzi importanti tas-sena 53

3. Amministrazzjoni fis-servizz tal-ġustizzja 75

A Introduzzjoni mir-Reġistratur 76

B L-avvenimenti prinċipali tas-sena 78

Il-multilingwiżmu ċċelebrat fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea 78

Aċċessibbiltà u inklużjoni – ta’ interess għal kulħadd 80

Intelliġenza artifiċjali: strateġija adottata għall-użu tagħha fil-Qorti tal-Ġustizzja 82

It-tisħiħ tal-kooperazzjoni ġudizzjarja Ewropea: is-sħubija man-Netwerk Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju 84

C Ir-relazzjonijiet mal-pubbliku 88

4. Istituzzjoni li tirrispetta l-ambjent 91

5. Ħarsa lejn il-futur 95

6. Nibqgħu konnessi! 99

Koen Lenaerts

President tal-Qorti tal-Ġustizzja
tal-Unjoni Ewropea

Is-sena 2023 kienet sena diffiċli fil-livell internazzjonali, bil-persistenza tal-gwerra fl-Ukraina u bl-emerġenza ta' kunflitt armat ġdid fil-Lvant Nofsani. F'kuntest ġeopolitiku fejn l-ideal tal-paċi jinsab dejjem iktar mhedded, l-istituzzjoni tagħna tipprovdi miżura ta' stabbiltà bit-twettiq tal-missjoni tagħha li tħares il-ġustizzja, l-Istat tad-dritt, il-valuri demokratiċi u d-drittijiet fundamentali. Permezz tal-ġurisprudenza tagħhom, il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali komplew jaħdmu sabiex jipproteġu dawn il-valuri u dawn id-drittijiet filwaqt li enfasizzaw bil-qawwa li dawn jagħmlu parti mill-identità stess tal-Unjoni bħala ordinament ġuridiku komuni għall-Istati Membri.

Matul is-sena li għaddiet, il-Qorti tal-Ġustizzja kompliet id-djalogu intens li hija żżomm mal-qrati nazzjonali, b'mod partikolari mal-qrati kostituzzjonali u supremi, b'mod partikolari fil-kuntest ta' diversi laqgħat organizzati fi ħdan l-istituzzjoni stess. F'Settembru, it-tieni edizzjoni tal-konferenzi "Magħquda fid-Diversità" ("EUnited in Diversity") laqqgħet ukoll, f'Den Haag, diversi rappreżentanti ta' dawn il-qrati tal-aħħar kif ukoll membri tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, bil-parteċipazzjoni ta' Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja, dwar suġġetti relatati mal-Istat tad-dritt, mad-diversità kostituzzjonali tal-Istati Membri u mal-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni. Bħal kull sena, il-Forum tal-Membri tal-Ġudikatura Nazzjonali kien opportunità għal skambji kostruttivi bejn il-membri tal-istituzzjoni u tal-qrati nazzjonali, li jrawmu komprensjoni aħjar tal-karatteristiċi speċifiċi tas-sistemi legali nazzjonali u tal-Unjoni. Huwa f'dan il-kuntest li jaġevola l-iskambji li ser inkomplu, fi spirtu ta' smigħ u ta' ftuħ, id-djalogu li nbeda mal-qrati nazzjonali iktar minn 70 sena ilu.

Umberto Eco kien iħobb jgħid li "l-lingwa tal-Ewropa hija t-traduzzjoni". Sa mill-ħolqien tagħha, l-istituzzjoni tagħna wriet l-impenn profond tagħha għall-multilingwiżmu, li jippermetti lil kull individwu jippreżenta rikors f'waħda mill-24 lingwa uffiċjali tal-għażla tiegħu u lil kull ċittadin ikollu aċċess għall-parti l-kbira tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji tal-istituzzjoni f'dawn id-diversi lingwi. Sabiex tkompli tippromwovi din id-diversità lingwistika u l-aċċess ta' kull ċittadin għall-ġustizzja tal-Unjoni fil-lingwa tiegħu stess, il-Qorti tal-Ġustizzja wettqet diversi proġetti li jenfasizzaw l-importanza tal-multilingwiżmu fil-proġett Ewropew.

Fl-aħħar nett, l-istituzzjoni tagħna kienet miftuħa għal tiġdid u aġġornat il-qafas tal-funzjonament futur tal-qrati tal-Unjoni. Matul is-sena 2023 rajna l-frott tar-riflessjonijiet fil-fond magħmula matul dawn l-aħħar snin miż-żewġ qrati tal-Unjoni dwar it-trasferiment parzjali tal-kompetenza fir-rigward tad-domandi preliminari mill-Qorti tal-Ġustizzja lill-Qorti Ġenerali, li kien ilu possibbli mill-2003 bis-saħħa tat-Trattat ta' Nice. Fid-dawl taż-żieda fin-numru tal-kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, huwa fil-fatt neċessarju li jiġi żgurat tqassim aħjar tal-volum ta' xogħol bejn iż-żewġ qrati, filwaqt li jiġi offrut l-aħjar servizz lill-partijiet fil-kawżi. Lejn l-aħħar tas-sena 2023 intlaħaq ftehim politiku dwar dan l-abbozz ta' riforma fil-kuntest tal-"kwadrilogu" li jiġbor fi ħdanu rappreżentanti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti tal-Ġustizzja. Dan il-ftehim, li l-modalitajiet preċiżi tal-implimentazzjoni tiegħu għad iridu jiġu ddefiniti fir-Regoli tal-Proċedura taż-żewġ qrati, huwa sinjal tal-fiduċja ispirata mill-Qorti Ġenerali, li l-kapaċità ta' azzjoni tagħha ġiet irdoppjata f'dawn l-aħħar snin. Dan huwa progress sinjifikattiv li jagħmel parti mit-tkomplija tar-riforma tal-arkitettura ġudizzjarja mibdija fl-2016.

Bis-saħħa tal-impenn tal-Membri taż-żewġ qrati u tal-persunal kollu tagħha, l-istituzzjoni setgħet taħdem ta' kuljum sabiex issaħħaħ il-proġett ta' integrazzjoni Ewropea, li ser ikun, matul is-sena 2024, fil-qofol tal-kommemorazzjonijiet tal-għoxrin anniversarju mit-tkabbir kbir tal-2004.

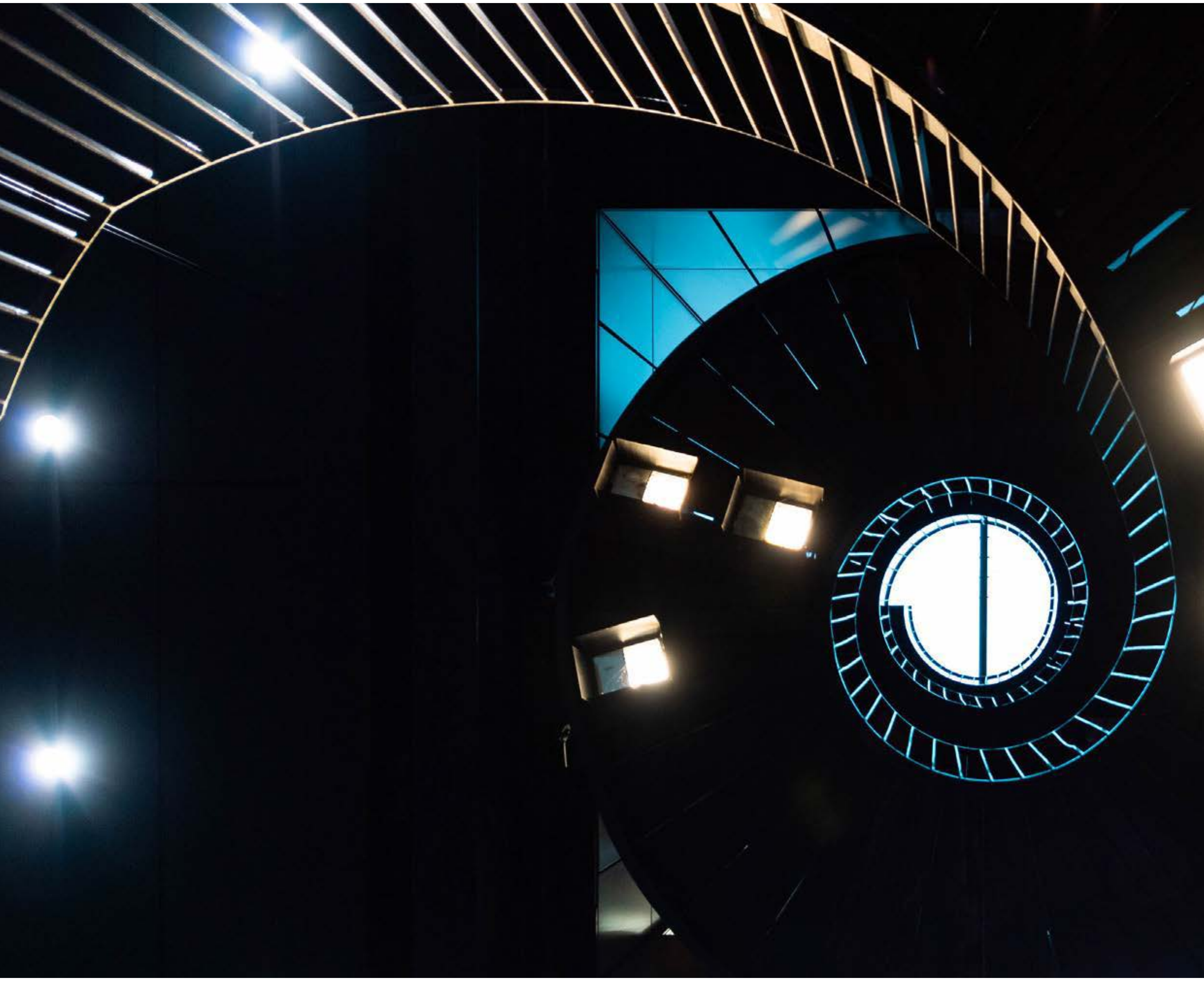

1

Ħarsa qasira
lejn is-sena 2023

A Sena f'ritratti

Jannar

Għoti ta' isem fittizju lill-kawżi anonimizzati

Il-kawżi għal deċiżjoni preliminari anonimizzati jingħataw isem fittizju bl-għajnuna ta' software li joħolqu b'mod awtomatizzat. Din l-inizjattiva għandha l-għan li ssaħħaħ il-protezzjoni tad-data personali filwaqt li tiffaċilita l-identifikazzjoni tal-kawżi.

Impenn solenni ta' sitt Membri ġodda tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri

Maħtura mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, il-Membri l-ġodda tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, Jorg Kristijan Petrovič, Stef Blok, George Marius Hyzler, Lefteris Christoforou, Laima Liucija Andrikienė u Keit Pentus-Rosimannus jieħdu l-impenn solenni tagħhom quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja.

Frar

Żjara ta' delegazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja f'Riga

Delegazzjoni komposta mill-Imħallfin Latvjani tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali, rispettivament, Ineta Ziemele u Inga Reine, kif ukoll minn membri tat-tmexxija superjuri tal-Qorti tal-Ġustizzja jmorru Riga (il-Latvja) fil-kuntest ta' żjara ta' xogħol sabiex isaħħu l-komunikazzjoni, l-iskambju ta' informazzjoni u l-kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet Latvjani u l-Qorti tal-Ġustizzja.

April

Emenda tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali

Sabiex tippromwovi ġustizzja moderna u effiċjenti, il-Qorti Ġenerali temenda r-Regoli tal-Proċedura tagħha. Dawn il-bidliet huma intiżi li jikkjarifikaw u jissemplifikaw il-proċeduri ġudizzjarji, u jinkludu l-possibbiltà li jintużaw videokonferenzi għas-sottomissjonijiet orali, l-iffirmar elettroniku tad-deċiżjonijiet u l-għażla ta' kawżi pilota.

Affresk misluf mill-Mużew Arkeoloġiku Nazzjonali ta' Napoli

Vittoria alata, affresk minn Pompei, jingħata b'self mill-Mużew Arkeoloġiku Nazzjonali ta' Napoli (MANN) lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex jiġi espost fil-bini tagħha. Simbolu ta' paċi u prosperità li jmur lura għall-ewwel seklu wara Kristu, dan l-affresk juri r-rabta bejn l-arti u l-istituzzjoni ġudizzjarja.

Kollokju organizzat fl-okkażjoni tat-tmiem tal-kariga ta' Emmanuel Coulon, Reġistratur tal-Qorti Ġenerali

Fl-okkażjoni tat-tmiem tal-kariga ta' Emmanuel Coulon, ir-Reġistratur tal-Qorti Ġenerali mill-2005 sal-2023, inżamm kollokju intitolat "Kunsiderazzjonijiet dwar id-dritt proċedurali quddiem il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea" fis-sala l-kbira għas-seduti tal-Qorti Ġenerali.

Mejju

Finali tal-kompetizzjoni "European Law Moot Court"

Organizzata għall-ewwel darba fl-1988, il-*European Law Moot Court* hija l-iktar kompetizzjoni għas-sottomissjonijiet orali importanti fid-dinja fil-qasam tad-dritt tal-Unjoni. L-Università ta' Torino (l-Italja) hija t-tim rebbieħ tal-edizzjoni 2023.

Jum l-Ewropa

Fl-okkażjoni tal-anniversarju tad-dikjarazzjoni Schuman, il-Qorti tal-Ġustizzja tiftaħ il-bibien tagħha għaċ-ċittadini sabiex tippermettilhom jiffamiljarizzaw ruħhom mal-attività tagħha. Matul żjarat iggwidati, proposti għall-ewwel darba f'format virtwali wkoll, iċ-ċittadini jiskopru r-rwol u l-funzjonament taż-żewġ qrati, kif tiżvolġi l-ħajja ta' kawża u d-dipartimenti tal-istituzzjoni.

Inawgurazzjoni tal-Ġnien tal-Multilingwiżmu

Il-Ġnien tal-Multilingwiżmu, li jinsab maġenb l-ispazju miftuħ madwar l-istituzzjoni, jiġi inawgurat f'Jum l-Ewropa. Dan l-ispazju aħdar ġdid, bil-varjetajiet ta' pjanti tiegħu, jiċċelebra l-għaqda fid-diversità permezz tal-lingwi u tal-kulturi u jirrappreżenta l-essenza stess tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Sentenza *Meta Platforms Ireland vs Il-Kummissjoni*

Il-Qorti Ġenerali, fid-dawl tal-miżuri ta' akkumpanjament meħuda mill-Kummissjoni (b'mod partikolari l-istabbiliment ta' sala virtwali tad-data), tiċħad ir-rikors ta' Meta Platforms Ireland u tiddeċiedi li t-talba tal-Kummissjoni, fil-kuntest ta' investigazzjoni dwar aġir antikompetittiv, li jiġu trażmessi dokumenti li jinkludu ċerti termini ta' tfittxija, tikkostitwixxi miżura xierqa sabiex tinżamm is-sistema kompetittiva prevista fit-Trattati (T-451/20).

Ġunju

Il-50 anniversarju tal-adeżjoni tad-Danimarka u tal-Irlanda

Fl-1973, id-Danimarka u l-Irlanda (kif ukoll ir-Renju Unit) aderixxew mal-Unjoni Ewropea. Dawn iż-żewġ Stati Membri jiċċelebraw il-ħamsin sena mis-sħubija tagħhom u l-ewwel tkabbir tal-Unjoni Ewropea.

Teħid ta' ġurament minn Vittorio Di Bucci, ir-Reġistratur il-ġdid tal-Qorti Ġenerali

Vittorio Di Bucci jinħatar Reġistratur tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea mill-Imħallfin tal-qorti għal mandat ta' sitt snin. Huwa jieħu post Emmanuel Coulon.

Adozzjoni tal-istrateġija dwar l-intelliġenza artifiċjali

Il-Qorti tal-Ġustizzja tadotta l-Istrateġija tagħha għall-integrazzjoni tal-għodda bbażata fuq l-intelliġenza artifiċjali. Dan id-dokument jistabbilixxi l-għanijiet u l-prinċipji tal-użu ta' din l-għodda, jagħti ħarsa ġenerali lejn ir-riskji ewlenin u jipproponi governanza.

Lulju

L-10 anniversarju tal-adeżjoni tal-Kroazja mal-Unjoni Ewropea

Fl-1 ta' Lulju 2013, il-Kroazja kienet l-aħħar Stat Membru li ngħaqad mal-Unjoni Ewropea. Għaxar snin wara, f'Jannar 2023, dan l-Istat daħal ukoll fiż-żona tal-euro u fiż-żona Schengen. Sabiex jiġi ċċelebrat dan l-istadju storiku, inżammet ċerimonja fis-sala l-kbira għas-seduti tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Sentenza *Meta Platforms et*

Adita minn qorti Ġermaniża, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li awtorità nazzjonali tal-kompetizzjoni tista' tikkonstata, fil-kuntest tal-eżami ta' abbuż minn pożizzjoni dominanti, ksur tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (GDPR) (C-252/21).

Settembru

Konferenza "Magħquda fid-diversità II" f'Den Haag

Għal din it-tieni edizzjoni tal-konferenzi "EUnited", delegazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tiltaqa' f'Den Haag ma' Mħallfin tal-qrati kostituzzjonali u supremi nazzjonali u tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem sabiex jiġu skambjati ideat dwar l-Istat tad-dritt u l-ħtieġa li tinżamm id-diversità kostituzzjonali tal-Istati Membri.

Teħid ta' ġurament minn żewġ Membri ġodda tal-Qorti Ġenerali

Saulius Lukas Kalėda (il-Litwanja) u Louise Spangsberg Grønfeldt (id-Danimarka) jieħdu l-ġurament waqt udjenza solenni fl-okkażjoni tad-dħul fil-kariga tagħhom bħala Mħallfin tal-Qorti Ġenerali.

Kollokju dwar il-multilingwiżmu fil-Qorti tal-Ġustizzja

Filwaqt li jikkonċentraw fuq l-aħħar żviluppi teknoloġiċi, l-atturi u l-parteċipanti fil-kollokju jindirizzaw l-użu ta' għodda ġodda u effettiva għall-ħidma tal-ispeċjalisti fit-traduzzjoni u l-interpretazzjoni legali.

Ottubru

Self ta' xogħlijiet tal-arti mill-Mużew tal-Arti Nazzjonali tas-Slovenja

Waqt żjara fil-Qorti tal-Ġustizzja mill-Presidenta tar-Repubblika tas-Slovenja, Nataša Pirc Musar, il-Mużew tal-Arti Nazzjonali tas-Slovenja jagħti b'self tliet opri artisitiċi - *Poletje* (is-Sajf) u *Zima* (ix-Xitwa) ta' Tugo Šušnik, kif ukoll *Cheval Lipizzan* ta' Janez Boljka - lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex jiġu esposti fil-bini tagħha.

Novembru

Forum tal-membri tal-ġudikatura

Il-membri tal-ġudikatura tal-qrati nazzjonali jiltaqgħu fil-Qorti tal-Ġustizzja sabiex jittrattaw suġġetti differenti, bħalma huma l-proċedura għal deċiżjoni preliminari, il-kunċett ta' indipendenza ġudizzjarja fid-dritt tal-Unjoni, il-protezzjoni tal-konsumaturi u l-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali.

Impenn solenni minn tmien Membri ġodda tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew

José António Lopes Ranito, Ignacio de Lucas Martín, Miranda de Meijer, Gedgaudas Norkūnas, Anne Pantazi Lamprou, Nikolaos Paschalis, Ursula Schmudermayer u Andrea Venegoni jieħdu l-impenn solenni tagħhom quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja fl-okkażjoni tad-dħul fil-kariga tagħhom mal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew.

Diċembru

Ftehim politiku dwar it-trasferiment parzjali tal-kompetenza preliminari lill-Qorti Ġenerali

Waqt laqgħa tal-"kwadrilogu" bejn ir-rappreżentanti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti tal-Ġustizzja, jintlaħaq ftehim politiku dwar it-talba tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar it-trasferiment parzjali tal-kompetenza preliminari lill-Qorti Ġenerali.

Sentenza *European Superleague Company*

Fuq domanda minn qorti Spanjola, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li s-setgħat regolatorji, ta' kontroll u ta' sanzjoni tal-FIFA u tal-UEFA fir-rigward tal-kompetizzjonijiet tal-futbol bejn il-klabbs potenzjalment kompetituri, bħalma hija s-Superleague, għandhom jiġu eżerċitati b'mod trasparenti, oġġettiv, nondiskriminatorju u proporzjonat, għaliex inkella jkun hemm ksur tad-dritt tal-kompetizzjoni u tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (C-333/21).

Jum ta' sensibilizzazzjoni dwar id-diżabbiltà fil-Qorti tal-Ġustizzja

L-istituzzjoni, investita bis-sħiħ fl-isfidi tal-aċċessibbiltà u tal-inklużjoni, torganizza workshops u webinars sabiex tissensibilizza lill-persunal tagħha dwar id-drittijiet tal-persuni b'diżabilità.

B Is-sena f'ċifri

L-istituzzjoni fl-2023

81 Imħallef minn **27** Stat Membru

Baġit: EUR **487** miljun

Il-Qorti tal-Ġustizzja

27 Imħallef

11-il Avukat Ġenerali

Il-Qorti Ġenerali

54 Imħallef

2 302
uffiċjali u aġenti

60 %
nisa

40 %
irġiel

Il-proporzjon ta' nisa f'pożizzjonijiet ta' responsabbiltà fi ħdan l-amministrazzjoni jiegħed lill-Qorti tal-Ġustizzja fil-medja superjuri tal-istituzzjonijiet Ewropej.

Huma okkupati minn nisa:

55 % tal-pożizzjonijiet ta' amministraturi

43 % tal-pożizzjonijiet ta' tmexxija f'livell intermedju jew superjuri

Is-sena ġudizzjarja (il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali)

2 092 * kawża mressqa

1 687 kawża maqtugħa

2 990 * kawża pendenti

Tul medju tal-kawżi: **17.2** xhur

e-Curia

Perċentwali tal-atti proċedurali ppreżentati permezz ta' e-Curia:

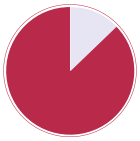

89 % għall-Qorti tal-Ġustizzja

94 % għall-Qorti Ġenerali

10 502 kontijiet ta' aċċess e-Curia

e-Curia hija applikazzjoni informatika li tippermetti lir-rappreżentanti tal-partijiet fil-kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali, kif ukoll lill-qrati nazzjonali fil-kuntest tat-talbiet għal deċiżjoni preliminari mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, jiskambjaw l-atti proċedurali mar-Reġistri b'mezzi esklużivament elettroniċi.

e-Curia: l-applikazzjoni informatika li tippermetti l-iskambju ta' dokumenti ġudizzjarji

ara l-video fuq YouTube

* Fl-aħħar tal-2023 tressqet sensiela eċċezzjoni ta' 404 kawżi quddiem il-Qorti Ġenerali. Dawn il-kawżi, li huma identiċi fis-sustanza tagħhom, jikkonċernaw id-drittijiet kweżiti jew fil-proċess li jsiru kweżiti taħt l-iskema tal-pensjoni komplementari tal-Membri tal-Parlament Ewropew. Dawn il-kawżi ġew magħquda. Jekk jingħaddu bħala kawża waħda, iċ-ċifri netti jkunu ta' 1 689 kawża mressqa u 2 587 kawża pendenti.

Id-dipartimenti lingwistiċi

Il-Qorti tal-Ġustizzja, bħala istituzzjoni ġudizzjarja multilingwi, għandha tkun tista' tittratta kawża tkun xi tkun il-lingwa uffiċjali tal-Unjoni li fiha tkun tressqet. Hija mbagħad tippubblika l-ġurisprudenza tagħha bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni.

24 lingwa tal-kawża

552 kombinazzjoni lingwistika possibbli

611-il ġurista lingwista sabiex jittraduċu d-dokumenti miktuba

1 290 000 paġna għat-traduzzjoni

1 268 000 paġna tradotti

647 seduta u laqgħat li bbenefikaw mill-interpretazzjoni simultanja

70 interpretu għas-seduti għas-sottomissjonijiet orali u għal-laqgħat

Multilingwiżmu fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea – Garanzija ta' aċċess ugwali għall-ġustizzja

ara l-video fuq YouTube

Fil-Qorti tal-Ġustizzja, it-traduzzjonijiet jitwettqu skont sistema lingwistika obbligatorja, li tipprevedi l-possibbiltà li jintużaw l-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Id-dokumenti li għandhom jiġu tradotti huma kollha testi legali tekniċi ħafna. Huwa għalhekk li d-dipartiment lingwistiku tal-Qorti tal-Ġustizzja jimpjega biss **ġuristi lingwisti** li jkollhom taħriġ legali sħiħ, kif ukoll għarfien profond ta' mill-inqas żewġ lingwi uffiċjali minbarra l-ilsien matern tagħhom.

CVRIA
CVRIA

2

L-attività ġudizzjarja

A Il-Qorti tal-Ġustizzja fl-2023

Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tisma' kawżi, prinċipalment, dwar:

- **talbiet għal deċiżjoni preliminari**

Meta qorti nazzjonali jkollha dubji dwar l-interpretazzjoni ta' regola tal-Unjoni jew dwar il-validità tagħha, hija għandha tissospendi l-proċedura quddiemha u tagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja. Ladarba tingħata d-deċiżjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja li tindirizza dawn id-dubji, il-qorti nazzjonali tkun tista' taqta' l-kawża li jkollha quddiemha. Fil-kawżi li jeħtieġu risposta fi żmien qasir ħafna (pereżempju fil-qasam tal-ażil, tal-kontroll mal-fruntieri, tal-ħtif ta' minuri, eċċ.), hija prevista **proċedura b'urġenza għal deċiżjoni preliminari** (**"PPU"**);

- **rikorsi diretti**, intiżi:
    - li jinkiseb l-annullament ta' att tal-Unjoni (**"rikors għal annullament"**) jew
    - li jiġi kkonstatat li Stat Membru ma jkunx qiegħed josserva d-dritt tal-Unjoni (**"rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu"**). Jekk l-Istat Membru ma jikkonformax ruħu mas-sentenza li tkun ikkonstatat in-nuqqas min-naħa tiegħu, rikors ieħor, imsejjaħ **"rikors għat-tieni nuqqas"**, jista' jwassal lill-Qorti tal-Ġustizzja timponi fuqu sanzjoni pekunjarja;
- **appelli**, ippreżentati mid-deċiżjonijiet mogħtija mill-Qorti Ġenerali, li jistgħu jwasslu lill-Qorti tal-Ġustizzja tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali;
- **talbiet għal opinjoni** dwar il-kompatibbiltà mat-Trattati ta' ftehim li l-Unjoni jkollha l-intenzjoni li tikkonkludi ma' Stat terz jew ma' organizzazzjoni internazzjonali (imressqa minn Stat Membru jew minn istituzzjoni Ewropea).

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja

Koen Lenaerts

President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

L-aħħar xhur tas-sena 2023 kienu kkaratterizzati min-negozjati dwar it-talba leġiżlattiva, imressqa f'Novembru 2022 mill-Qorti tal-Ġustizzja lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, sabiex, minn naħa, tiġi ttrasferita lill-Qorti Ġenerali l-kompetenza preliminari tal-Qorti tal-Ġustizzja f'sitt oqsma speċifiċi (it-taxxa fuq il-valur miżjud, id-dazji tas-sisa, il-Kodiċi Doganali, il-klassifikazzjoni tariffarja tal-merkanzija fin-Nomenklatura Magħquda, il-kumpens u l-assistenza tal-passiġġieri, kif ukoll l-iskema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra) u, min-naħa l-oħra, sabiex jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tal-mekkaniżmu, li daħal fis-seħħ f'Mejju 2019, ta' ammissjoni minn qabel tal-appelli mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali. L-għan ta' din it-talba leġiżlattiva huwa li jiġi żgurat, fl-interess tal-individwi għal ġustizzja ta' kwalità mogħtija f'termini raġonevoli, bilanċ aħjar fil-volum ta' xogħol bejn

821
kawża mressqa

518-il proċedura għal deċiżjoni preliminari
2 PPU

Stati Membri li minnhom prinċipalment joriġinaw it-talbiet:

Il-Ġermanja	**94**
Il-Bulgarija	**51**
Il-Polonja	**48**
l-Italja	**43**
Ir-Rumanija	**40**

60 rikors dirett, li minnhom:
49 rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu u
3 rikorsi għat-"tieni nuqqas"

231 appell minn deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali

8 talbiet għal għajnuna legali

il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali, li, sa minn Lulju 2022, hija kkostitwita minn żewġ Imħallfin għal kull Stat Membru (jiġifieri total ta' 54).

Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ser tkun tista' tikkonċentra iktar fuq il-kompiti ċentrali tagħha bħala ġurisdizzjoni kostituzzjonali u suprema tal-Unjoni. Fil-fatt, bħal ma kien il-każ f'dawn l-aħħar snin, il-kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, kemm jekk permezz ta' rinviju għal deċiżjoni preliminari u kemm jekk permezz ta' rikorsi diretti (b'mod partikolari r-rikorsi għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu), jikkonċernaw temi sensittivi, li jeħtieġu li titlaqqa' regolarment l-Awla Manja, bħalma huma l-ħarsien tal-valuri tal-Istat tad-dritt fil-kuntest ta' riformi ġudizzjarji nazzjonali, il-politika tal-ażil u tal-immigrazzjoni, il-protezzjoni tad-data personali u l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni fl-era diġitali, il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni kif ukoll l-isfidi ambjentali, enerġetiċi u klimatiċi.

Fir-rigward tat-trasferiment parzjali tal-kompetenza preliminari lill-Qorti Ġenerali, dan it-trasferiment ser ikun ibbażat fuq żewġ prinċipji bażiċi, iddettati minn kunsiderazzjonijiet ta' ċertezza legali, ta' ħeffa u ta' trasparenza: il-prinċipju ta' "one-stop shop", fis-sens li kull talba għal deċiżjoni preliminari għandha dejjem tiġi indirizzata lill-Qorti tal-Ġustizzja, li ser tiddetermina jekk kawża għal deċiżjoni preliminari tkunx tikkonċerna esklużivament wieħed jew iktar mill-oqsma speċifiċi msemmija iktar 'il fuq, u l-prinċipju ta' trasferiment sħiħ tal-kawżi għal deċiżjoni preliminari kollha li jkunu esklużivament marbuta ma' wieħed jew l-ieħor minn dawn l-oqsma speċifiċi. Għall-kuntrarju, jekk il-kawża ma tkunx tikkonċerna esklużivament dawn l-oqsma, b'mod partikolari sa fejn tqajjem kwistjonijiet indipendenti ta' interpretazzjoni tad-dritt primarju jew tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, din ser tiġi ttrattata mill-Qorti tal-Ġustizzja.

Madankollu, it-trasferiment ta' talba għal deċiżjoni preliminari lill-Qorti Ġenerali ser ikun bla ħsara għall-possibbiltà ta' din tal-aħħar li tirreferi l-kawża lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk tqis li din it-talba

Parti fil-kawża li ma tkunx tista' tħallas għall-ispejjeż tal-kawża tista' titlob li tibbenefika minn għajnuna legali.

teħtieġ deċiżjoni ta' prinċipju u għall-possibbiltà li l-Qorti tal-Ġustizzja twettaq, eċċezzjonalment, eżami mill-ġdid tad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Ġenerali fil-każ ta' riskju serju ta' preġudizzju għall-unità jew għall-koerenza tad-dritt tal-Unjoni.

Wara diversi xhur ta' eżami u ta' negozjati, intlaħaq ftehim politiku dwar din it-talba leġiżlattiva f'Diċembru 2023. Fil-kuntest ta' dan il-ftehim, ġie previst b'mod partikolari li n-noti jew l-osservazzjonijiet bil-miktub ippreżentati minn parti li tkun ipparteċipat fil-proċedura għal deċiżjoni preliminari ser jiġu ppubblikati fis-sit internet tal-Qorti tal-Ġustizzja f'terminu raġonevoli wara l-għeluq tal-kawża, sakemm din il-parti ma toġġezzjonax għal din il-pubblikazzjoni.

Il-kalendarju preċiż tal-adozzjoni formali tal-emendi tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea kif ukoll id-data tad-dħul fis-seħħ ta' dawn l-emendi għadhom ma humiex magħrufa b'mod definittiv fil-mument tat-tħejjija ta' din il-pubblikazzjoni u għad fadal ħidma li għandha titwettaq, b'mod partikolari fir-rigward tal-emenda tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali meħtieġa mill-applikazzjoni ta' din ir-riforma. Madankollu, bħala prinċipju, din l-approvazzjoni tiftaħ il-bieb għal definizzjoni mill-ġdid tal-qafas tal-funzjonament tal-qrati tal-Unjoni għas-snin li ġejjin.

Fir-rigward tal-kompożizzjoni tagħha, fl-2023 kien hemm bidla fil-Qorti tal-Ġustizzja marbuta mat-tluq tal-Avukat Ġenerali Pitruzzella wara l-ħatra tiegħu bħala Mħallef fil-Qorti Kostituzzjonali Taljana.

Fir-rigward tal-istatistika tas-sena li għaddiet, din tirrifletti, għal darba oħra, in-natura intensiva tal-attivitajiet tal-Qorti tal-Ġustizzja f'dawn l-aħħar snin. B'hekk, fl-2023, il-Qorti tal-Ġustizzja ġiet adita bi 821 kawża, jiġifieri ftit kawżi iktar milli fl-2022, u għalqet 783 kawża, jiġifieri numru pjuttost simili għal dak tat-tliet snin preċedenti. It-tul medju tal-proċeduri, meta jitqiesu t-tipi kollha ta' kawżi, kien ta' 16.1 xhur u n-numru ta' kawżi pendenti fil-31 ta' Diċembru 2023 kien ta' 1 149 kawża.

783

kawża maqtugħa

532 proċedura għal deċiżjoni preliminari

4 PPU

36 rikors dirett, li minnhom: **18**-il nuqqas ikkonstatat kontra **13**-il Stat Membru

3 sentenzi dwar it-"tieni nuqqas"

201 appell minn deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali, li minnhom:

37 appell li jannullaw id-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali

Tul medju tal-kawżi: **16.1 xhur**

Tul medju tal-proċeduri b'urġenza għal deċiżjoni preliminari: **4.3 mois**

1 149

kawża pendenti fil-31 ta' Diċembru 2023

Suġġetti ewlenin ittrattati	
Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni	**143**
Spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja	**118**
Approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni	**88**
Tassazzjoni	**83**
Protezzjoni tal-konsumaturi	**76**
Trasport	**63**
Ambjent	**51**
Prinċipji tad-dritt tal-Unjoni	**50**
Politika soċjali	**47**
Proprjetà intellettwali	**47**

Ara l-istatistika ddettaljata tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja hija kkostitwita minn 27 Imħallef u minn 11-il Avukat Ġenerali.

L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali jinħatru bi ftehim komuni mill-Gvernijiet tal-Istati Membri, wara konsultazzjoni ma' kumitat responsabbli sabiex jagħti opinjoni dwar l-idoneità tal-kandidati proposti li jaqdu l-funzjonijiet inkwistjoni. Il-mandat tagħhom huwa għal sitt snin u jista' jiġġedded.

Huma jintgħażlu minn fost personalitajiet li jipprovdu garanzija ta' indipendenza sħiħa u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex jokkupaw, fil-pajjiżi rispettivi tagħhom, l-ogħla karigi ġudizzjarji, jew li huma ġuristi ta' kompetenza magħrufa.

L-Imħallfin jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa.

L-Imħallfin tal-Qorti tal-Ġustizzja jaħtru minn fosthom il-President u l-Viċi President. L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali jaħtru r-Reġistratur għal mandat ta' sitt snin.

L-Avukati Ġenerali huma mistennija jippreżentaw, b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa, opinjoni ġuridika, imsejħa "konklużjonijiet", fil-kawżi li jiġu assenjati lilhom. Dawn il-konklużjonijiet ma humiex vinkolanti, imma jippermettu li tingħata ħarsa addizzjonali lejn is-suġġett tat-tilwima.

Fl-2023 ma nħatar ebda Membru ġdid tal-Qorti tal-Ġustizzja.

7
8
9
10
12
14
15

K. Lenaerts
President

L. Bay Larsen
Viċi President

A. Arabadjiev
President
tal-Ewwel Awla

A. Prechal
Presidenta
tat-Tieni Awla

K. Jürimäe
Presidenta
tat-Tielet Awla

C. Lycourgos
President
tar-Raba' Awla

E. Regan
President
tal-Ħames Awla

M. Szpunar
Avukat Ġenerali
Ewlien

T. von Danwitz
President
tas-Sitt Awla

F. Biltgen
President
tas-Seba' Awla

N. J. Cardoso da Silva Piçarra
President
tat-Tmien Awla

Z. Csehi
President
tal-Għaxar Awla

O. Spineanu-Matei
Presidenta
tad-Disa' Awla

J. Kokott
Avukata Ġenerali

M. Ilešič
Imħallef

J.-C. Bonichot
Imħallef

M. Safjan
Imħallef

S. Rodin
Imħallef

M. Campos Sánchez-Bordona
Avukat Ġenerali

P. G. Xuereb
Imħallef

L. S. Rossi
Imħallef

I. Jarukaitis
Imħallef

P. Pikamäe
Avukat Ġenerali

A. Kumin
Imħallef

N. Jääskinen
Imħallef

N. Wahl
Imħallef

J. Richard de la Tour
Avukat Ġenerali

A. Rantos
Avukat Ġenerali

I. Ziemele
Imħallef

J. Passer
Imħallef

D. Gratsias
Imħallef

M. L. Arastey Sahún
Imħallef

A. M. Collins
Avukat Ġenerali

M. Gavalec
Imħallef

N. Emiliou
Avukat Ġenerali

T. Ćapeta
Avukata Ġenerali

L. Medina
Avukata Ġenerali

A. Calot Escobar
Reġistratur

Ordni protokollari b'effett mill-15 ta' Novembru 2023

B Il-Qorti Ġenerali fl-2023

Il-Qorti Ġenerali tista' prinċipalment tiġi adita, fl-ewwel istanza, b'**rikorsi diretti** ppreżentati minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi (individwi, kumpanniji, assoċjazzjonijiet, eċċ.), meta dawn ikunu **individwalment u direttament ikkonċernati,** u mill-Istati Membri kontra l-atti tal-istituzzjonijiet, tal-korpi jew tal-organi tal-Unjoni Ewropea, kif ukoll b'rikorsi diretti intiżi li jinkiseb il-kumpens għad-danni kkawżati mill-istituzzjonijiet jew mill-membri tal-persunal tagħhom.

Parti kbira mill-kawżi tagħha huma ta' **natura ekonomika**: proprjetà intellettwali (trade marks u disinni tal-Unjoni Ewropea), kompetizzjoni, għajnuna mill-Istat u sorveljanza bankarja u finanzjarja.

Il-Qorti Ġenerali hija wkoll kompetenti sabiex taqta' kawżi fil-qasam tas-servizz pubbliku dwar tilwimiet bejn l-Unjoni Ewropea u l-membri tal-persunal tagħha.

Id-**deċiżjonijiet** tal-Qorti Ġenerali **jistgħu jkunu s-suġġett ta' appell**, fuq punti ta' liġi biss, quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Fil-kawżi li diġà jkunu bbenefikaw minn eżami doppju (minn Bord tal-Appell indipendenti, u mbagħad mill-Qorti Ġenerali), il-Qorti tal-Ġustizzja tisma' l-appell biss jekk dan l-appell iqajjem kwistjoni ta' natura sinjifikattiva għall-unità, għall-koerenza jew għall-iżvilupp tad-dritt tal-Unjoni.

Marc van der Woude
President tal-Qorti Ġenerali

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti Ġenerali

Matul is-sena 2023, ir-riforma tal-Qorti Ġenerali li kienet tipprevedi l-irdoppjar tan-numru ta' Mħallfin tagħha (Regolament 2015/2422) laħqet l-effetti kollha tagħha. L-istatistika ġudizzjarja tal-qorti hija xhieda ta' dan. Il-Qorti Ġenerali għalqet 904 kawżi u tressqu 868 kawża (jekk ma ninkludux 404 kawżi identiċi mressqa fl-aħħar tas-sena), u b'hekk naqqset in-numru ta' kawżi pendenti. Barra minn hekk, it-tul medju tal-proċeduri nżamm f'livell sodisfaċenti: medja ta' 18.2 xhur, li huwa indikatur ta' ġestjoni effikaċi tal-kawżi.

Fl-istess ħin, il-Qorti Ġenerali kkonsolidat il-prassi tagħha li tibgħat iktar kawżi quddiem kulleġġi ġudikanti estiżi. Fl-2023, 13.6 % tal-kawżi magħluqa ngħalqu minn kulleġġi ġudikanti estiżi u mhux inqas minn 120 kawża ntbagħtu quddiem tali kulleġġi ġudikanti. Għal ċerti kawżi ta' importanza eċċezzjonali, il-Qorti Ġenerali ma għadhiex toqgħod lura milli tibgħathom quddiem l-Awla Manja tagħha, komposta minn 15-il Imħallef. B'mod partikolari, kien dan il-kulleġġ ġudikanti solenni tal-Qorti Ġenerali li ta s-sentenza fil-kawża *Il-Venezwela vs Il-Kunsill* dwar miżuri restrittivi meħuda mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea kontra impriżi u ċittadini tal-Venezwela (T-65/18 RENV; ara l-kapitolu "Ħarsa lejn is-sentenzi ewlenin tas-sena"). Intbagħtu wkoll quddiem l-Awla Manja erba' kawżi mressqa

1 271 *

kawża mressqa

1 148

rikors dirett, li minnhom:

Proprjetà intellettwali u industrijali	**309**
Servizz pubbliku tal-Unjoni Ewropea	**75**
Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni	**23**

13-il rikors ippreżentat mill-Istati Membri

65

talba għal għajnuna legali

Parti fil-kawża li ma tkunx tista' tħallas għall-ispejjeż tal-kawża tista' titlob li tibbenefika minn għajnuna legali.

minn erba' organizzazzjonijiet Ewropej ta' mħallfin dwar il-pjan nazzjonali Pollakk għall-irkupru u għar-reżiljenza (T-530/22 sa T-533/22), u żewġ kawżi relatati mal-miżuri restrittivi implimentati mill-Unjoni Ewropea fil-konfront tar-Russja minħabba l-gwerra fl-Ukraina (Kawżi T-635/22 u T-644/22).

Dawn ir-riżultati sodisfaċenti huma parzjalment dovuti għall-istabbiltà tal-kompożizzjoni tal-qorti. Fil-fatt, tnejn biss mill-Imħallfin tagħha telqu mill-kariga tagħhom fl-2023, jiġifieri l-Imħallfin S. Frimodt Nielsen u V. Valančius, issostitwiti rispettivament mill-Imħallfin S. L. Kalėda u L. Spangsberg Grønfeldt. Dawn l-Imħallfin għandhom jiġu rringrazzjati għall-kontribut tagħhom għall-amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja tal-Unjoni. Is-sena 2023 rat ukoll it-tluq tar-Reġistratur E. Coulon, wara 18-il sena ta' servizz leali, kif ukoll il-wasla tas-suċċessur tiegħu, V. Di Bucci. Fl-okkażjoni tat-tluq ta' E. Coulon, ġie organizzat kollokju dwar id-dritt proċedurali tal-Unjoni b'diskorsi u interventi ta' livell għoli.

Matul is-sena 2023, il-Qorti Ġenerali kompliet il-proċess ta' modernizzazzjoni tagħha, b'mod partikolari sabiex ittejjeb it-trattament tal-iktar kawżi voluminużi u kumplessi. Dawn il-kawżi, ġeneralment fil-qasam tad-dritt ekonomiku u finanzjarju, jistħoqqilhom approċċ proattiv u adattat kemm fil-livell tal-allokazzjoni tar-riżorsi, kif ukoll f'termini ta' ppjanar tal-ħidma. Dan l-approċċ, li fih ser ikunu involuti r-rappreżentanti tal-partijiet, għandu jippermetti li jitnaqqas it-tul tal-istanza u li jintlaħqu b'mod aħjar l-aspettattivi tal-partijiet.

Barra minn hekk, sabiex tissodisfa bis-sħiħ l-aspettattivi leġittimi tal-partijiet fil-kawża fil-perspettiva tat-trasferiment parzjali tal-kompetenza preliminari fir-rigward ta' ċerti oqsma speċifiċi u tal-estensjoni tal-mekkaniżmu ta' ammissjoni minn qabel tal-appelli, matul is-sena 2023 il-Qorti Ġenerali ħadmet fuq l-iżviluppi neċessarji fir-rigward tal-modalitajiet ta' organizzazzjoni tagħha kif ukoll fuq ir-regoli proċedurali futuri tagħha.

* Fl-aħħar tal-2023 tressqet sensiela eċċezzjoni ta' 404 kawżi quddiem il-Qorti Ġenerali. Dawn il-kawżi, li huma identiċi fis-sustanza tagħhom, jikkonċernaw id-drittijiet kweżiti jew fil-proċess li jsiru kweżiti taħt l-iskema tal-pensjoni komplementari tal-Membri tal-Parlament Ewropew. Dawn il-kawżi ġew magħquda. Jekk jingħaddu bħala kawża waħda, iċ-ċifri netti jkunu ta' 868 kawża mressqa u 1 438 kawża pendenti.

Savvas S. Papasavvas
Viċi President tal-Qorti Ġenerali

Innovazzjonijiet fil-ġurisprudenza

In-natura tal-kawżi mressqa quddiem il-Qorti Ġenerali tevolvi l-ħin kollu. Xprunata mir-rikorsi ppreżentati mill-individwi, kull sentenza tikkontribwixxi ġebla għall-binja ġurisprudenzjali. Is-sena 2023 ma kinitx eċċezzjoni għar-regola u l-Qorti Ġenerali indirizzat kwistjonijiet ġodda f'oqsma klassiċi iżda pprovdiet ukoll l-ewwel deċiżjonijiet f'oqsma ta' litigazzjoni li għadhom qegħdin jiżviluppaw b'mod sħiħ. Matul din is-sena, l-Awla Manja kellha wkoll l-opportunità tindirizza kwistjoni unika tal-politika estera u ta' sigurtà komuni.

Sa mill-ħolqien tagħha, l-istħarriġ tal-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni kien jagħmel parti mill-kontenzjuż fdat lill-Qorti Ġenerali. Għalhekk, din tal-aħħar għandha għarfien partikolari f'dan il-qasam. Madankollu, peress li l-ambjent ġuridiku, kemm f'dan il-qasam kif ukoll f'oħrajn, huwa suġġett għal żvilupp kostanti, il-Qorti Ġenerali regolarment ikollha teżamina kwistjonijiet mingħajr preċedent. Dan kien il-każ, b'mod partikolari, fis-sentenza tal-24 ta' Mejju 2023, *Meta Platforms Ireland vs Il-Kummissjoni* (T-451/20), mogħtija f'kawża li fiha l-Qorti Ġenerali eżaminat, għall-ewwel darba, il-legalità ta' talba għal informazzjoni permezz ta' termini ta' tfittxija taħt ir-Regolament Nru 1/2003 kif ukoll il-legalità ta' proċedura ta' sala virtwali tad-data għall-ipproċessar ta' dokumenti li fihom data personali sensittiva. Il-Qorti Ġenerali kellha tiżgura ruħha li l-Kummissjoni kienet illimitat it-talba tagħha biss għall-informazzjoni neċessarja għall-verifika tal-preżunzjonijiet ta' ksur li kienu jiġġustifikaw it-tmexxija tal-investigazzjoni tagħha. (ara l-artikolu "Focus").

Bl-istess mod, għalkemm hija suġġett klassiku u ddefinit sew, ir-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Unjoni Ewropea tat lok għal kwistjonijiet interessanti u ġodda. Fil-fatt, il-Qorti Ġenerali ġiet adita b'rikors għal kumpens għad-danni materjali u morali li International Management Group allega li ġarrab wara l-iżvelar, fl-istampa, ta' rapport ta' investigazzjoni tal-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) fuq l-istatus ġuridiku tiegħu. Ir-rikorrent invoka l-illegalità tal-aġir tal-Kummissjoni, li magħha huwa kien ikkonkluda diversi ftehimiet, kif ukoll tal-aġir tal-OLAF. F'dan il-kuntest, f'sentenza tat-28 ta' Ġunju 2023, *IMG vs Il-Kummissjoni* (T-752/20), il-Qorti Ġenerali għamlet numru ta' preċiżazzjonijiet dwar il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfatti sabiex jiġi stabbilit ksur suffiċjentement serju ta' dispożizzjoni legali li għandha l-għan li tagħti drittijiet lill-individwi.

Fost is-suġġetti tal-kawżi li qegħdin jiżviluppaw b'mod sħiħ, għandhom jissemmew il-kawżi bankarji u finanzjarji. B'mod iktar preċiż, il-Qorti Ġenerali qiegħda tintalab tieħu konjizzjoni ta' numru dejjem jikber ta' rikorsi li jirriżultaw mill-introduzzjoni, fl-2014, tal-Mekkaniżmu Uniku ta' Riżoluzzjoni. Dan il-mekkaniżmu jipprevedi qafas għall-ġestjoni tal-kriżijiet bankarji fir-rigward tar-riżoluzzjoni tal-banek sinjifikattivi f'ċerti Stati Membri. Dan il-mekkaniżmu jistrieħ, b'mod partikolari, fuq il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni, li għandu l-kompitu li jħejji u jimplimenta r-riżoluzzjoni tal-banek li x'aktarx ifallu jew li jkunu qegħdin ifallu. B'mod partikolari, permezz ta' diversi sentenzi mogħtija

fit-22 ta' Novembru 2023, il-Qorti Ġenerali tat deċiżjoni mingħajr ebda preċedent dwar talba għall-annullament ta' deċiżjoni tal-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni dwar il-possibbiltà ta' kumpens għall-azzjonisti u għall-kredituri affettwati b'riżultat ta' riżoluzzjoni bankarja (il-Kawżi magħquda T-302/20, T-303/20 u T-307/20, *Del Valle Ruíz et vs SRB*, kif ukoll il-Kawżi T-304/20, *Molina Fernández vs SRB*, T-330/20, *ACMO et vs SRB*, u T-340/20, *Galván Fernández-Guillén vs SRB*).

Fl-aħħar nett, ma tistax ma tissemmiex, fost l-iżviluppi ġurisprudenzjali ġodda li kkaratterizzaw is-sena li għaddiet, is-sentenza tat-13 ta' Settembru 2023, *Il-Venezwela vs Il-Kunsill* (T-65/18 RENV; ara l-kapitolu "Ħarsa lejn is-sentenzi prinċipali tas-sena"). Bl-Awla Manja bħala l-kulleġġ ġudikanti, il-Qorti Ġenerali tat deċiżjoni dwar il-legalità ta' miżuri restrittivi kontra Stat terz, f'dan il-każ il-Venezwela, minħabba d-degradazzjoni kostanti, f'dan il-pajjiż, tas-sitwazzjoni f'termini ta' demokrazija, ta' Stat tad-dritt u ta' drittijiet tal-bniedem. F'dan il-kuntest, il-Qorti Ġenerali kellha teżamina l-kwistjonijiet delikati marbuta mad-dritt għal smigħ ta' dan l-Istat terz u l-allegat ksur tad-dritt internazzjonali invokat minnu.

904

kawżi maqtugħa

786

rikors dirett, li minnhom:

Proprjetà intellettwali u industrijali	**278**
Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni	**163**
Servizz pubbliku tal-Unjoni Ewropea	**66**

14-il rikors ippreżentat mill-Istati Membri

Tul medju tal-kawżi **18.2 xhur**

Perċentwali ta' deċiżjonijiet li kienu s-suġġett ta' appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja: **31 %**

1 841

kawża pendenti (fil-31 ta' Diċembru 2023)

Suġġetti ewlenin ittrattati	
Dritt istituzzjonali	**543**
Proprjetà intellettwali u industrijali	**330**
Politika ekonomika u monetarja	**238**
Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni	**176**
Miżuri restrittivi	**116**
Servizz pubbliku tal-Unjoni Ewropea	**111**
Aċċess għad-dokumenti	**35**
Saħħa pubblika	**32**
Agrikoltura	**30**
Politika kummerċjali	**29**

Ara l-istatistika ddettaljata tal-Qorti Ġenerali

Il-Membri tal-Qorti Ġenerali

Il-Qorti Ġenerali hija kkostitwita minn żewġ Imħallfin minn kull Stat Membru.

L-Imħallfin jintgħażlu minn fost persuni li jipprovdu garanzija ta' indipendenza sħiħa u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex jokkupaw l-ogħla karigi ġudizzjarji. Huma jinħatru bi ftehim komuni mill-Gvernijiet tal-Istati Membri, wara konsultazzjoni ma' kumitat responsabbli sabiex jagħti opinjoni dwar l-idoneità tal-kandidati. Il-mandat tagħhom huwa għal sitt snin u jista' jiġġedded. Huma jinnominaw minn fosthom, għal tliet snin, il-President u l-Viċi President. Huma jaħtru r-Reġistratur għal mandat ta' sitt snin.

L-Imħallfin jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa.

F'Ġunju 2023, Vittorio Di Bucci nħatar bħala r-Reġistratur tal-Qorti Ġenerali.

F'Settembru 2023, żewġ Imħallfin daħlu fil-kariga fil-Qorti Ġenerali: Saulius Lukas Kalėda (il-Litwanja) u Louise Spangsberg Grønfeldt (id-Danimarka)

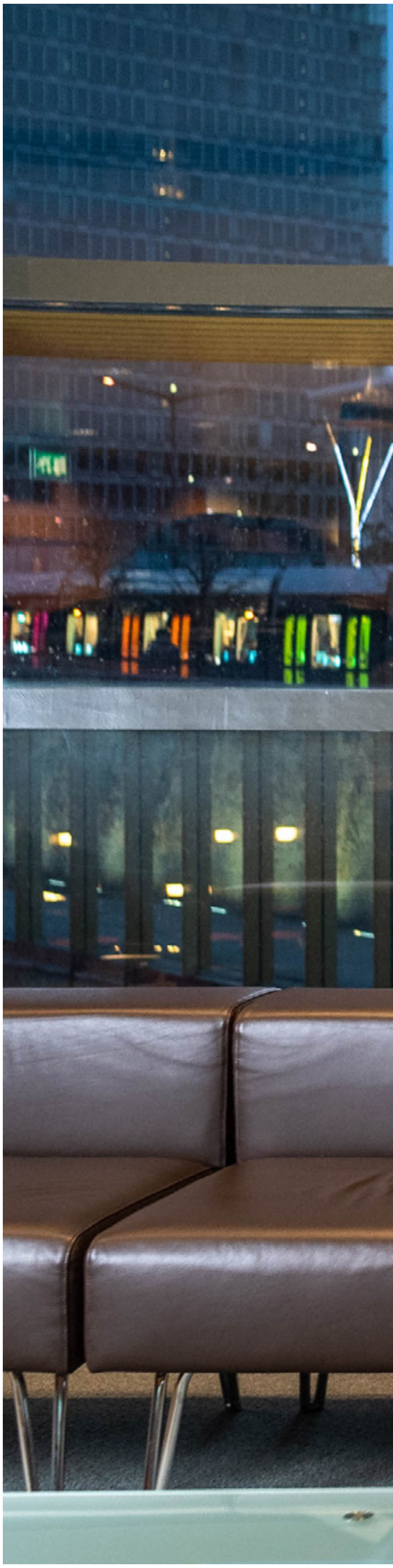

M. van der Woude
President

S. S. Papasavvas
Viċi President

D. Spielmann
President
tal-Ewwel Awla

A. Marcoulli
Presidenta
tat-Tieni Awla

F. Schalin
President
tat-Tielet Awla

R. da Silva Passos
President
tar-Raba' Awla

J. Svenningsen
President
tal-Ħames Awla

M. J. Costeira
Presidenta
tas-Sitt Awla

K. Kowalik-Bańczyk
Presidenta
tas-Seba' Awla

A. Kornezov
President
tat-Tmien Awla

L. Truchot
President
tad-Disa' Awla

O. Porchia
Presidenta
tal-Għaxar Awla

M. Jaeger
Imħallef

H. Kanninen
Imħallef

J. Schwarcz
Imħallef

M. Kancheva
Imħallef

E. Buttigieg
Imħallef

V. Tomljenović
Imħallef

S. Gervasoni
Imħallef

L. Madise
Imħallef

N. Półtorak
Imħallef

I. Reine
Imħallef

P. Nihoul
Imħallef

U. Öberg
Imħallef

C. Mac Eochaidh
Imħallef

G. De Baere
Imħallef

R. Frendo
Imħallef

T. R. Pynnä
Imħallef

J. C. Laitenberger
Imħallef

R. Mastroianni
Imħallef

J. Martín y Pérez de Nanclares
Imħallef

G. Hesse
Imħallef

M. Sampol Pucurull
Imħallef

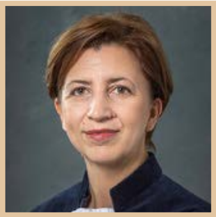

M. Stancu
Imħallef

P. Škvařilová-Pelzl
Imħallef

I. Nõmm
Imħallef

G. Steinfatt
Imħallef

R. Norkus
Imħallef

T. Perišin
Imħallef

D. Petrlík
Imħallef

M. Brkan
Imħallef

P. Zilgalvis
Imħallef

K. Kecsmár
Imħallef

I. Gâlea
Imħallef

I. Dimitrakopoulos
Imħallef

D. Kukovec
Imħallef

S. Kingston
Imħallef

T. Tóth
Imħallef

B. Ricziová
Imħallef

E. Tichy-Fisslberger
Imħallef

W. Valasidis
Imħallef

S. Verschuur
Imħallef

S. Lukas Kalėda
Imħallef

L. Spangsberg Grønfeldt
Imħallef

V. Di Bucci
Reġistratur

Ordni protokollari b'effett mis-27 ta' Settembru 2023

C Il-ġurisprudenza fl-2023

Focus Interazzjoni bejn il-protezzjoni tad-data personali u d-dritt tal-kompetizzjoni

Sentenza *Meta Platforms et* tal-4 ta' Lulju 2023 (C-252/21)

L-awtorità federali Ġermaniża tal-kompetizzjoni pprojbixxiet lill-kumpanniji tal-grupp Meta milli jissuġġettaw l-użu tan-network soċjali Facebook mill-utenti tiegħu fil-Ġermanja għall-ipproċessar tad-data "off Facebook" tagħhom mingħajr il-kunsens tagħhom. Hija qieset li l-ipproċessar tad-data inkwistjoni ma kienx konformi mar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (il-GDPR) u għalhekk kien jikkostitwixxi abbuż, mill-grupp Meta, tal-pożizzjoni dominanti tiegħu.

Adita minn qorti Ġermaniża fil-kuntest ta' kawża mressqa mill-grupp Meta kontra din il-projbizzjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li awtorità tal-kompetizzjoni ta' Stat Membru għandha d-dritt tikkonstata, fil-kuntest ta' investigazzjoni dwar abbuż minn pożizzjoni dominanti, ksur tal-GDPR. Madankollu, hija għandha tikkoopera b'mod leali mal-awtoritajiet superviżorji speċifiċi stabbiliti minn dan ir-regolament. Fil-każ li l-aġir eżaminat diġà kien is-suġġett ta' deċiżjoni min-naħa ta' dawn l-awtoritajiet jew tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-awtorità tal-kompetizzjoni tkun marbuta mill-evalwazzjonijiet tagħhom dwar il-GDPR.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tat deċiżjoni wkoll dwar il-kwistjoni jekk l-ipproċessar ta' data msejħa "sensittiva", bħala prinċipju pprojbit mill-GDPR, jistax eċċezzjonalment ikun permess fil-każijiet fejn din id-data tkun manifestament magħmula pubblika mis-suġġett tad-data inkwistjoni. Hija ddeċidiet li s-sempliċi fatt li utent jikkonsulta siti internet jew applikazzjonijiet li jistgħu jiżvelaw data sensittiva, bħalma huma l-oriġini razzjali jew etnika, l-opinjonijiet politiċi, it-twemmin reliġjuż jew l-orjentazzjoni sesswali, ma jfissirx li huwa jkun għamel id-data tiegħu manifestament

GDPR

Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (magħruf bħala il-"GDPR") jistandardizza u jirregola d-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali taħt sistema unika.

Il-GDPR jimponi obbligi fuq kull korp, kemm jekk pubbliku kif ukoll jekk privat, kemm-il darba dan il-korp jiġbor data personali fit-territorju tal-Unjoni. Il-korpi li jiksru l-obbligi tal-GDPR jesponu ruħhom għal tipi differenti ta' sanzjonijiet.

Fl-era diġitali, permezz tal-GDPR, l-Unjoni tistabbilixxi diversi drittijiet favur l-individwi, bħalma huma d-dritt għall-informazzjoni, id-dritt li wieħed jintesa, id-dritt għall-aċċess kif ukoll għat-tħassir tad-data personali miġbura, u b'hekk tikkontribwixxi għat-tisħiħ tal-protezzjoni tal-ħajja privata tagħhom. Dawn ir-regoli huma meqjusa bħala l-iktar regoli stretti fid-dinja fir-rigward tal-protezzjoni tad-data.

pubblika, fis-sens tal-GDPR. L-istess japplika meta utent idaħħal data jew jattiva buttuni ta' selezzjoni integrati, sakemm ma jkunx esprima minn qabel, b'mod espliċitu, l-għażla tiegħu li jagħmel din id-data aċċessibbli pubblikament għal numru illimitat ta' persuni.

Il-fatt li l-operatur tan-network jokkupa pożizzjoni dominanti ma jipprekludix li l-utent ikun jista' validament u liberament jagħti l-kunsens tiegħu għall-ipproċessar tad-data tiegħu. Madankollu, peress li din il-pożizzjoni dominanti tista' taffettwa l-libertà tal-għażla tal-utenti, dan huwa element importanti sabiex jiġi ddeterminat jekk dan il-kunsens effettivament ikunx ingħata b'mod validu. Il-Qorti tal-Ġustizzja żiedet li huwa l-operatur li għandu jipprova l-eżistenza ta' dan il-kunsens.

Data "off Facebook"

Meta Platforms Ireland tiġġestixxi l-offerta tan-network soċjali online Facebook fl-Unjoni. Mar-reġistrazzjoni tagħhom fuq Facebook, l-utenti tiegħu jaċċettaw il-kundizzjonijiet ġenerali stabbiliti minn din il-kumpannija, li jinkludu l-politika ta' użu tad-data u l-politika tal-użu tal-cookies. Skont dawn il-politiki, Meta Platforms Ireland tiġbor data marbuta mal-attivitajiet tal-utenti ġewwa u barra n-network soċjali u tikkorrelata din id-data mal-kontijiet Facebook tal-utenti kkonċernati. Din id-data, magħrufa wkoll bħala data "off Facebook", tikkonċerna b'mod partikolari l-konsultazzjoni ta' paġni tal-internet u ta' applikazzjonijiet terzi kif ukoll l-użu ta' servizzi online oħra li jappartjenu lill-grupp Meta (fosthom Instagram u WhatsApp). Il-ġbir ta' din id-data jippermetti l-personalizzazzjoni tal-messaġġi pubbliċitarji intiżi għall-utenti ta' Facebook.

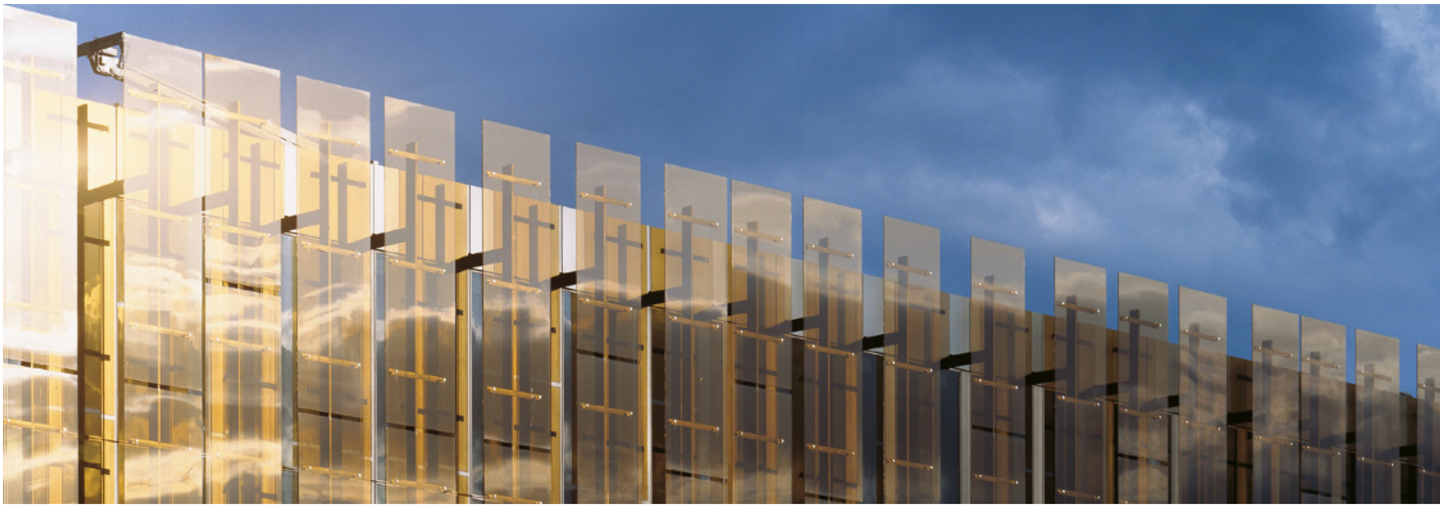

Focus Setgħa regolatorja tal-FIFA u tal-UEFA u d-dritt tal-Unjoni

Sentenza *European Superleague Company* tal-21 ta' Diċembru 2023 (C-333/21)

Il-FIFA u l-UEA huma federazzjonijiet tal-futbol internazzjonali li jmexxu l-futbol professjonali fl-Ewropa. Huma adottaw regoli li jagħtuhom is-setgħa jawtorizzaw il-kompetizzjonijiet Ewropej tal-futbol bejn il-klabbs u jisfruttaw id-diversi drittijiet tax-xandir korrispondenti. L-UEFA torganizza wkoll kompetizzjonijiet bejn klabbs Ewropej bħalma hija, pereżempju, iċ-Champions League.

Tnax-il klabb Ewropew tal-futbol xtaqu joħolqu proġett ta' kompetizzjoni ġdida tal-futbol: is-Superleague. Dan il-proġett kellu l-potenzjal li jaffettwa l-iżvolġiment tal-kompetizzjonijiet bejn il-klabbs tal-UEFA u l-isfruttament tad-drittijiet tax-xandir korrispondenti. Il-FIFA u l-UEFA oġġezzjonaw għall-proġett u heddu li jimponu sanzjonijiet fuq il-klabbs u l-plejers li jiddeċiedu li jipparteċipaw f'dan il-proġett.

L-impriża responsabbli għall-proġett, European Superleague Company, ikkontestat ir-regoli tal-FIFA u tal-UEFA quddiem qorti ta' Madrid, li għamlet domandi lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà tagħhom mad-dritt tal-Unjoni, li jipprojbixxi l-ostakoli għall-kompetizzjoni ħielsa u għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi.

Filwaqt li fakkret il-ġurisprudenza "Bosman" tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li l-organizzazzjoni tal-kompetizzjonijiet sportivi u l-isfruttament tad-drittijiet tax-xandir korrispondenti jikkostitwixxu attivitajiet ekonomiċi li jaqgħu taħt id-dritt tal-Unjoni.

Hija ddeċidiet li s-setgħat regolatorji, ta' kontroll u ta' sanzjoni li jgawdu l-FIFA u l-UEFA fir-rigward tal-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet tal-futbol potenzjalment kompetituri, bħalma huwa l-proġett Superleague, għandhom jiġu eżerċitati b'mod trasparenti, oġġettiv, nondiskriminatorju u proporzjonat, għaliex inkella jkunu jikkostitwixxi ksur tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni u tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi.

Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li r-regoli tal-FIFA u tal-UEFA dwar l-isfruttament tad-drittijiet tax-xandir jkunu ta' natura li jmorru kontra d-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni jekk ma jkunux ta' benefiċċju għad-diversi atturi involuti fil-futbol, pereżempju billi jiżguraw distribuzzjoni mill-ġdid b'solidarjetà tad-dħul iġġenerat. Il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li dawn ir-regoli setgħu jippreġudikaw lill-klabbs Ewropej tal-futbol, lill-impriżi li joperaw fis-swieq tax-xandir kif ukoll lill-konsumaturi u lit-telespettaturi, billi jipprekluduhom milli jibbenefikaw minn kompetizzjonijiet ġodda ta' natura potenzjalment innovattiva jew interessanti.

Il-ġurisprudenza "Bosman"

Fis-sentenza storika *Bosman* tagħha tal-15 ta' Diċembru 1995 (C-415/93), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-eżerċizzju ta' sport jikkostitwixxi, bħala regola ġenerali, attività ekonomika li taqa' taħt id-dritt tal-Unjoni. Hija kkunsidrat ukoll li l-moviment liberu tal-ħaddiema jipprekludi:

- klawżoli dwar in-nazzjonalità adottati minn federazzjonijiet sportivi li jipprovdu li l-klabbs sportivi ma jistax ikollhom iktar minn numru limitat ta' plejers professjonali ċittadini ta' Stati Membri oħra, u
- klawżoli dwar it-trasferiment stabbiliti minn dawn il-federazzjonijiet li jipprovdu li plejer professjonali ċittadin ta' Stat Membru, mal-iskadenza tal-kuntratt li jorbtu ma' klabb, ma jistax jiġi impjegat minn klabb ta' Stat Membru ieħor sakemm dan tal-aħħar ma jħallasx kumpens lill-klabb ta' oriġini.

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-isport

Sa mis-sentenza Bosman, il-Qorti tal-Ġustizzja kellha diversi opportunitajiet sabiex tagħti deċiżjoni dwar il-kundizzjonijiet tal-eżerċizzju ta' sport fid-dawl tad-dritt ekonomiku tal-Unjoni:

- il-klawżoli dwar in-nazzjonalità li kienu s-suġġett tas-sentenza *Bosman* fir-rigward tal-atleti ċittadini tal-Istati Membri lanqas ma jistgħu jiġu applikati għall-atleti minn Stat li miegħu l-Unjoni tkun ikkonkludiet ftehim ta' assoċjazzjoni jew ta' sħubija (sentenzi *Deutscher Handballbund* tat-8 ta' Mejju 2003 (C-438/00) u *Simutenkov* tat-12 ta' April 2005 (C-265/03)),
- ir-regoli kontra d-doping tal-Kumitat Olimpiku Internazzjonali huma koperti mid-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni iżda ma jmorrux kontra dan id-dritt peress li huma meħtieġa għall-iżvolġiment korrett tal-kompetizzjonijiet sportivi (sentenza *Meca-Medina and Majcen vs Il-Kummissjoni* tat-18 ta' Lulju 2006 (C-519/04 P)),
- il-klabbs tal-futbol jistgħu jitolbu kumpens proporzjonat għat-taħriġ tal-plejers ta' età żgħira mħarrġa minnhom meta dawn il-plejers ikunu jixtiequ jikkonkludu l-ewwel kuntratt professjonali tagħhom ma' klabb ta' Stat Membru ieħor (sentenza *Olympique Lyonnais* tas-16 ta' Marzu 2010 (C-325/08)).

Focus Protezzjoni tad-data personali u l-ġlieda kontra l-ksur fil-qasam tal-kompetizzjoni bejn impriżi

Sentenza *Meta Platforms Ireland vs Il-Kummissjoni* tal-24 ta' Mejju 2023 (T-451/20)

Fl-2020, fil-kuntest ta' investigazzjoni dwar suspett ta' aġir antikompetittiv min-naħa tal-grupp Facebook, fl-użu tiegħu tad-data personali u fil-ġestjoni tal-pjattaforma tan-network soċjali tiegħu, il-Kummissjoni eżiġiet li Meta Platforms Ireland tipprovdilha d-dokumenti kollha ppreparati jew irċevuti minn tlieta mid-diretturi tagħha u li kien fihom terminu speċifiku wieħed jew iktar.

Dawn it-termini kienu jinkludu, fost oħrajn, l-espressjonijiet "big question" (kwistjoni kbira), "for free" (b'xejn), "not good for us" (mhux tajjeb għalina) u "shut * down" (magħluq/għalaq).

Fin-nuqqas ta' komunikazzjoni ta' din l-informazzjoni, Meta kellha tkun suġġetta għal pagamenti ta' penalità potenzjali ta' EUR 8 miljun għal kull jum.

Quddiem il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea, Meta kkontestat il-legalità ta' din it-talba għal informazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea. Skont Meta, tali termini ta' tfittxija kienu manifestament vagi u ġenerali wisq u kienu jikkostitwixxu "sajda għal informazzjoni" fuq skala kbira.

Setgħat investigattivi tal-Kummissjoni

Ir-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni Ewropea jipprojbixxu l-akkordji bejn impriżi, id-deċiżjonijiet ta' assoċjazzjonijiet ta' impriżi u l-prattiċi miftiehma li jistgħu jolqtu l-kummerċ bejn l-Istati Membri u li jistgħu jwasslu għall-prevenzjoni, għar-restrizzjoni jew għad-distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern (Artikolu 101 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)). Dawn ir-regoli jipprojbixxu wkoll lill-impriżi li jkollhom pożizzjoni dominanti f'suq milli jabbużaw minn din il-pożizzjoni, pereżempju billi japplikaw prezzijiet żleali, billi jillimitaw il-produzzjoni jew billi jirrifjutaw li jagħmlu innovazzjonijiet għad-detriment tal-konsumaturi (Artikolu 102 TFUE).

Ir-Regolament tal-Unjoni Ewropea Nru 1/2003 għandu rwol kruċjali fl-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni. Huwa jagħti lill-Kummissjoni Ewropea setgħa investigattiva wiesgħa. B'mod partikolari, il-Kummissjoni tista' twettaq spezzjonijiet u tinterroga kull persuna li jista' jkollha informazzjoni rilevanti.

Fl-istess ħin, Meta ressqet talba għal miżuri provviżorji sabiex it-talba tal-Kummissjoni tiġi sospiża sakemm tingħata s-sentenza tal-Qorti Ġenerali fuq il-mertu tal-kawża.

Fid-29 ta' Ottubru 2020, il-President tal-Qorti Ġenerali ta deċiżjoni dwar it-talba għal miżuri provviżorji. Huwa ordna s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni Ewropea sakemm tiġi stabbilita proċedura speċifika għall-produzzjoni tad-dokumenti mitluba li ma kellhomx rabta mal-attivitajiet kummerċjali ta' Meta u li kienu jinkludu, barra minn hekk, data personali sensittiva ("dokumenti protetti"). Sabiex tapplika dan id-digriet, il-Kummissjoni stabbilixxiet proċedura ta' sala tad-data virtwali għal dawn id-dokumenti protetti. Skont din il-proċedura, id-dokumenti setgħu jiġu inklużi fil-fajl tal-investigazzjoni biss wara li jkunu ġew eżaminati f'din is-sala virtwali minn numru limitat ta' membri tat-tim inkarigat mill-investigazzjoni u mill-avukati ta' Meta.

Fl-24 ta' Mejju 2023, il-Qorti Ġenerali tat deċiżjoni dwar il-mertu tal-kawża. Hija ċaħdet ir-rikors ta' Meta fl-intier tiegħu.

Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Ġenerali fakkret is-setgħat investigattivi wiesgħa tal-Kummissjoni Ewropea sabiex tikkontrolla jekk l-impriżi josservawx ir-regoli tal-kompetizzjoni. F'dan il-kuntest, l-użu ta' termini ta' tfittxija speċifiċi jista' jkun utli.

META

Meta hija impriża teknoloġika multinazzjonali li s-sede tagħha tinsab fl-Istati Uniti. Minbarra Instagram u WhatsApp, wieħed mill-prodotti ewlenin tagħha huwa n-network soċjali tagħha Facebook, li jippermetti lill-utenti rreġistrati joħolqu profili, itellgħu ritratti u videos, jibagħtu messaġġi u jżommu kuntatt ma' persuni oħra. Meta toffri wkoll servizz ta' reklami online, imsejjaħ Facebook Marketplace, li jippermetti lill-utenti jixtru u jbigħu oġġetti.

Il-proċedura għal miżuri provviżorji

It-talba għal miżuri provviżorji hija intiża li tinkiseb immedjatament is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni ta' att ta' istituzzjoni, sakemm jiġi ttrattat ir-rikors u tingħata s-sentenza finali. Sabiex din il-miżura provviżorja tiġi ordnata mill-President tal-Qorti Ġenerali, ir-rikors ma għandux ikun jidher, *prima facie*, infondat. Il-parti li tressaq it-talba għandha turi wkoll li, fl-assenza tas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni, hija ser iġġarrab dannu gravi u irreparabbli. Fl-aħħar nett, id-deċiżjoni għandha tibbilanċja l-interess tal-parti li tressaq it-talba mal-interessi tal-partijiet l-oħra u mal-interess pubbliku.

Bi tweġiba għall-argument ta' Meta li investigazzjoni li tuża termini ta' tfittxija kienet tikkostitwixxi ndħil fil-ħajja privata tal-impjegati kkonċernati, il-Qorti Ġenerali qieset li din kienet miżura xierqa sabiex jintlaħqu għanijiet ta' interess ġenerali, jiġifieri ż-żamma tas-sistema kompetittiva mixtieqa mit-Trattati tal-Unjoni.

F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali enfasizzat il-miżuri ta' akkumpanjament li kienu ttieħdu. Fil-fatt, id-dokumenti protetti kellhom jintbagħtu lill-Kummissjoni fuq mezz elettroniku separat u kellhom jitqiegħdu f'sala tad-data virtwali. Din kienet aċċessibbli biss għal numru limitat ta' membri tat-tim inkarigat mill-investigazzjoni. L-għażla tad-dokumenti li kellhom jiġu inklużi fil-fajl kellha ssir fil-preżenza tal-avukati ta' Meta. Kien previst arbitraġġ fil-każ ta' nuqqas ta' qbil persistenti dwar il-klassifikazzjoni ta' dokument.

Kawża T-452/20

Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat fir-rigward ta' Meta Platforms Ireland talba għal informazzjoni fil-kuntest tal-investigazzjoni parallela tagħha dwar ċerti prattiki relatati mal-pjattaforma Facebook Marketplace. Ir-rikors għal annullament ippreżentat minn Meta Platforms Ireland kontra din id-deċiżjoni ġie miċħud mill-Qorti Ġenerali f'sentenza tal-istess jum fil-Kawża T-452/20.

Meta appellat quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja mis-sentenzi T-451/20 u T-452/20 tal-Qorti Ġenerali (Kawżi pendenti C-497/23 P u C-496/23 P).

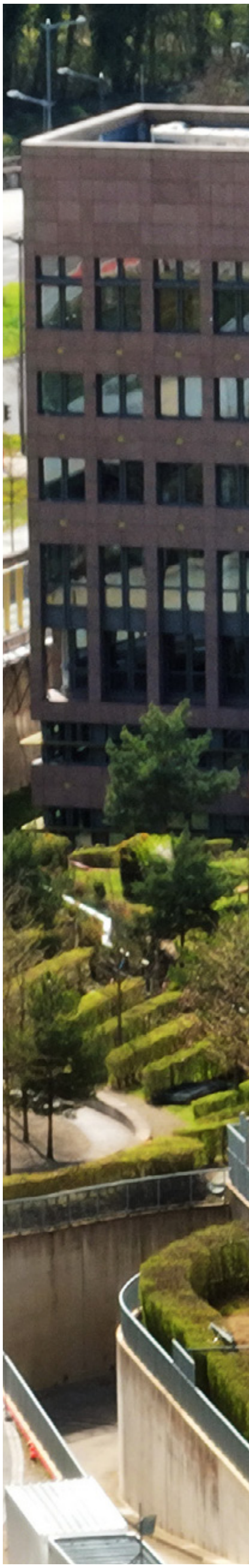

Focus Protezzjoni tal-impriżi Ewropej kontra s-sanzjonijiet extraterritorjali tal-Istati Uniti

Sentenza *IFIC Holding vs Il-Kummissjoni* tat-12 ta' Lulju 2023 (T-8/21)

Fl-2018, l-Istati Uniti rtiraw mill-ftehim nukleari mal-Iran, li kellu bħala għan il-kontroll tal-programm nukleari Iranjan u, bħala korrispettiv, it-tneħħija tas-sanzjonijiet ekonomiċi fil-konfront tal-Iran. Wara dan l-irtirar, l-Istati Uniti reġgħu introduċew is-sanzjonijiet kontra l-Iran u lista ta' persuni li l-assi tagħhom ġew iffriżati. Kien ukoll ipprojbit għal darba oħra li jsir kummerċ ma' kull persuna jew entità li tidher fil-lista stabbilita mill-awtoritajiet Amerikani. Din il-projbizzjoni kienet tapplika wkoll għal impriżi stabbiliti barra mill-Istati Uniti, fosthom impriżi Ewropej.

Bi tweġiba għal din l-introduzzjoni mill-ġdid tas-sanzjonijiet, l-Unjoni Ewropea aġġornat il-liġi tagħha msejħa "ta' mblukkar" sabiex tissalvagwardja l-interessi tal-impriżi tagħha. Barra minn hekk, sabiex il-kumpanniji Ewropej jiġu protetti mill-effetti tal-applikazzjoni extraterritorjali tas-sanzjonijiet Amerikani, huma ġew ipprojbiti milli jikkonformaw ma' dawn is-sanzjonijiet sakemm ma jkunux awtorizzati mill-Kummissjoni Ewropea. Ta' min jinnota li din l-awtorizzazzjoni tista' tingħata meta n-nuqqas ta' konformità ma' sanzjonijiet barranin ikun ta' natura li jippreġudika serjament l-interessi tal-impriża kkonċernata jew dawk tal-Unjoni.

IFIC Holding AG hija kumpannija Ġermaniża indirettament miżmuma mill-Istat Iranjan li ġiet miżjuda mal-lista fl-2018. Wara din ir-reġistrazzjoni, Clearstream Banking AG, l-uniku bank depożitarju ta' titoli awtorizzat fil-Ġermanja, interrompiet il-ħlas lil IFIC tad-dividendi li din tirċievi mingħand diversi impriżi Ġermaniżi li fihom hija għandha ishma, u ffriżathom f'kont separat.

Clearstream talbet ukoll lill-Kummissjoni l-awtorizzazzjoni sabiex tikkonforma ruħha mas-sanzjonijiet Amerikani fir-rigward tat-titoli jew tal-fondi ta' IFIC. Inizjalment, il-

L-effett extraterritorjali tal-liġijiet adottati minn Stati terzi

Wieħed jitkellem dwar extraterritorjalità ta' leġiżlazzjoni meta l-effett tagħha jestendi lil hinn mill-fruntieri tal-Istat li jkun adottaha. Il-liġi ta' mblukkar tal-Unjoni Ewropea (ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2271/96) tipproteġi lill-operaturi ekonomiċi tal-Unjoni kontra l-applikazzjoni extraterritorjali tal-liġijiet ta' pajjiżi terzi. L-Unjoni Ewropea adottat din il-liġi fl-1996 sabiex tipproteġi lill-impriżi Ewropej li l-attivitajiet kummerċjali tagħhom ma' Kuba, mal-Iran jew mal-Libja kienu fil-mira tal-Istati Uniti.

Fl-2018, b'reazzjoni għall-irtirar tal-Istati Uniti mill-ftehim nukleari mal-Iran, l-Unjoni aġġornat il-liġi ta' mblukkar tagħha sabiex tinkludi fiha s-sanzjonijiet extraterritorjali Amerikani li kienu għadhom kemm ġew imposti mill-ġdid. Dan l-approċċ jagħmel parti mill-appoġġ tal-Unjoni għall-implimentazzjoni kontinwa u kompleta tal-ftehim nukleari mal-Iran, b'mod partikolari billi jappoġġa r-relazzjonijiet kummerċjali u ekonomiċi bejn l-Unjoni u l-Iran.

Kummissjoni tat din l-awtorizzazzjoni, f'April 2020, għal 12-il xahar, u sussegwentement ġedditha fl-2021 u fl-2022. IFIC ikkontestat dawn id-deċiżjonijiet billi ppreżentat rikors għal annullament quddiem il-Qorti Ġenerali.

Il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors ta' IFIC, u b'hekk awtorizzat lil Clearstream Banking AG tikkonforma ruħha mas-sanzjonijiet Amerikani imposti fuq l-Iran. Il-Qorti Ġenerali qieset li, għalkemm kienet obbligata tieħu inkunsiderazzjoni l-interessi tal-impriża li titlob l-awtorizzazzjoni (Clearstream), il-Kummissjoni ma kinitx obbligata tieħu inkunsiderazzjoni l-interessi tal-impriża inkluża fil-lista (IFIC) jew tesplora possibbiltajiet oħra inqas restrittivi għaliha. Il-Qorti Ġenerali qieset ukoll li l-għanijiet imfittxija mill-Unjoni Ewropea fil-kuntest ta' sanzjonijiet extraterritorjali ta' pajjiż terz kienu jiġġustifikaw il-limitazzjoni tad-dritt ta' IFIC li tinstema' matul il-proċess deċiżjonali li jippreċedi l-adozzjoni, mill-Kummissjoni, tal-awtorizzazzjoni tagħha.

Ir-rikors għal annullament

Ir-rikors għal annullament huwa intiż li jiġu annullati atti ta' istituzzjonijiet tal-Unjoni li ma jkunux konformi mad-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jippreżentaw rikors għal annullament quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jew il-Qorti Ġenerali. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata jkollha mbagħad issib rimedju għall-eventwali lakuna ġuridika li tinħoloq bl-annullament tal-att.

Kawża Bank Melli Iran (C-124/20)

F'din il-kawża l-oħra, BMI, bank tal-Istat Iranjan, invoka l-liġi ta' mblukkar quddiem il-qrati Ġermaniżi sabiex jikkontesta l-applikazzjoni tas-sanzjonijiet Amerikani fil-Ġermanja. Il-Qorti tal-Ġustizzja, adita għall-ewwel darba fil-kuntest tal-liġi ta' mblukkar tal-Unjoni Ewropea, iddeċidiet li l-projbizzjoni prevista fid-dritt tal-Unjoni li wieħed jikkonforma ruħu mas-sanzjonijiet imposti mill-Istati Uniti kontra l-Iran setgħet tiġi invokata quddiem il-qrati nazzjonali fil-kuntest ta' proċedura ċivili.

CVRIA

Ħarsa lejn l-iktar sentenzi importanti tas-sena

Konsumaturi

Il-politika Ewropea dwar il-konsumaturi għandha l-għan li tipproteġi s-saħħa, is-sigurtà u l-interessi ekonomiċi u legali tal-konsumaturi irrispettivament mill-post fejn jirrisjedu jew jiċċaqalqu jew minn fejn jixtru fl-Unjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja: Garanzija tad-drittijiet tal-konsumaturi tal-Unjoni Ewropea

Ara l-video fuq YouTube

Individwu fetaħ kawża kontra Mercedes-Benz Group għaliex qies li l-grupp kien ikkawżalu dannu billi installa fil-vettura tiegħu software (imsejjaħ apparat ta' manipulazzjoni) li jnaqqas ir-rati ta' riċirkolazzjoni tal-gassijiet tal-exhaust meta tkun il-kesħa. Fil-fehma tiegħu, dan is-software kellu konsegwenzi negattivi għall-ambjent u kien imur kontra d-dritt tal-Unjoni. Fid-dritt Ġermaniż, fil-każ ta' sempliċi negliġenza, jista' jiġi rrikonoxxut dritt għal kumpens meta tkun inkisret liġi intiża li tipproteġi lil ħaddieħor. Qorti Ġermaniża għalhekk staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk id-dritt tal-Unjoni jipproteġix l-interessi partikolari tax-xerrej individwali ta' tali vettura. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-dritt tal-Unjoni jistabbilixxi rabta diretta bejn il-manifattur ta' vetturi u x-xerrej individwali ta' vettura bil-mutur. Għalhekk, **ix-xerrej ta' vettura bil-mutur mgħammra b'apparat ta' manipulazzjoni illegali jibbenefika minn dritt għal kumpens** min-naħa tal-manifattur ta' vetturi meta dan l-apparat ikun ikkawża dannu lil dan ix-xerrej.

Sentenza *Mercedes-Benz Group* tal-21 ta' Marzu 2023 (C-100/21)

Qorti Spanjola ressqet talba għal deċiżjoni preliminari quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tal-leġiżlazzjoni lokali dwar is-servizzi ta' kiri ta' vetturi privati b'xufier ("VPX") fl-agglomerazzjoni ta' Barcelona. Din il-leġiżlazzjoni kienet tipprovdi li l-impriżi li diġà kellhom awtorizzazzjoni sabiex jipprovdu dawn is-servizzi fil-livell nazzjonali kienu meħtieġa jiksbu liċenzja addizzjonali sabiex ikunu jistgħu joperaw fl-agglomerazzjoni ta' Barcelona. Din il-leġiżlazzjoni kienet tillimita wkoll in-numru ta' liċenzji ta' servizzi ta' VPX għal liċenzja waħda għal kull tletin liċenzja ta' servizzi tat-taxi mogħtija għal din l-agglomerazzjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-kisba ta' liċenzja addizzjonali għal dik prevista fil-livell nazzjonali tista' tkun neċessarja għall-ġestjoni tajba tat-trasport, iżda li **l-limitazzjoni tan-numru ta' liċenzji tas-servizzi ta' VPX kienet tikkostitwixxi restrizzjoni mhux iġġustifikata għal-libertà ta' stabbiliment u għalhekk kienet tmur kontra d-dritt tal-Unjoni**.

⊕ Sentenza *Prestige and Limousine* tat-8 ta' Ġunju 2023 (C-50/21)

Ċiklista li kien qiegħed juża rota b'assistenza elettrika fit-toroq pubbliċi qrib Bruges (il-Belġju) intlaqat minn vettura u miet ftit xhur wara. Matul il-proċedura ġudizzjarja intiża għall-istabbiliment ta' eventwali dritt għal kumpens, qamet tilwima dwar jekk rota b'assistenza elettrika kellhiex tiġi kklassifikata bħala "vettura". Din il-klassifikazzjoni (li tiddependi mill-interpretazzjoni ta' direttiva Ewropea) kienet kruċjali sabiex jiġi ddeterminat jekk il-vittma kienx is-sewwieq ta' "vettura bil-mutur" jew jekk setax jitlob kumpens awtomatiku bħala "utent dgħajjef tat-triq" skont il-liġi Belġjana. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li **rota b'assistenza elettrika ma kinitx suġġetta għall-obbligu ta' assigurazzjoni tal-vetturi bil-mutur**, peress li ma kinitx operata esklużivament permezz ta' forza mekkanika. Fil-fatt, il-makkinarju li ma jitħaddimx esklużivament permezz ta' forza mekkanika, bħalma hija rota b'assistenza elettrika li tista' taċċellera sa veloċità ta' 20 km/h permezz ta' sforz muskolari inizjali, ma jidhirx li huwa ta' natura li jikkawża danni personali jew materjali komparabbli għal dawk li jistgħu jikkawżaw il-muturi, il-karozzi, it-trakkijiet jew vetturi oħra mħaddma esklużivament permezz ta' forza mekkanika, peress li dawn tal-aħħar jistgħu jsuqu b'mod sinjifikattivament iktar veloċi.

⊕ Sentenza *KBC Verzekeringen* tat-12 ta' Ottubru 2023 (C-96/22)

Il-pandemija tal-Covid-19 wasslet lil diversi Stati Membri, inkluża s-Slovakkja, sabiex jadottaw miżuri dwar ir-rimbors, mill-aġenziji tal-ivvjaġġar, ta' soġġorni kkanċellati għal raġunijiet ta' saħħa. Dawn il-leġiżlazzjonijiet nazzjonali kienu jippermettu l-ħruġ ta' vouchers li setgħu jintużaw għal tmintax-il xahar, u kienu jiġu rrimborsati biss mal-iskadenza ta' dan it-terminu. Dawn l-inizjattivi kienu ġġustifikati mir-riskji ta' insolvenza u mid-diffikultajiet li kienu qegħdin jaffaċċjaw l-organizzaturi ta' vjaġġi. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **l-Istati Membri ma jistgħux jinvokaw forza maġġuri sabiex jidderogaw mill-obbligu ta' rimbors sħiħ previst fid-Direttiva dwar il-pakketti tal-ivvjaġġar**. Hija qieset li r-restituzzjoni tal-valur tal-vjaġġ għandha ssir fi flus: l-aġenti tal-ivvjaġġar ma jistgħux joffru vouchers, sakemm il-vjaġġatur ma jaċċettax tali modalità b'mod volontarju. Għalhekk, billi adottat emenda leġiżlattiva li ċċaħħad temporanjament lill-vjaġġaturi mid-dritt tagħhom li jxolju kuntratt ta' pakkett tal-ivvjaġġar mingħajr spejjeż u li jirċievu rimbors sħiħ, is-Slovakkja naqset milli twettaq l-obbligu tagħha taħt id-dritt tal-Unjoni.

Sentenzi *UFC que Choisir u CLCV* (C-407/21) u *Il-Kummissjoni vs Is-Slovakkja* tat-8 ta' Ġunju 2023 (C-540/21)

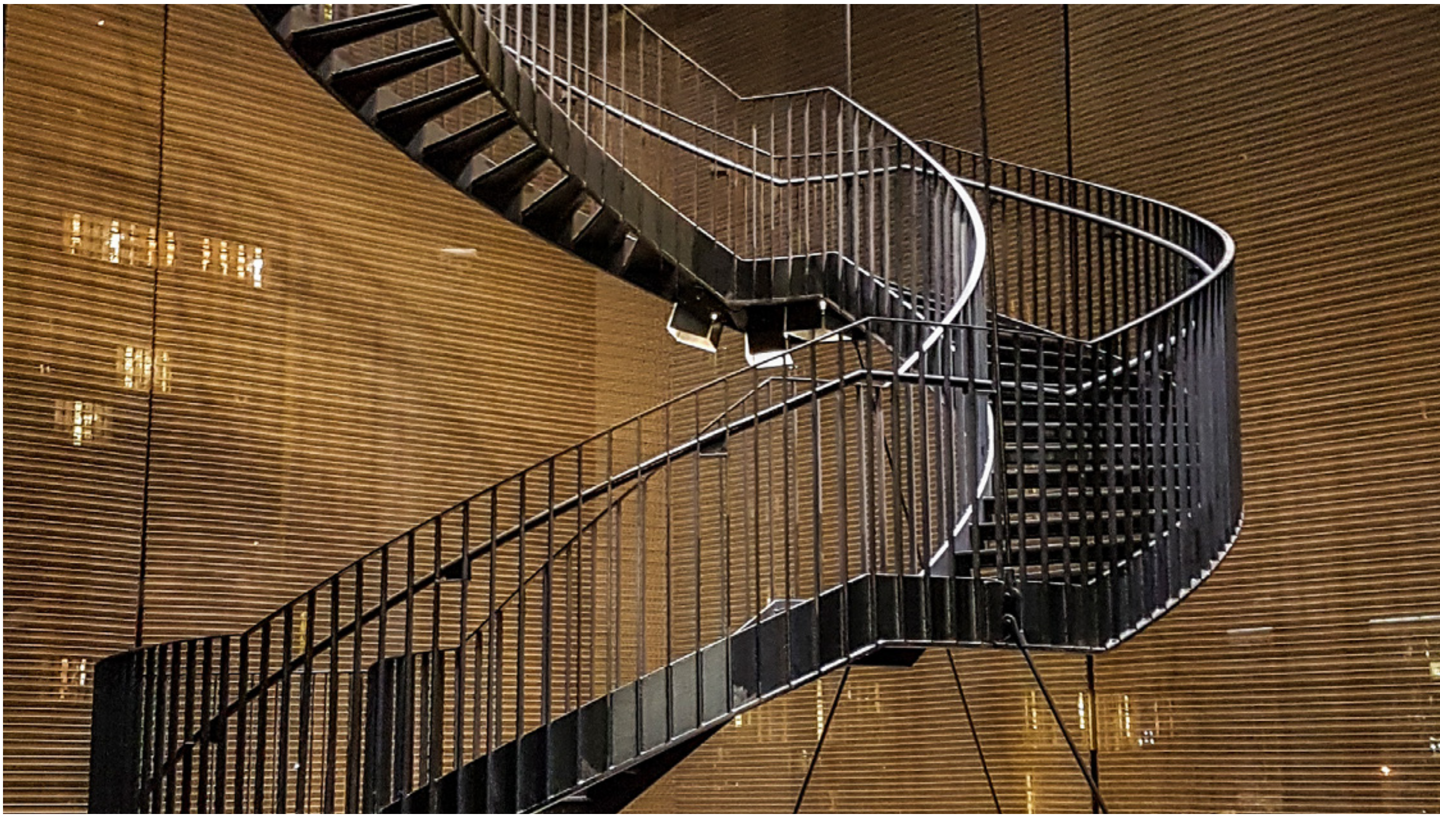

Ambjent

L-Unjoni timpenja ruħha sabiex tippreserva u ttejjeb il-kwalità tal-ambjent u tipproteġi s-saħħa tal-bniedem. Hija tibbaża ruħha fuq il-prinċipji ta' prekawzjoni u ta' prevenzjoni kif ukoll fuq il-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas".

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-ambjent

Ara l-video fuq YouTube

Fl-2018, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li r-Rumanija kienet naqset milli twettaq l-obbligu tagħha li twaqqaf ir-rimi illegali ta' skart u li tagħlaq 68 sit ta' rimi mhux awtorizzati. Fl-2022, peress li qieset li r-Rumanija kienet għadha ma kkonformatx ruħha mas-sentenza tal-2018, il-Kummissjoni ppreżentat rikors ġdid għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu. Il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li r-Rumanija kienet għadha ma għalqitx 31 sit mhux awtorizzat. **Ir-Rumanija għalhekk ġiet ikkundannata tħallas** EUR 1.5 miljuni u EUR 600 għal kull jum ta' dewmien u għal kull sit mhux awtorizzat. Fl-iffissar ta' din il-multa, **il-Qorti tal-Ġustizzja ħadet inkunsiderazzjoni l-gravità tal-ksur, it-tul tiegħu u l-kapaċità ta' ħlas** tar-Rumanija. In-nuqqas ta' osservanza tas-sentenza tal-2018 kien jimplika riskju serju ta' tniġġis u effetti gravi għas-saħħa tal-bniedem minħabba r-rilaxx ta' sustanzi li jagħmlu ħsara fl-art, fl-ajru u fl-ilma.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs Ir-Rumanija* tal-14 ta' Diċembru 2023 (C-109/22)

Data personali

L-Unjoni Ewropea għandha leġiżlazzjoni soda u konsistenti għall-protezzjoni tad-data personali. L-ipproċessar u ż-żamma ta' din id-data għandhom jikkorrispondu għall-kundizzjonijiet ta' legalità previsti fil-leġiżlazzjoni u, b'mod partikolari, għandhom ikunu limitati għal dak li jkun strettament neċessarju u ma għandhomx jippreġudikaw b'mod sproporzjonat id-dritt għall-ħajja privata.

Il-Qorti tal-Ġustizzja fid-dinja diġitali

Ara l-video fuq YouTube

Filwaqt li invoka l-GDPR, ċittadin talab lil Österreichische Post, l-operatur prinċipali tas-servizzi postali u loġistiċi fl-Awstrija, jindikalu l-identità tad-destinatarji li lilhom dan l-operatur kien ikkomunika d-data personali tiegħu. Il-Qorti Suprema Awstrijaka staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk il-GDPR joffrix lis-suġġett tad-data kkonċernat id-dritt li jkun jaf l-identità konkreta tad-destinatarji. Il-Qorti tal-Ġustizzja rrispondiet li, **meta d-data personali tkun ġiet jew tkun ser tiġi kkomunikata lil destinatarji, il-kontrollur responsabbli għall-ipproċessar huwa obbligat jipprovdi lis-suġġett tad-data, fuq talba tiegħu, l-identità stess ta' dawn id-destinatarji**. Huwa biss meta ma jkunx (għadu) possibbli li jiġu identifikati dawn id-destinatarji li l-kontrollur jista' sempliċement jindika biss il-kategoriji ta' destinatarji inkwistjoni. Dan ikun il-każ ukoll meta dan il-kontrollur juri li t-talba tkun manifestament infondata jew eċċessiva.

Sentenza *Österreichische Post* tat-12 ta' Jannar 2023 (C-154/21)

Fl-2014, impjegat, li kien ukoll klijent tal-bank Pankki S, sar jaf li d-data personali tiegħu kienet ġiet ikkonsultata diversi drabi minn impjegati oħra tal-bank. Peress li kellu dubji dwar il-legalità ta' dawn il-konsultazzjonijiet, dan l-impjegat, li fil-frattemp kien tkeċċa minn Pankki S, talab lil dan il-bank jikkomunikalu l-identità tal-persuni li kienu kkonsultaw id-data tiegħu, id-dati eżatti li fihom seħħew il-konsultazzjonijiet kif ukoll ir-raġunijiet għaliex saru dawn il-konsultazzjonijiet. Pankki S irrifjuta li jiżvela l-identità tal-impjegati minħabba li din l-informazzjoni kienet tikkostitwixxi data personali ta' dawn l-impjegati. Fuq domanda preliminari minn qorti Finlandiża, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **kull persuna għandha d-dritt li tkun taf id-data li fiha, u r-raġunijiet għaliex, id-data personali tagħha tkun ġiet ikkonsultata** u li l-fatt li l-kontrollur jeżerċita attività bankarja ma jaffettwax il-portata ta' dan id-dritt.

⊕ Sentenza *Pankki S* tat-22 ta' Ġunju 2023 (C-579/21)

Fuq domanda mill-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika tipprekludi l-użu, f'investigazzjonijiet dwar il-korruzzjoni fis-servizz pubbliku, ta' data li tirriżulta mill-komunikazzjonijiet elettroniċi miżmuma mill-fornituri ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi, u mbagħad imqiegħda għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet għall-finijiet tal-ġlieda kontra l-kriminalità serja. Barra minn hekk, data dwar it-traffiku u dwar il-lokalizzazzjoni, miżmuma minn fornituri għall-finijiet tal-ġlieda kontra l-kriminalità serja u mqiegħda għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet, **ma tistax tiġi trażmessa *a posteriori* lil awtoritajiet oħra sabiex jiġu miġġielda nuqqasijiet amministrattivi relatati mal-korruzzjoni**.

⊕ **Sentenza *Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra* tas-7 ta' Settembru 2023 (C-162/22)**

Pazjent talab lid-dentista tiegħu tipprovdilu, mingħajr ħlas, kopja tal-fajl mediku tiegħu, iżda d-dentista eżiġiet li l-pazjent iħallas għall-ispejjeż marbuta mal-provvista ta' din il-kopja. Peress li qies li kellu dritt għal kopja mingħajr ħlas, il-pazjent ressaq kawża quddiem il-qrati Ġermaniżi. B'risposta għad-domanda preliminari li saritilha, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li l-GDPR jistabbilixxi d-dritt tal-pazjent li jikseb l-ewwel kopja tal-fajl mediku tiegħu mingħajr ma dan iwassal, bħala prinċipju, għal spejjeż u li l-kontrollur responsabbli għall-ipproċessar seta' jitlob ħlas biss għal kopji ulterjuri. B'hekk, dentist għandu l-obbligu **jipprovdi mingħajr ħlas l-ewwel kopja tad-data** tal-pazjent mingħajr ma dan tal-aħħar ikollu jiġġustifika t-talba tiegħu.

⊕ **Sentenza *FT (Kopja tal-fajl mediku)* tas-26 ta' Ottubru 2023 (C-307/22)**

Ugwaljanza fit-trattament u dritt industrijali

Fl-Unjoni Ewropea hemm iktar minn 240 miljun ħaddiem. Għalhekk, għadd kbir ta' ċittadini jibbenefikaw direttament mid-dispożizzjonijiet tad-dritt industrijali Ewropew li jistabbilixxu standards minimi fil-qasam tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-impjieg u b'hekk jikkompletaw il-politiki mħaddna mill-Istati Membri.

Il-Qorti tal-Ġustizzja: Garanzija ta' trattament ugwali u ħarsien tad-drittijiet tal-minoranzi

⊕ Ara l-video fuq YouTube

Il-Qorti tal-Ġustizzja fil-post tax-xogħol – Ħarsien tad-drittijiet tal-ħaddiema

⊕ Ara l-video fuq YouTube

Fuq domanda preliminari minn qorti Pollakka, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li **l-protezzjoni kontra d-diskriminazzjoni**, li toffri d-Direttiva 2000/78 dwar it-trattament ugwali fl-impjieg u fix-xogħol, **tapplika għal kull attività professjonali** reali u eżerċitata fil-kuntest ta' relazzjoni ġuridika stabbli. Hija tapplika wkoll għal attività mwettqa minn imprenditur li jaħdem għal rasu abbażi ta' kuntratt għal xogħlijiet. Id-deċiżjoni li tali kuntratt jiġi tterminat u li ma jiġġeddidx tqiegħed lil ħaddiem li jaħdem għal rasu f'sitwazzjoni paragunabbli ma' dik ta' impjegat imkeċċi. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li **l-libertà kuntrattwali ma tistax tiġġustifika r-rifjut li jiġi konkluż kuntratt ma' persuna minħabba l-orjentazzjoni sesswali tagħha**.

⊕ Sentenza *TP (Persuna li tħejji montaġġi awdjoviżivi għat-televiżjoni pubblika)* tat-12 ta' Jannar 2023 (C-356/21)

Pilota Ġermaniż kien jaħdem part-time għal kumpannija tal-ajru, u l-kuntratt ta' xogħol tiegħu kien jipprevedi remunerazzjoni bażika li kienet tiddependi mill-ħin ta' servizz fuq titjiriet. Huwa seta' jibbenefika wkoll minn remunerazzjoni addizzjonali jekk jagħmel ċertu numru ta' sigħat ta' servizz fuq titjiriet fix-xahar u jekk jaqbeż ċerti limiti stabbiliti fil-kuntratt tiegħu. Issa, dawn il-limiti kienu identiċi għall-piloti li jaħdmu full-time u għal dawk li jaħdmu part-time. Qorti Ġermaniża staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk regoli nazzjonali li jirrikjedu li ħaddiem part-time jwettaq l-istess numru ta' sigħat ta' xogħol bħal ħaddiem full-time sabiex jikseb remunerazzjoni addizzjonali kinux jikkostitwixxu diskriminazzjoni pprojbita fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja rrispondiet fl-affermattiv, filwaqt li enfasizzat li **l-kisba ta' remunerazzjoni ogħla jekk jinqabeż ċertu numru ta' sigħat ta' xogħol ma tistax tisfavorixxi lill-ħaddiem part-time**.

⊕ **Sentenza *Lufthansa CityLine* tad-19 ta' Ottubru 2023 (C-660/20)**

Sewwieq tal-ferroviji impjegat minn MÁV-START, il-kumpannija ferrovjarja nazzjonali Ungeriża, ikkontesta d-deċiżjoni tal-persuna li timpjegah li ma tagħtihx perijodu ta' mistrieħ ta' kuljum ta' mill-inqas ħdax-il siegħa konsekuttiva. Skont id-Direttiva dwar l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol, dan il-perijodu ta' mistrieħ għandu jingħata lill-ħaddiem matul kull perijodu ta' 24 siegħa, meta dan il-perijodu jippreċedi jew isegwi perijodu ta' mistrieħ fil-ġimgħa jew perijodu ta' leave. Il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li l-perijodi ta' mistrieħ ta' kuljum u ta' kull ġimgħa jikkostitwixxu żewġ drittijiet awtonomi li għandhom għanijiet distinti. **Il-perijodu ta' mistrieħ ta' kuljum ma jagħmilx parti mill-perijodu ta' mistrieħ fil-ġimgħa iżda jiżdied miegħu, anki jekk jiġi direttament qablu.** Għaldaqstant, il-ħaddiema għandhom jiġu ggarantiti t-tgawdija effettiva ta' kull wieħed minn dawn id-drittijiet.

⊕ **Sentenza *MÁV-START* tat-2 ta' Marzu 2023 (C-477/21)**

Ċittadinanza Ewropea

Kull persuna li għandha ċ-ċittadinanza ta' Stat tal-Unjoni hija awtomatikament ċittadin tal-Unjoni Ewropea. Iċ-ċittadinanza tal-Unjoni hija addizzjonali għaċ-ċittadinanza nazzjonali u ma tissostitwixxihiex. Iċ-ċittadini tal-Unjoni Ewropea jibbenefikaw minn drittijiet speċifiċi ggarantiti mit-Trattati Ewropej.

Bint omm Daniża u missier Amerikan li, sa mit-twelid tagħha fl-Istati Uniti, kellha nazzjonalità doppja, Daniża u Amerikana, talbet fid-Danimarka, fl-età ta' 22 sena, iż-żamma tan-nazzjonalità Daniża tagħha, li ġiet irrifjutata skont il-leġiżlazzjoni Daniża applikabbli. Fuq domanda preliminari minn qorti Daniża dwar il-kompatibbiltà ta' din il-leġiżlazzjoni mad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-Danimarka tista', bħala prinċipju, tipprevedi li ċ-ċittadini tagħha mwielda barra mill-pajjiż u li qatt ma għexu fit-territorju tagħha jitilfu n-nazzjonalità Daniża fl-età ta' 22 sena. Madankollu, din il-miżura għandha tirrispetta l-prinċipju ta' proporzjonalità meta twassal ukoll għat-telf taċ-ċittadinanza Ewropea. Dan ikun il-każ jekk il-persuna kkonċernata ma jkollhiex in-nazzjonalità ta' Stat Membru ieħor. Għalhekk, **id-dritt tal-Unjoni jipprekludi t-telf definittiv tan-nazzjonalità Daniża, u għalhekk taċ-ċittadinanza Ewropea, mingħajr ma l-persuna kkonċernata tkun ġiet informata**, u mingħajr ma jkollha l-possibbiltà titlob eżami individwali tal-konsegwenzi ta' dan it-telf.

⊕ Sentenza *Udlændinge- og Integrationsministeriet* tal-5 ta' Settembru 2023 (C-689/21)

Migrazzjoni

L-Unjoni Ewropea adottat sett ta’ regoli għall-istabbiliment ta’ politika Ewropea effettiva, umanitarja u sigura dwar il-migrazzjoni. Is-sistema Ewropea komuni tal-ażil tistabbilixxi standards minimi applikabbli għall-ipproċessar ta’ dawk kollha li jkunu qegħdin ifittxu ażil u tal-applikazzjonijiet tagħhom fl-Unjoni kollha.

Żewġ ċittadini Sirjani, X u Y, iżżewġu matul is-sena 2016 fis-Sirja u kellhom żewġt itfal. Fl-2019, Y telaq mis-Sirja għall-Belġju, filwaqt li X u ż-żewġt itfal tagħhom baqgħu fis-Sirja. Fl-2022, l-amministrazzjoni Belġjana rrikonoxxiet lil Y l-istatus ta’ refuġjat fil-Belġju. L-avukat ta’ X u tat-tfal talab, permezz ta’ ittra elettronika, ir-riunifikazzjoni tal-familja sabiex jingħaqdu ma’ Y fil-Belġju, filwaqt li indika li ċ-ċirkustanzi eċċezzjonali fil-Majjistral tas-Sirja kienu jipprekluduhom milli jmorru f’lokal diplomatiku Belġjan sabiex jippreżentaw l-applikazzjoni hemmhekk. L-Uffiċċju għall-Barranin wieġeb li l-leġiżlazzjoni Belġjana kienet tipprekludi l-applikazzjonijiet permezz ta’ posta elettronika u stieden lil X u lill-uliedha jikkuntattjaw l-ambaxxata Belġjana. Fuq domanda preliminari minn qorti Belġjana, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **l-leġiżlazzjoni Belġjana li timponi preżenza personali f’lokal diplomatiku sabiex tiġi ppreżentata applikazzjoni għal riunifikazzjoni tal-familja tmur kontra d-dritt tal-Unjoni**. Madankollu, il-leġiżlazzjoni tista’ tipprevedi l-possibbiltà li tkun meħtieġa d-dehra personali fi stadju ulterjuri.

⊕ Sentenza *Afrin* tat-18 ta’ April 2023 (C-1/23 PPU)

L-Ungerija introduċiet liġi li kienet tobbliga lill-persuni ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr Stat li jinsabu fit-territorju tagħha jew li jippreżentaw ruħhom fil-fruntieri tagħha sabiex l-ewwel imorru f'waħda mill-ambaxxati tagħha barra mill-pajjiż, fis-Serbja jew fl-Ukraina, sabiex hemmhekk jippreżentaw dikjarazzjoni u jiksbu awtorizzazzjoni ta' dħul fit-territorju, qabel ma jkunu jistgħu jitolbu protezzjoni internazzjonali hemmhekk. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **l-Ungerija kienet ħolqot ostakoli mhux raġonevoli għall-applikanti għall-ażil, li jmorru kontra l-prinċipji fundamentali tal-Unjoni, billi għamlet l-applikazzjoni għall-ażil eċċessivament kumplessa**. Din il-miżura ma tistax tiġi ġġustifikata mill-ġlieda kontra l-mard kontaġjuż fil-kuntest tal-pandemija tal-Covid-19 peress li hija sproporzjonata fid-dawl tal-għan imfittex.

⊕ **Sentenza *Il-Kummissjoni vs L-Ungerija* tat-22 ta' Ġunju 2023 (C-823/21)**

L-Istat tad-dritt

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, l-istess bħat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, tagħmel riferiment espliċitu għall-Istat tad-dritt, wieħed mill-valuri komuni għall-Istati Membri. L-indipendenza u l-imparzjalità tal-qrati hija element essenzjali tal-Istat tad-dritt.

Id-Difiża tal-Istat tad-Dritt fl-Unjoni Ewropea

Ara l-video fuq YouTube

Il-Kummissjoni kkontestat ir-riforma ġudizzjarja Pollakka ta' Diċembru 2019 quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Din tal-aħħar laqgħet ir-rikors tal-Kummissjoni, filwaqt li fakkret li **l-Istati Membri huma obbligati jevitaw kull rigressjoni, fir-rigward tal-valur tal-Istat tad-dritt, tal-leġiżlazzjoni tagħhom fil-qasam tal-organizzazzjoni tal-ġustizzja**. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li huwa inkompatibbli mad-dritt tal-Unjoni l-fatt li l-imħallfin nazzjonali, li huma mistennija japplikaw id-dritt tal-Unjoni, jistgħu jkunu f'pożizzjoni fejn il-kwistjonijiet relatati mal-istatus tagħhom u mal-eżerċizzju tal-funzjonijiet tagħhom jiġu deċiżi minn qorti li ma tissodisfax ir-rekwiżit ta' indipendenza u ta' imparzjalità. Barra minn hekk, l-imħallfin nazzjonali ma jistgħux jiġu preklużi milli jevalwaw jekk qorti jew imħallef jissodisfawx ir-rekwiżiti ta' protezzjoni ġudizzjarja effettiva li jirriżultaw mid-dritt tal-Unjoni, jekk ikun il-każ billi jagħmlu domanda preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja. Fl-aħħar nett, id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jobbligaw lill-imħallfin jiżvelaw l-eventwali sħubija tagħhom f'assoċjazzjoni, f'fondazzjoni mingħajr skop ta' lukru jew f'partit politiku, u li jipprevedu t-tqegħid online ta' din l-informazzjoni, imorru kontra l-protezzjoni tad-data personali u r-rispett tal-ħajja privata.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs Il-Polonja* tal-5 ta' Ġunju 2023 (C-204/21)

Proprjetà intellettwali

Il-leġiżlazzjoni adottata mill-Unjoni sabiex tiġi protetta l-proprjetà intellettwali (drittijiet tal-awtur) u industrijali (dritt tat-trade marks, protezzjoni tad-disinni) ittejjeb il-kompetittività tal-impriżi billi tiffavorixxi ambjent li jinkoraġġixxi l-kreattività u l-innovazzjoni.

Il-Proprjetà Intellettwali fil-Qorti Ġenerali

Ara l-video fuq YouTube

L-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni internazzjonali tas-sinjal verbali "EMMENTALER" ġiet miċħuda mill-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO). *Emmentaler Switzerland* appellat minn din id-deċiżjoni, li ġiet ikkonfermata mill-ġdid mill-EUIPO minħabba l-karattru deskrittiv tat-trade mark. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors ippreżentat minn *Emmentaler Switzerland*, billi qieset li l-pubbliku Ġermaniż jifhem immedjatament is-sinjal EMMENTALER bħala li jindika tip ta' ġobon, li jagħmel dan is-sinjal trade mark deskrittiva. Fil-fatt, **sabiex tiġi rrifjutata r-reġistrazzjoni ta' sinjal, huwa biżżejjed li dan ikollu karattru deskrittiv f'parti mill-Unjoni**. B'hekk, il-kelma "EMMENTALER" ma tistax tiġi protetta bħala trade mark tal-Unjoni Ewropea għal ġobnijiet.

Sentenza *Emmentaler Switzerland vs EUIPO (EMMENTALER)* tal-24 ta' Mejju 2023 (T-2/21)

Ir-reġistrazzjoni tal-logo ta' Batman bħala trade mark tal-Unjoni Ewropea ġiet ikkontestata quddiem il-Qorti Ġenerali minn produttur Taljan ta' ħwejjeġ tal-karnival. Il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li l-provi prodotti minn dan il-produttur ma kinux biżżejjed sabiex juru li din it-trade mark, li tirrappreżenta farfett il-lejl fuq sfond ovali, ma kellhiex karattru distintiv. Huwa **dan il-karattru distintiv li jippermetti lill-pubbliku jassoċja l-prodotti koperti mit-trade mark mal-editur ta' Batman**, DC Comics, u **jiddistingwihom minn dawk ta' impriżi oħra**.

Sentenza *Aprile e Commerciale Italiana vs EUIPO - DC Comics* tas-7 ta' Ġunju 2023 (T-735/21)

Fil-kuntest ta' tilwima bejn organi Rumeni ta' ġestjoni tad-drittijiet tal-awtur u trasportatur tal-ajru, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li x-xandir f'mezz ta' trasport ta' passiġġieri ta' xogħol mużikali għal finijiet ta' mużika fl-isfond jikkostitwixxi komunikazzjoni lill-pubbliku fis-sens tad-dritt tal-Unjoni. Għall-kuntrarju, is-sempliċi installazzjoni, fuq mezz ta' trasport, ta' tagħmir awdjo u, jekk ikun il-każ, ta' software li jippermetti x-xandir ta' mużika fl-isfond ma tikkostitwixxix tali komunikazzjoni. Għaldaqstant, **id-dritt tal-Unjoni jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tistabbilixxi preżunzjoni ta' komunikazzjoni ta' xogħlijiet mużikali lill-pubbliku bbażata fuq is-sempliċi preżenza ta' sistemi awdjo f'mezzi ta' trasport**.

- Sentenzi *Blue Aire Aviation* u *UPFR* tal-20 ta' April 2023 (Kawżi magħquda C-775/21 u C-826/21)

Wara tilwima quddiem l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) dwar ir-reġistrazzjoni tas-sinjal tridimensjonali ta' scooter "Vespa", Piaggio preżentat rikors quddiem il-Qorti Ġenerali. Piaggio kienet ipproduċiet, quddiem l-EUIPO, diversi provi rilevanti, bħalma huma r-riżultati ta' stħarriġ tal-opinjoni, data dwar il-volum tal-bejgħ, kif ukoll il-preżenza tal-"Vespa" fil-Museum of Modern Art ta' New York, l-użu tal-iscooters "Vespa" f'films magħrufa mad-dinja kollha bħalma huwa l-film "Roman Holiday", u l-preżenza ta' klabbs iddedikati għall-"Vespa" f'diversi Stati Membri. Skont Piaggio, dawn il-provi juru n-natura ikonika tal-"Vespa" u għalhekk ir-rikonoxximent globali tagħha fl-Unjoni kollha. **Il-Qorti Ġenerali qablet ma' Piaggio, filwaqt li ddikjarat li l-provi kienu juru l-karattru distintiv miksub bl-użu tat-trade mark fl-Unjoni kollha**.

- Sentenza *Piaggio & C. vs EUIPO - Zhejiang Zhongneng Industry Group* tad-29 ta' Novembru 2023 (T-19/22)

Miżuri restrittivi u politika estera

Il-miżuri restrittivi jew "sanzjonijiet" huma strument essenzjali tal-politika estera u ta' sigurtà komuni tal-Unjoni Ewropea sabiex jitħarsu l-valuri, l-interessi fundamentali u s-sigurtà tagħha. Is-sanzjonijiet huma intiżi li jwasslu għal bidla fil-politika jew fl-aġir min-naħa tal-entitajiet jew tal-persuni li jkunu s-suġġett tagħhom.

Belaeronavigatsia, impriża tal-Istat Bjelorussu responsabbli għar-regolazzjoni tal-ispazju tal-ajru, ġiet inkluża fil-listi ta' sanzjonijiet tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea minħabba r-responsabbiltà tagħha fid-devjazzjoni, fit-23 ta' Mejju 2021, tat-titjira FR4978 lejn l-ajruport ta' Minsk li wasslet għall-arrest ta' żewġ oppożituri tar-reġim li kienu abbord (Raman Pratasevitch u Sofia Sapega). **Filwaqt li interpretat għall-ewwel darba l-kunċett ta' "persuna responsabbli għar-repressjoni", il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors ta' Belaeronavigatsia** billi qieset li l-impriża tal-Istat ma setgħetx ma kinitx taf li din id-devjazzjoni kienet ser tikkontribwixxi għar-repressjoni tas-soċjetà ċivili u tal-oppożizzjoni demokratika fil-Bjelorussja.

⊕ Sentenza *Belaeronavigatsia vs Il-Kunsill* tas-17 ta' Frar 2023 (T-536/21)

B'reazzjoni għall-annessjoni illegali tal-Krimea u tal-belt ta' Sevastopol mir-Russja f'Marzu 2014, fis-17 ta' Marzu 2014 il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta sensiela ta' miżuri restrittivi. Wara l-bidu tal-gwerra fuq skala kbira tar-Russja kontra l-Ukraina fi Frar 2022, il-Kunsill żied mal-lista tal-persuni u tal-entitajiet suġġetti għall-miżuri restrittivi l-membri tal-gvern, banek, negozjanti u l-membri tal-Assemblea Federali (*Duma tal-Istat*). B'mod partikolari, il-Kunsill żied l-isem ta' Violetta Prigozhina, omm Yevgeniy Prigozhin, responsabbli għall-mobilizzazzjoni ta' merċenarji tal-Grupp Wagner bħala suldati tar-Russja fl-Ukraina. Il-Qorti Ġenerali laqgħet it-talba għall-annullament tal-atti tal-Kunsill diretti kontra V. Prigozhina, **billi qieset li l-inklużjoni tagħha fil-listi kienet ibbażata biss fuq ir-relazzjoni ta' parentela tagħha ma' binha**, li ma hijiex suffiċjenti sabiex tiġġustifika tali miżuri.

⊕ Sentenza *Prigozhina vs Il-Kunsill* tat-8 ta' Marzu 2023 (T-212/22)

Fid-dawl tad-deterjorament tad-drittijiet tal-bniedem, tal-Istat tad-dritt u tad-demokrazija fil-Venezwela, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta, fl-2017, miżuri restrittivi minħabba s-sitwazzjoni f'dan l-Istat. Fl-2019, il-Qorti Ġenerali ċaħdet rikors tal-Venezwela kontra dawn il-miżuri, peress li s-sitwazzjoni legali ta' dan l-Istat ma kinitx direttament affettwata minn dawn il-miżuri kontenzjużi. Adita b'appell, il-Qorti tal-Ġustizzja annullat is-sentenza tal-Qorti Ġenerali fl-2021 u bagħtitilha l-kawża lura għal eżami mill-ġdid. Permezz tas-sentenza tagħha tal-2023, il-Qorti Ġenerali **ċaħdet il-motivi kollha mressqa mill-Venezwela intiżi għall-annullament tal-imsemmija miżuri restrittivi**.

⊕ **Sentenza *Venezwela vs Il-Kunsill* tat-13 ta' Settembru 2023 (T-65/18 RENV)**

Roman Arkadyevich Abramovich huwa negozjant ta' nazzjonalità Russa, Iżraeljana u Portugiża. Huwa hu l-azzjonist prinċipali tal-kumpannija omm ta' Evraz, li huwa wieħed mill-gruppi prinċipali Russi fil-qasam tal-azzar u tal-mini kif ukoll wieħed mill-persuni li l-iktar iħallsu taxxi fir-Russja. Wara li r-Russja attakkat lill-Ukraina, il-Kunsill iffriża l-fondi u pprojbixxa d-dħul fl-Unjoni Ewropea jew it-tranżitu ta' negozjanti ewlenin li jeżerċitaw attivitajiet f'setturi ekonomiċi li jipprovdu sors sostanzjali ta' dħul għall-Gvern tar-Russja. R. Abramovich ikkontesta, quddiem il-Qorti Ġenerali, l-inklużjoni u ż-żamma tiegħu fil-listi tal-miżuri restrittivi intiżi li jżidu l-pressjoni fuq ir-Russja. **Il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors ta' R. Abramovich filwaqt li kkonfermat il-miżuri restrittivi meħuda kontrih.**

⊕ **Sentenza *Abramovich vs Il-Kunsill* tal-20 ta' Diċembru 2023 (T-313/22)**

Politika kummerċjali

Il-politika kummerċjali hija kompetenza esklużа tal-Unjoni Ewropea. L-Unjoni tilleġiżla dwar il-kwistjonijiet kummerċjali u tikkonkludi ftehimiet kummerċjali internazzjonali. Il-fatt li l-Unjoni taġixxi b'mod ikkoordinat u b'vuċi waħda fil-livell mondjali jqiegħda f'pożizzjoni b'saħħitha fejn jidħol il-kummerċ internazzjonali.

Fl-2020, l-Istati Unit żiedu d-dazji doganali fuq l-importazzjonijiet ta' ċerti prodotti Ewropej tal-aluminju u tal-azzar. Bħala reazzjoni, il-Kummissjoni adottat regolament li impona dazji doganali addizzjonali fuq l-importazzjonijiet fl-Unjoni ta' ċerti prodotti li joriġinaw mill-Istati Uniti. Zippo Manufacturing Co., kumpannija Amerikana li timmanifattura lajters milquta minn din iż-żieda, ikkontestat din il-miżura quddiem il-Qorti Ġenerali, li annullat dan ir-regolament. Skont il-Qorti Ġenerali, **il-Kummissjoni kisret id-dritt għal smigħ ta' Zippo u, għaldaqstant, il-prinċipju ta' amministrazzjoni tajba**. Il-Kummissjoni kien imissha semgħet lil Zippo qabel ipproċediet b'tali żieda peress li kienet taf, qabel l-adozzjoni tiegħu, li ż-żieda fid-dazji doganali kienet tikkonċerna prinċipalment il-lajters ta' Zippo.

⊕ Sentenza *Zippo Manufacturing et vs Il-Kummissjoni* tat-18 ta' Ottubru 2023 (T-402/20)

Tax rulings

Bħala prinċipju, it-taxxi diretti jaqgħu fil-kompetenza tal-Istati Membri. Madankollu, dawn it-taxxi għandhom josservaw ir-regoli bażi tal-Unjoni Ewropea, bħalma hija l-projbizzjoni tal-għajnuna mill-Istat. Għalhekk, l-Unjoni tiżgura l-legalità tad-deċiżjonijiet tat-taxxa bil-quddiem (tax rulings) tal-Istati Membri li jagħtu lil impriżi trattament fiskali partikolari.

Permezz ta' deċiżjoni tat-taxxa bil-quddiem ("tax ruling") tal-2003, l-awtoritajiet Lussemburgiżi kienu aċċettaw il-proposta tal-grupp Amazon dwar it-trattament ta' sussidjarja stabbilita fil-Lussemburgu fir-rigward tat-taxxa fuq il-kumpanniji. Il-Kummissjoni qieset li din id-deċiżjoni kienet tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq intern. Wara li l-ftuħ ta' kawżi mil-Lussemburgu u minn Amazon, il-Qorti Ġenerali annullat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni għaliex qieset li din tal-aħħar ma kinitx stabbilixxiet li s-sussidjarja ta' Amazon kienet ibbenefikat minn tnaqqis indebitu tal-oneru fiskali tagħha. **Il-Qorti tal-Ġustizzja ċaħdet l-appell tal-Kummissjoni mis-sentenza tal-Qorti Ġenerali għaliex qieset li din tal-aħħar kienet iddeterminat b'mod żbaljat is-"sistema ta' riferiment"** għall-finijiet tal-evalwazzjoni tal-eżistenza ta' tali għajnuna.

⊕ Sentenza *Il-Kummissjoni vs Amazon.com et* tal-14 ta' Diċembru 2023 (C-457/21 P)

Fl-2018, il-Kummissjoni kkonstatat li l-awtoritajiet fiskali Lussemburgiżi kienu taw deċiżjonijiet tat-taxxa bil-quddiem lill-grupp Engie li, fil-fehma tal-Kummissjoni, kienu ppermettew lil dan il-grupp jevita t-tassazzjoni tal-profitti miksuba mis-sussidjarji tagħha stabbiliti fil-Lussemburgu. Il-Kummissjoni qieset li dawn id-deċiżjonijiet kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq intern. Peress li l-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikorsi tagħhom, Engie u l-Lussemburgu ppreżentaw appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, li ddeċidiet li **l-Kummissjoni kienet wettqet żball meta ddeterminat is-"sistema ta' riferiment" għall-finijiet tal-evalwazzjoni tan-natura selettiva ta' dawn il-miżuri fiskali u, għalhekk, meta kklassifikat dawn il-miżuri bħala għajnuna mill-Istat ipprojbita.**

⊕ Sentenzi *Il-Lussemburgu vs Il-Kummissjoni* u *Engie Global LNG Holding et vs Il-Kummissjoni* (Kawżi magħquda C-451/21 P u C-454/21 P)

Kompetizzjoni

L-Unjoni Ewropea tiżgura l-osservanza tar-regoli li jipproteġu l-kompetizzjoni ħielsa. Il-prattiki li għandhom bħala għan jew bħala effett li jipprekludu, li jillimitaw jew li joħolqu distorsjoni tal-kompetizzjoni fi ħdan is-suq intern huma pprojbiti u jistgħu jiġu ssanzjonati b'multi.

Il-Kummissjoni investigat l-imblukkar ġeografiku ta' ċertu logħob tal-video għal PC fuq il-pjattaforma Steam. Hija kkonstatat li l-operatur ta' din il-pjattaforma, Valve, u ħames edituri tal-logħob (Bandai, Capcom, Focus Home, Koch Media u ZeniMax), kienu kisru d-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Il-Kummissjoni kkritikat lil Valve u lill-ħames edituri talli pparteċipaw f'numru ta' ftehimiet antikompetittivi jew prattiki miftiehma. Skont il-Kummissjoni, dawn kienu intiżi li jirrestrinġu l-bejgħ transkonfinali bl-implimentazzjoni ta' funzjonalitajiet ta' kontroll territorjali, b'mod partikolari fil-pajjiżi Baltiċi kif ukoll f'ċerti pajjiżi tal-Ewropa Ċentrali u tal-Ewropa tal-Lvant. Valve kkontestat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni quddiem il-Qorti Ġenerali. Il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors billi qieset li **l-Kummissjoni kienet stabbilixxiet korrettament l-eżistenza ta' ftehim bejn Valve u kull wieħed mill-ħames edituri intiż li jillimita importazzjonijiet paralleli** permezz tal-imblukkar ġeografiku tal-kodiċi ta' attivazzjoni tal-logħob tal-video inkwistjoni fuq il-pjattaforma Steam. Dan l-imblukkar ġeografiku kien intiż li jipprekludi li l-logħob tal-video, iddistribwit f'ċerti pajjiżi bi prezzijiet baxxi, jinxtara minn distributuri jew minn utenti li jinsabu f'pajjiżi oħra fejn il-prezzijiet huma nettament ogħla.

⊕ Sentenza *Valve Corporation vs Il-Kummissjoni* tas-27 ta' Settembru 2023 (T-172/21)

Aċċess għal dokumenti

It-trasparenza tal-ħajja pubblika hija prinċipju ewlieni tal-Unjoni. Bħala prinċipju, kull ċittadin jew persuna ġuridika tal-Unjoni jista' jkollhom aċċess għad-dokumenti tal-istituzzjonijiet. Madankollu, f'ċerti każijiet, dan l-aċċess jista' jiġi miċħud jekk ikun hemm ġustifikazzjoni.

Emilio De Capitani kien ressaq talba għal aċċess għal ċerti dokumenti skambjati fi ħdan il-grupp ta' ħidma "Dritt tal-kumpanniji" tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea b'rabta mal-proċedura leġiżlattiva li kellha bħala suġġett l-emenda tad-Direttiva 2013/34 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali. Il-Kunsill irrifjuta l-aċċess għar-raġuni li l-iżvelar ta' dawn id-dokumenti kien ser jippreġudika b'mod gravi l-proċess deċiżjonali tiegħu filwaqt li qies li n-natura tal-informazzjoni kienet wisq sensittiva u teknika sabiex tkun tista' tiġi żvelata. E. De Capitani kkontesta din id-deċiżjoni quddiem il-Qorti Ġenerali. Il-Qorti Ġenerali eżaminat, fil-kuntest tal-proċeduri leġiżlattivi tal-Unjoni Ewropea, il-konċiljazzjoni tal-prinċipji ta' pubbliċità u ta' trasparenza mal-eċċezzjoni għall-iżvelar tad-dokumenti sabiex jiġi protett il-proċess deċiżjonali. Il-Qorti Ġenerali enfasizzat li, f'sistema bbażata fuq il-prinċipju ta' leġittimità demokratika, il-leġiżlatur għandu jirrispondi għall-atti tiegħu fil-konfront tal-pubbliku. **L-eżerċizzju miċ-ċittadini tad-drittijiet demokratiċi tagħhom jimplika l-possibbiltà li jsegwu fid-dettall il-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet fi ħdan l-istituzzjonijiet** involuti fil-proċeduri leġiżlattivi. Għaldaqstant, il-Qorti Ġenerali annullat id-deċiżjoni tal-Kunsill li tirrifjuta l-aċċess għad-dokumenti ta' ħidma fuq id-Direttiva.

⊕ Sentenza *De Capitani vs Il-Kunsill* tal-25 ta' Jannar 2023 (T-163/21)

Id-Direttorat tar-Riċerka u tad-Dokumentazzjoni jipproponi lill-professjonisti tal-liġi, fil-kuntest tal-Kollezzjoni tas-Sunti tagħha, "Selezzjoni ta' sentenzi importanti" u "Bullettin mensili tal-ġurisprudenza" tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali.

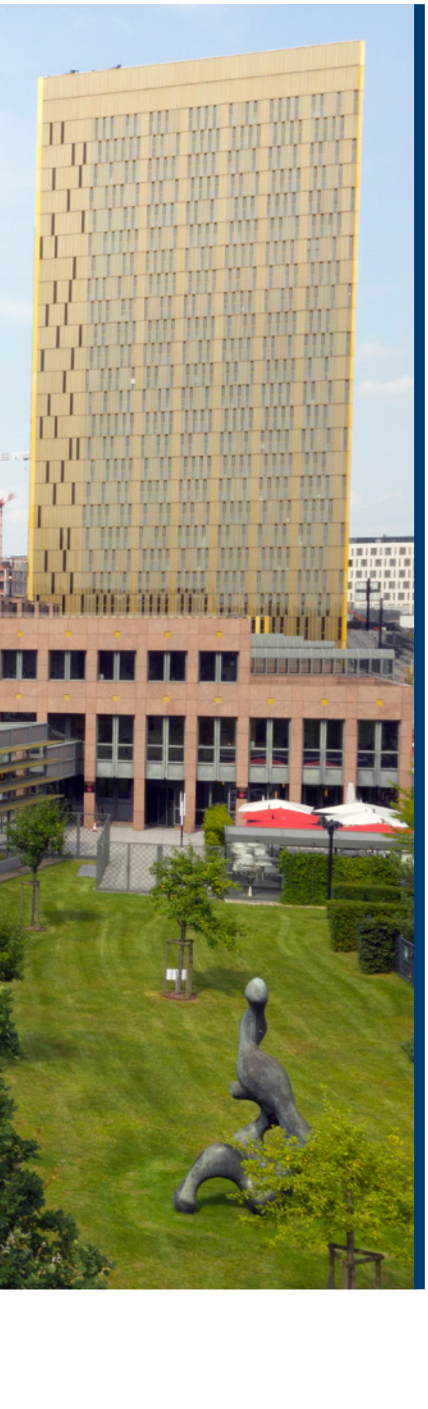

3

Amministrazzjoni fis-servizz tal-ġustizzja

A Introduzzjoni mir-Reġistratur

Alfredo Calot Escobar
Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja

Ir-Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja, is-Segretarju Ġenerali tal-Istituzzjoni, imexxi d-dipartimenti amministrattivi taħt l-awtorità tal-President.

Matul is-sena 2023, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ħadmet b'determinazzjoni fuq proċess ta' trasformazzjoni, mhux biss sabiex tipprepara ruħha għal sfidi futuri, iżda wkoll sabiex taħtaf l-opportunitajiet li jinsabu quddiemha.

Fil-qasam ġudizzjarju, il-proċedura leġiżlattiva dwar it-trasferiment parzjali tal-kompetenza fir-rigward tad-domandi preliminari lill-Qorti Ġenerali żvolġiet matul is-sena kollha, bil-kisba ta' ftehim politiku f'Diċembru. Fl-istess ħin, ħdimna b'mod attiv sabiex, meta jkun il-waqt, niżguraw implimentazzjoni mingħajr problemi tar-riforma. Dan ser ikun mument importanti ħafna fl-istorja tad-djalogu tagħna mal-qrati nazzjonali u pass importanti fl-isforzi tagħna sabiex insaħħu iktar l-effiċjenza tal-ħidma ġudizzjarja fi ħdan il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea.

Flimkien mal-preparazzjoni għal dan it-trasferiment, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonċentrat l-isforzi tagħha fuq l-integrazzjoni effettiva u bla xkiel ta' teknoloġiji ġodda. Bħala parti minn dan il-proċess, konna l-ewwel istituzzjoni tal-Unjoni Ewropea li żviluppat Strateġija għall-integrazzjoni tal-intelliġenza artifiċjali ("IA"), li tinkludi l-ħolqien ta' Bord tat-Tmexxija għall-Intelliġenza Artifiċjali, li huwa inkarigat mis-superviżjoni tal-aspetti etiċi tal-użu tal-IA fi ħdan l-istituzzjoni u mid-definizzjoni ta' limiti ċari għall-applikazzjoni tagħha. Dan il-Bord, kompost minn Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali, għandu jiżgura li l-għażliet teknoloġiċi magħmula mill-istituzzjoni sabiex tintegra l-għodod ibbażati fuq l-IA jkunu konformi kemm mal-etika kif ukoll mal-prinċipji tal-Qorti tal-Ġustizzja. Sabiex tiġi promossa kultura ta' użu responsabbli u sigur tal-għodod tal-IA, waħda mill-ewwel miżuri meħuda mill-Bord kienet li jinħarġu linji gwida għall-persunal dwar l-użu tal-IA.

Barra minn hekk, l-għodod tal-IA huma lesti sabiex jiġu integrati fis-sistema futura tagħna tal-ġestjoni tal-kawżi. Dan għandu jippermetti lill-istituzzjoni tapprofitta kemm jista' jkun mill-iktar teknoloġiji avvanzati,

filwaqt li jitlesta l-pedament għall-ħolqien ta’ sistema orizzontali u kompletament integrata, imfassla bil-ħsieb li tirrazzjonalizza l-flussi tax-xogħol tagħna u li tawtomatizza firxa wiesgħa ta’ azzjonijiet repetittivi. Dan l-approċċ olistiku ser ikompli jappoġġja, jiżviluppa u jisfrutta d-diversità notevoli tal-għarfien espert fi ħdan il-persunal tagħna, filwaqt li jippermettilna niddedikaw iktar ħin għal kompiti ta’ stimulazzjoni intellettwali u ta’ żieda fil-valur.

Madankollu, is-sena li għaddiet ma kinitx ikkonċentrata biss fuq it-tħejjija tal-pedamenti għall-futur. Din is-sena wriet ukoll l-impenn tagħna li nħarsu l-valuri li fuqhom twaqqfet il-Qorti tal-Ġustizzja. Wieħed minn dawn il-valuri, imnaqqax fl-istituzzjoni tagħna sa mill-ħolqien tagħha, huwa dak tad-diversità – id-diversità tal-kulturi, tal-lingwi u tat-tradizzjonijiet legali.

Maħsub sabiex jiċċelebra l-mużajk lingwistiku ħaj tal-istituzzjoni tagħna, il-Ġnien tal-Multilingwiżmu issa huwa simbolu tal-impenn tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-qasam tad-diversità u tal-ugwaljanza. Madankollu, il-kundizzjoni *sine qua non* sabiex tintlaħaq din id-diversità hija l-kapaċità tal-istituzzjoni li tattira talent mill-Istati Membri kollha.

Għal dan l-għan, id-diskussjonijiet fil-livell interistituzzjonali, ikkonċentrati fuq iż-żieda fl-attrattività tal-Lussemburgu bħala post tax-xogħol, tkomplew b’determinazzjoni kbira fl-2023. F’dan il-kuntest, il-Kulleġġ tas-Segretarji Ġenerali u tal-Kapijiet tal-Amministrazzjoni tal-Istituzzjonijiet u tal-Korpi tal-Unjoni bbażati fil-Lussemburgu adotta sensiela ta’ miżuri prattiċi intiżi li jippromwovu l-Lussemburgu bħala post tax-xogħol, li jiffaċilitaw l-integrazzjoni ta’ kollegi ġodda u ta’ persuni li jiġu għal perijodu ta’ taħriġ, u li jneħħu l-ostakoli li jistgħu jiskoraġġixxu liċ-ċittadini tal-Istati Membri kollha milli jingħaqdu mal-istituzzjonijiet tal-Unjoni stabbiliti fil-Gran Dukat.

Fl-isforz kontinwu tagħha sabiex tiżgura rappreżentanza ġeografika ġusta, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li tniedi proġetti pilota bl-għan li jiżdied l-għarfien dwar l-importanza tal-bilanċ ġeografiku u bl-għan li l-karrieri jiġu promossi direttament fl-Istati Membri. Eżempju eċċellenti ta’ dan kienet żjara fil-Latvja, fejn delegazzjoni ta’ Membri u maniġers għolja kellhom diskussjonijiet produttivi ma’ rappreżentanti, b’mod partikolari, tal-ġudikatura, tal-gvern, tal-akkademja u tal-mezzi tal-komunikazzjoni. L-għan kien li tiġi ppreżentata l-missjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja, li jiġu promossi l-opportunitajiet ta’ karriera u li jiġi inkuraġġit taħriġ legali u lingwistiku rilevanti għax-xogħol tal-istituzzjoni tagħna.

Is-sena 2023 kienet għalhekk ikkaratterizzata minn adeżjoni qawwija mal-impenn tal-Qorti tal-Ġustizzja fis-servizz pubbliku, filwaqt li fl-istess waqt nevalwaw mill-ġdid il-potenzjal tagħna. Tlaqna fuq vjaġġ sabiex niddefinixxu mill-ġdid mhux biss il-mod kif naħdmu, iżda wkoll kif nimmaġinaw il-futur tagħna. Futur li fih l-istituzzjoni tagħna mhux biss tadatta ruħha għall-bidla, iżda tixpruna din il-bidla, bl-istess spirtu ta’ eċċellenza, ta’ diversità, ta’ progress u ta’ dedikazzjoni li dejjem kien il-karatteristika ewlenija tagħna.

B L-avvenimenti prinċipali tas-sena

Il-multilingwiżmu ċċelebrat fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

Bil-bażi tiegħu fit-Trattati, il-multilingwiżmu huwa valur essenzjali tal-proġett Ewropew. Fil-fatt, il-multilingwiżmu huwa kundizzjoni indispensabbli għat-trasparenza tal-azzjoni tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni u għall-applikabbiltà tad-dritt Ewropew, u huwa sinjal ta' rispett profond lejn l-identitajiet u l-kulturi nazzjonali.

Il-multilingwiżmu huwa parti integrali mill-proċeduri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u jaqdi valuri imperattivi demokratiċi billi jiżgura aċċess ugwali għall-qorti tal-Unjoni u billi jagħmel il-ġurisprudenza aċċessibbli għaċ-ċittadini Ewropej kollha. Id-dipartiment lingwistiku tal-istituzzjoni jiżgura t-traduzzjoni tad-dokumenti u l-interpretazzjoni tas-seduti, u dan jippermetti lill-Qorti tal-Ġustizzja taħdem bl-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni u tamministra ta' kuljum sa 552 kombinazzjoni lingwistika. Din is-sistema lingwistika ta' multilingwiżmu sħiħ ma għandha l-ekwivalenti tagħha f'ebda qorti oħra fid-dinja. L-implimentazzjoni tagħha hija sfida operattiva kontinwa, li tista' tiġi affaċċjata biss permezz ta' ġestjoni rigoruża u effettiva tar-riżorsi umani u tekniċi ddedikati għaliha.

Ftit snin ilu, il-Qorti tal-Ġustizzja nediet riflessjoni wiesgħa sabiex tispjega u tippromwovi l-multilingwiżmu kif ipprattikat fi ħdanha, u dan ta lok għal diversi inizjattivi maħsuba sabiex jinħoloq għarfien dwar l-importanza tiegħu, b'mod partikolari fid-dinja legali u fid-dinja akkademika.

Fl-2023, fid-9 ta' Mejju, Jum l-Ewropa, ġie inawgurat il-**Ġnien tal-Multilingwiżmu**, żviluppat fuq art li fuqha qabel kien hemm bini tal-Kummissjoni Ewropea u li tinsab biswit il-kumpless tal-Qorti tal-Ġustizzja. Żviluppat bi sħubija mal-awtoritajiet Lussemburgiżi, dan l-ispazju ekoloġiku ġdid huwa ddedikat għall-multilingwiżmu. Miftuħ għall-pubbliku u maħsub sabiex jospita avvenimenti kulturali, dan il-ġnien jikkontribwixxi wkoll għaż-żamma tal-bijodiversità f'ambjent urban billi jippromwovi l-installazzjoni ta' bijotopi permezz tad-diversità tal-ispeċi li jospita. Dan il-ġnien, li jinsab fiż-żona ta' Kirchberg, fejn tinsab is-sede ta' diversi istituzzjonijiet Ewropej, jiċċelebra d-diversità lingwistika tal-Unjoni, l-Istat ospitanti, il-Lussemburgu, u l-multilingwiżmu sekulari tiegħu.

Din is-sena ġie ppubblikat ukoll **xogħol bi tliet volumi**, tradott fil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni, iddedikat għall-multilingwiżmu fil-Qorti tal-Ġustizzja u fl-Unjoni kollha. Din il-pubblikazzjoni tesplora d-diversi aspetti tas-sistema lingwistika tal-istituzzjoni u l-mod kif il-multilingwiżmu jimmaterjalizza ruħu, bl-għajnuna tad-dipartimenti ta' interpretazzjoni u ta' traduzzjoni legali tagħha. It-tieni parti tal-pubblikazzjoni, intitolat "Libretti tal-ivvjaġġar multilingwi", tiġbor il-kontribuzzjonijiet ta' personalitajiet mis-27 Stati Membri rrikonoxxuti fil-qasam tagħhom - membri tal-ġudikatura, filosofiċi, għalliema u politiċi. Miktuba fil-lingwi kollha tal-Unjoni, dawn il-libretti jistiednu lill-qarrej jiskopri l-kunċetti u l-isfidi tal-multilingwiżmu madwar l-Ewropa kollha. Disponibbli għall-pubbliku ġenerali fl-2024, din il-pubblikazzjoni sservi bħala bażi għal riflessjoni u bħala sors ta' ispirazzjoni għal kull min jinteressa ruħu fil-lingwi u fil-funzjonament multilingwi tal-Unjoni Ewropea. Fl-aħħar nett, **kollokju** laqqa' l-kontributuri għal din il-pubblikazzjoni flimkien mal-membri tat-tmexxija tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-istituzzjonijiet Ewropej l-oħra sabiex jirriflettu flimkien dwar is-suġġett "Multilingwiżmu ta' kwalità f'kuntest ta' progress teknoloġiku rapidu".

Aċċessibbiltà u inklużjoni – ta’ interess għal kulħadd

Id-drittijiet tal-persuni b’diżabbiltà u l-projbizzjoni ta’ kull forma ta’ diskriminazzjoni huma previsti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, fit-Trattati, fil-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b’Diżabbiltà, li magħha l-Unjoni Ewropea aderixxiet fl-2010 u li tagħmel parti integrali mid-dritt tal-Unjoni.

L-osservanza tal-prinċipji ta’ ugwaljanza u ta’ nondiskriminazzjoni tagħmel parti, bħalma kienet minn dejjem, mill-valuri tal-Qorti tal-Ġustizzja bħala istituzzjoni. Kien għad fadal ċerti miżuri li kellhom jittieħdu sabiex l-aċċessibbiltà u l-inklużjoni tal-persuni b’diżabbiltà jsiru verament “ta’ interess għal kulħadd”. Il-Qorti tal-Ġustizzja għalhekk nediet **proġett ambizzjuż bejn id-dipartimenti**, sabiex kulħadd jikkontribwixxi iktar għall-ħolqien ta’ ambjent inklużiv.

L-azzjonijiet imwettqa u li għad iridu jitwettqu jaffettwaw firxa wiesgħa ħafna ta’ oqsma: ir-reklutaġġ u l-appoġġ ta’ kollegi b’diżabilità u tal-persuni li jassistuhom, l-aċċessibbiltà għall-faċilitajiet, l-aċċessibbiltà diġitali u għall-informazzjoni, kif ukoll il-komunikazzjoni, is-sensibilizzazzjoni u t-taħriġ.

Fuq kollox, inħoloq qafas ċar fi ħdan il-Qorti tal-Ġustizzja sabiex joffri lill-persunal tal-Qorti tal-Ġustizzja u lill-kandidati għall-impjieg b’diżabbiltà **l-aġġustamenti li jiffaċilitaw ix-xogħol tagħhom u l-aċċess tagħhom għall-impjieg** fi ħdan l-istituzzjoni. Dawn l-aġġustamenti jistgħu jinkludu, fost affarijiet oħra, soluzzjonijiet tekniċi, l-adattament tal-ambjent tax-xogħol, miżuri ta’ akkumpanjament, jew ir-riorganizzazzjoni tal-kompiti u tal-ħinijiet tax-xogħol.

Sussegwentement, ittieħdu diversi miżuri sabiex jiġi ottimizzat l-**aċċess fiżiku** għall-faċilitajiet tal-Qorti tal-Ġustizzja, kemm jekk mill-persunal tal-istituzzjoni, mill-avukati u mill-aġenti, mill-interpreti esterni u kemm jekk, b’mod iktar wiesa’, mill-viżitaturi kollha. Saru x-xogħlijiet meħtieġa fid-daħliet tal-bini u ġiet adattata aħjar il-proċedura ta’ evakwazzjoni. L-arranġamenti speċifiċi għas-swali fejn jinżammu s-seduti huma s-suġġett ta’ evalwazzjoni mill-ġdid. Pjan ta’ azzjoni fit-tul għandu l-għan li jiżgura l-konformità mal-istandards il-ġodda dwar l-aċċessibbiltà tal-bini.

L-**aċċessibbiltà diġitali u għall-informazzjoni** tikkonċerna kemm il-persunal intern kif ukoll l-utenti esterni. Is-sit CVRIA qiegħed jiġi aġġornat, kemm f’termini ta’ struttura u ta’ funzjonalitajiet, kif ukoll f’termini ta’ kontenut, u l-aċċessibbiltà għall-persuni b’diżabbiltà ġiet integrata, sa mill-istadju tad-disinn, fl-ambjent futur tax-xogħol diġitali tal-Qorti tal-Ġustizzja. Fl-aħħar nett, il-Ġabra tal-ġurisprudenza ilha mill-2021 tosserva r-rakkomandazzjonijiet ta’ aċċessibbiltà u tista’ tinqara permezz ta’ teknoloġiji ta’ assistenza.

Fl-aħħar nett, jitwettqu regolarment **attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni, ta' informazzjoni u ta' taħriġ** sabiex jitrawmu l-inklużjoni, ir-rispett reċiproku, il-kollaborazzjoni, iżda wkoll l-appoġġ għall-persuni b'diżabilità u għall-persuni li jassistuhom.

Katia Vermeire
assistenta fid-Direttorat tar-Riċerka u d-Dokumentazzjoni

"Sa mit-tnedija tal-proġett tal-Qorti tal-Ġustizzja għall-aċċessibbiltà u għall-inklużjoni ta' persuni f'sitwazzjoni ta' diżabbiltà, jiena applikajt sabiex nikkontribwixxi għal dan il-proġett, peress li d-diżabbiltà għadha ma hijiex meħuda inkunsiderazzjoni biżżejjed fis-soċjetajiet standardizzati tagħna. Dan il-proġett huwa ta' interess kbir għalija. Peress li ninsab f'sitwazzjoni ta' diżabbiltà, nixtieq nuża dak li tgħallimt u l-esperjenzi tiegħi b'mod li jgħin lil persuni f'sitwazzjoni simili.

Huwa importanti li tiżdied is-sensibilizzazzjoni taċ-ċittadini u tal-kollegi tagħna. Qabel ma kont fis-sitwazzjoni ta' persuna b'mobbiltà mnaqqsa jiena stess, ma kelli l-ebda idea tad-diffikultà li jaffaċċjaw il-persuni b'diżabbiltà kif ukoll il-persuni li jassistuhom.

Hemm bżonn li nuru solidarjetà. Jekk kulħadd jagħmel sforz, għandna naslu biex noħolqu ambjent ta' xogħol li mhux biss ikun aċċessibbli iżda wkoll ekwu."

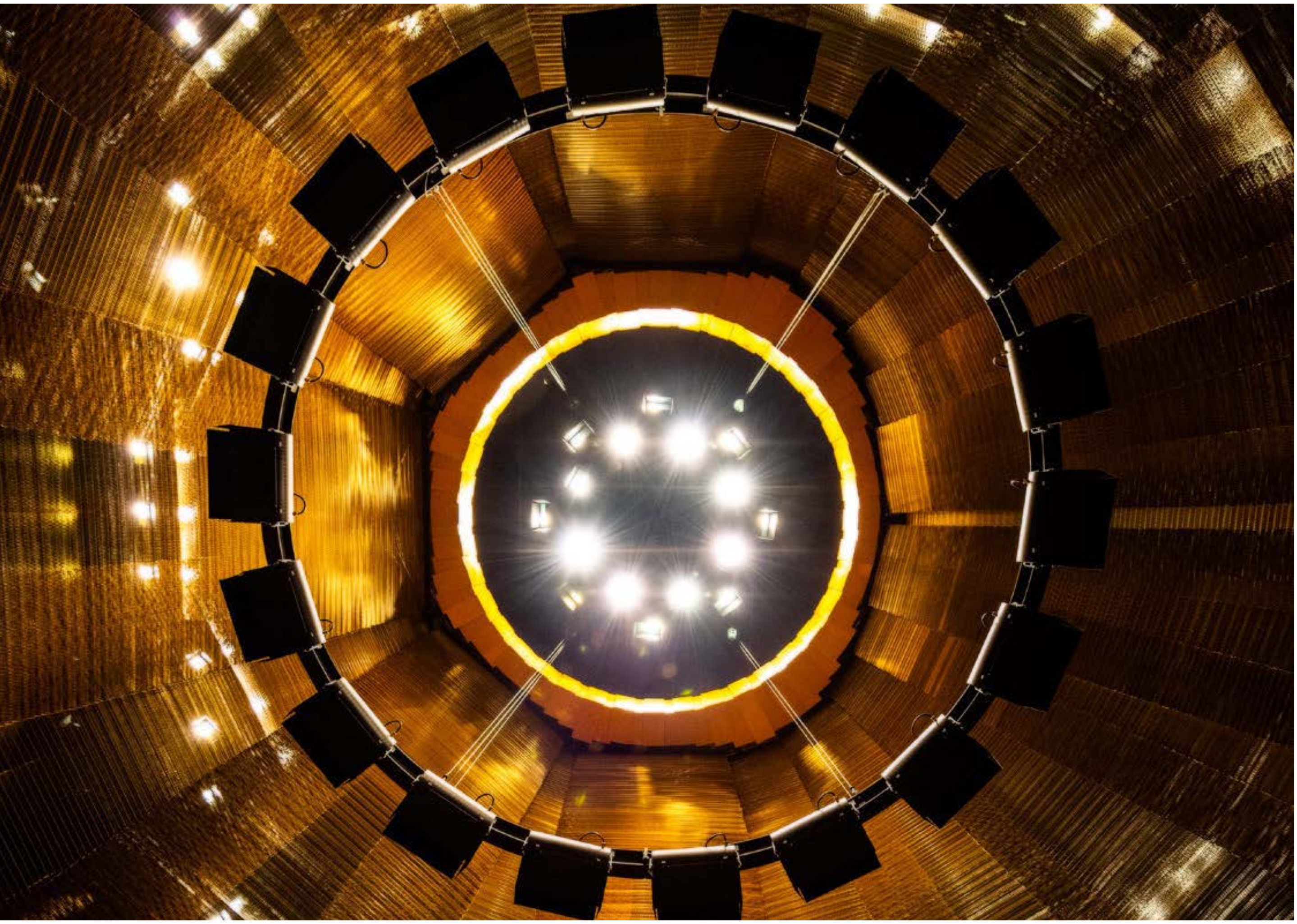

Intelliġenza artifiċjali: strateġija adottata għall-użu tagħha fil-Qorti tal-Ġustizzja

L-iżviluppi fil-qasam tal-intelliġenza artifiċjali u tat-teknoloġiji emerġenti ilhom jiġu osservati mill-Qorti tal-Ġustizzja għal ħafna snin. Dan isir sabiex jiġu identifikati t-teknoloġiji li jistgħu jsaħħu l-effiċjenza tal-funzjonament tal-Istituzzjoni.

L-**Innovation Lab** fi ħdan id-Direttorat tat-Teknoloġiji tal-Informazzjoni ilu mill-2019 jassisti lill-Qorti tal-Ġustizzja fit-trasformazzjoni diġitali tagħha. Flimkien mad-dipartimenti kkonċernati, l-Innovation Lab jidentifika, janalizza u jittestja l-funzjonalitajiet u l-arranġamenti ta' għodda differenti. L-użu futur ta' din l-għodda se jsir b'osservanza tal-kunfidenzjalità, tas-sigurtà u tal-protezzjoni tad-data personali. Sa mill-ħolqien tal-Innovation Lab, ġew proposti madwar tletin idea, li madwar għoxrin minnhom ġew ittestjati u li wħud minnhom diġà ġew implimentati jew qegħdin fi stadju ta' produzzjoni.

Sabiex tkun tista' tisfrutta bis-sħiħ il-funzjonalitajiet promettenti li joffru t-teknoloġiji emerġenti u sabiex tipprepara għall-integrazzjoni tagħhom, il-Qorti tal-Ġustizzja adottat, f'Ġunju 2023, "**Strateġija dwar l-integrazzjoni ta' għodda bbażata fuq l-intelliġenza artifiċjali** fil-funzjonament tal-Qorti tal-Unjoni Ewropea". L-użu ta' din l-għodda għandu jiżgura mhux biss il-kontroll tad-data, iżda wkoll ir-rispett tad-drittijiet fundamentali u tal-etika.

L-ewwel waħda fost l-istituzzjonijiet Ewropej li adottat strateġija bħal din, u ferm qabel l-adozzjoni tal-proposta tal-leġiżlazzjoni Ewropea dwar l-intelliġenza artifiċjali (AI Act), il-Qorti tal-Ġustizzja identifikat tliet għanijiet ewlenin:

- it-titjib tal-effiċjenza u tal-effikaċja tal-proċessi amministrattivi u ġudizzjarji;
- it-titjib tal-kwalità u tal-konsistenza tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji, u
- it-titjib tal-aċċess għall-ġustizzja u tat-trasparenza fil-konfront taċ-ċittadin Ewropew.

Ġie stabbilit kumitat tal-etika, imsejjaħ "**AI Management Board** (AIMB)", bil-missjoni prinċipali li jiddefinixxi linji gwida u li jistabbilixxi l-limiti tal-użu ta' għodda bbażata fuq l-intelliġenza artifiċjali. Dan il-kumitat għandu jissorvelja li l-akkwist, l-iżvilupp u l-użu ta' din l-għodda jitwettqu skont il-prinċipji stabbiliti fl-istrateġija. Dawn il-prinċipji jinkludu l-ekwità, l-imparzjalità u n-nondiskriminazzjoni, it-trasparenza, it-traċċabbiltà, il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni, ir-rispett tal-ħajja privata u tad-data personali, is-sorveljanza umana kif ukoll it-titjib kontinwu.

F'dan il-kuntest, fl-2023, il-Qorti tal-Ġustizzja adottat linji gwida dwar l-użu ta' għodda bbażata fuq it-teknoloġiji tal-intelliġenza artifiċjali.

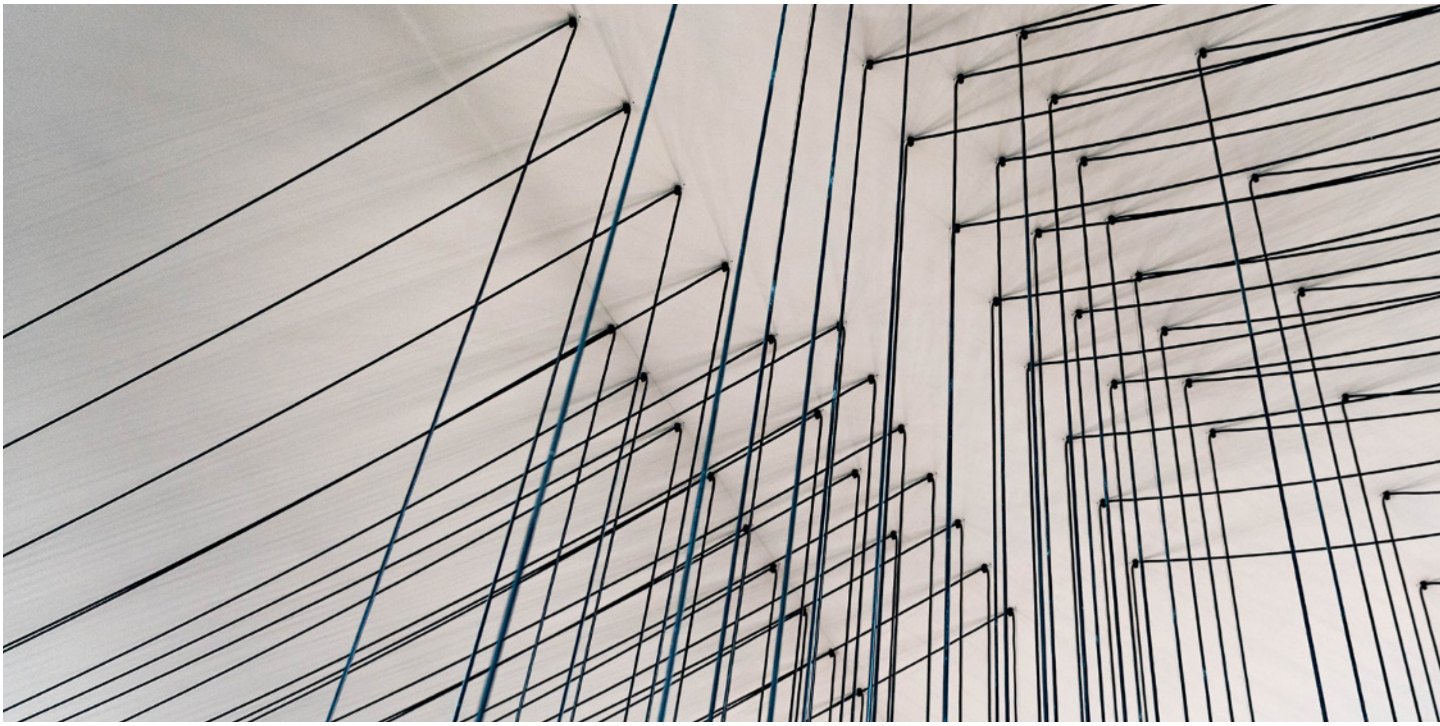

It-tisħiħ tal-kooperazzjoni ġudizzjarja Ewropea: is-sħubija man-Netwerk Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju

Id-djalogu u l-kooperazzjoni mal-qrati nazzjonali jinsabu fil-qofol tal-missjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Eżempju konkret ta' din il-kooperazzjoni huwa r-relazzjoni b'saħħitha stabbilita mal-European Judicial Training Network (in-Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju (EJTN)) f'dawn l-aħħar 15-il sena. Imwaqqaf fl-2000 biex jappoġġa l-ħolqien taż-żona Ewropea tal-ġustizzja, imħabbra mill-Kunsill Ewropew ta' Tampere (il-Finlandja), in-Network stabbilixxa ruħu bħala attur ewlieni fit-taħriġ tal-professjonisti tal-ġustizzja, b'mod partikolari l-imħallfin u l-prosekuturi nazzjonali. F'dan is-sens, in-Network jiġbor fi ħdanu l-iskejjel Ewropej tat-taħriġ ġudizzjarju kollha. Sabiex tikkonferma l-impenn tagħha lejn is-sħubija tagħha man-Network, fl-2023 il-Qorti tal-Ġustizzja adottat dikjarazzjoni intitolata "Sostenn tan-Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju sabiex titrawwem kultura ġudizzjarja Ewropea dejjiema".

Sħubija man-Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju (EJTN) għall-ħolqien ta' kultura ġudizzjarja Ewropea dejjiema

Għal dawn l-aħħar 70 sena, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-'QĠUE') impenjat ruħha fi djalogu mal-qrati nazzjonali.

Bħala espressjoni ta' dan l-impenn, stabbilixxejna sħubija b'saħħitha mal-European Judicial Training Network (in-Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju, iktar 'il quddiem l-"EJTN"). Dan tal-aħħar huwa l-pjattaforma ewlenija għall-membri tal-ġudikatura Ewropea sabiex jiskambjaw għarfien f'firxa wiesgħa ta' oqsma, b'mod partikolari fejn jidħol id-dritt tal-Unjoni. L-EJTN ilu jorganizza attivitajiet ta' taħriġ transkonfinali għall-professjonisti tal-ġustizzja nazzjonali għal iktar minn żewġ deċennji, u b'hekk jikkontribwixxi għat-titjib tal-għarfien tad-dritt tal-Unjoni.

Seminars annwali, żjarat ta' studju, forums u skambju ta' materjal ta' taħriġ huma parti mill-kooperazzjoni stabbilita sew bejn l-EJTN u l-QĠUE. Mill-2007 lil hawn, l-EJTN u l-QĠUE organizzaw ukoll taħriġ fit-tul għall-imħallfin u għall-prosekuturi nazzjonali, li huma mistiedna jipparteċipaw fil-ħidma ġudizzjarja tal-uffiċċji tal-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali għal 6 xhur jew għal 12-il xahar. Din l-opportunità tagħtihom

ħarsa ġenerali unika tal-metodi ta' ħidma tal-QĠUE u tgħinhom jespandu b'mod sinjifikattiv l-għarfien tagħhom dwar d-dritt u l-proċeduri tal-Unjoni.

Din is-sħubija ta' suċċess u dejjiema twassal għal benefiċċji fuq mill-inqas tliet livelli differenti. Fil-livell nazzjonali, hija tgħin lill-professjonisti tal-ġustizzja jwettqu l-funzjonijiet nazzjonali tagħhom meta jirritornaw lejn il-pajjiż ta' oriġini tagħhom, b'komprensjoni ferm aħjar tar-rwol tagħhom fl-applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni. Fi ħdan il-QĠUE, il-preżenza ta' mħallfin u ta' prosekuturi nazzjonali ssaħħaħ id-diversità tal-kulturi ġuridiċi, li dejjem kienet ta' importanza fundamentali għall-istituzzjoni. F'kuntest usa', din it-tip ta' kooperazzjoni tikkontribwixxi għall-promozzjoni tad-djalogu bejn l-imħallfin Ewropej u dawk nazzjonali, u b'hekk tiżgura l-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni madwar l-Ewropa.

Sabiex tkompli ssaħħaħ din il-kooperazzjoni, il-QĠUE ser tkompli tistrieħ fuq l-appoġġ qawwi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, fil-qafas tar-Regolament (UE) 2021/693 li jistabbilixxi l-Programm dwar il-Ġustizzja. Hija ser tistrieħ ukoll fuq l-appoġġ tal-Kummissjoni Ewropea, li hija responsabbli għall-implimentazzjoni tal-Programm dwar il-Ġustizzja permezz tal-Programm ta' Ħidma tagħha u li rrikonoxxiet ir-"rwol uniku" tal-EJTN fit-taħriġ ġudizzjarju fl-Unjoni Ewropea fl-Istrateġija Ewropea għat-taħriġ ġudizzjarju għall-perijodu 2021–2024 (Komunikazzjoni COM (2020) 713).

Barra minn hekk, il-QĠUE tagħti importanza kbira lill-bilanċ ġeografiku fl-organizzazzjoni tat-taħriġ fit-tul għall-imħallfin u għall-prosekuturi nazzjonali u lir-rappreżentanza tal-kulturi legali nazzjonali kollha f'dan il-kuntest. Għalhekk, hija tfittex li tappoġġa inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni fl-Istati Membri kollha u li ssaħħaħ il-komunikazzjoni tagħha dwar it-taħriġ fit-tul fi ħdan il-QĠUE. Dawn l-isforzi, flimkien ma' dawk tal-Istati Membri u tal-EJTN, għandhom jgħinu sabiex jippromwovu l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji Ewropej u dawk nazzjonali, filwaqt li jenfasizzaw il-benefiċċji ta' din il-kooperazzjoni għalihom kollha.

Iż-żamma ta' relazzjoni mill-qrib mal-imħallfin nazzjonali kienet waħda mill-karatteristiċi ewlenin tal-QĠUE sa mill-ħolqien tagħha u l-kooperazzjoni tagħha mal-EJTN tikkontribwixxi b'mod sinjifikattiv għal din il-missjoni importanti. It-tisħiħ ta' din is-sħubija huwa essenzjali għaliex l-impatt tagħha jmur ferm lil hinn minn konoxxenza aħjar tad-dritt tal-Unjoni: din is-sħubija tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' kultura ġudizzjarja Ewropea ġenwina u għal sens ta' appartenenza fost l-imħallfin Ewropej, kemm fil-livell tal-Unjoni kif ukoll f'dak nazzjonali.

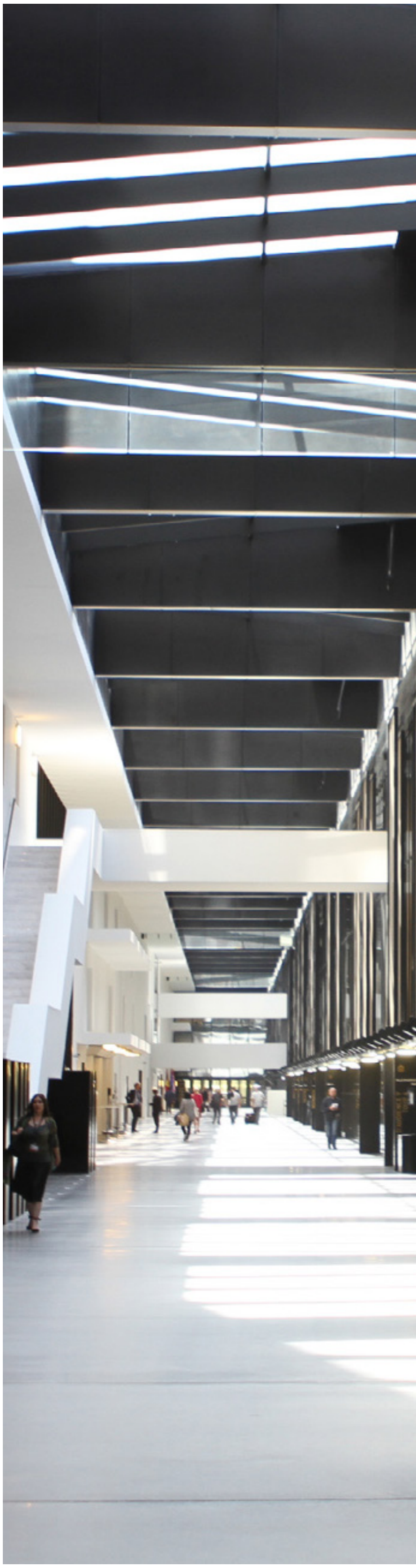

F'dan id-dawl, il-Qorti tal-Ġustizzja u n-Network għażlu li jibdew **azzjonijiet ġodda** intiżi li jiżviluppaw iktar fil-fond il-kooperazzjoni tagħhom, b'mod partikolari permezz ta' żieda fin-numru ta' membri tal-ġudikatura nazzjonali li jistgħu jwettqu perijodu ta' taħriġ fit-tul fil-Qorti tal-Ġustizzja. Għal dan l-għan, huma previsti żewġ settijiet ta' miżuri. L-ewwel sett ta' miżuri għandu l-għan li jitkabbar l-għarfien tal-professjonisti tal-ġustizzja tal-Istati Membri dwar il-possibbiltajiet ta' perijodi ta' taħriġ fit-tul fi ħdan il-Qorti tal-Ġustizzja sabiex jitħajru iktar kandidati. It-tieni sett ta' miżuri huwa intiż li l-ostakoli lingwistiċi għat-twettiq ta' dawn il-perijodi ta' taħriġ permezz tat-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-ENTJ tal-għarfien tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-materjal edukattiv żviluppat mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-qasam tat-taħriġ lingwistiku.

Ingrid Derveaux
Is-Segretarja Ġenerali tal-ENTJ

"L-ENTJ huwa ddeterminat li jiffavorixxi l-eżistenza ta' djalogu essenzjali bejn il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qrati nazzjonali, li huma wkoll il-qrati 'tad-dritt komuni tal-Unjoni'. Aħna kuntenti ferm li l-Qorti tal-Ġustizzja tappoġġa dan l-isforz bit-tnedija ta' diversi azzjonijiet intiżi li jkomplu jinkoraġġixxu l-parteċipazzjoni tal-membri tal-ġudikatura tal-Istati Membri tal-Unjoni fil-programm ta' taħriġ fi ħdan il-Qorti tal-Ġustizzja. Nesprimu x-xewqa li l-2024 tkun ukoll sena favorevoli għat-tisħiħ ta' kooperazzjoni essenzjali u produttiva!"

Diana-Daniela Popel
Membru tal-ġudikatura fuq perijodu ta' taħriġ fl-uffiċċju tal-Imħallef Ineta Ziemele

"Il-perijodu ta' taħriġ mal-Qorti tal-Ġustizzja kien opportunità mill-aqwa biex niffamiljarizza ruħi mal-funzjonament tal-istituzzjoni, napprofondixxi l-konoxxenzi tiegħi tad-dritt tal-Unjoni, bil-possibbiltà li ninvolvi ruħi fix-xogħol ta' kuljum tal-Qorti tal-Ġustizzja, u niltaqa' wkoll ma' professjonisti straordinarji tal-liġi. Fid-dawl b'mod partikolari tar-rwol partikolari tal-qrati nazzjonali fl-implimentazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, nista' biss nirrakkomanda bil-qawwa dan il-perijodu ta' taħriġ lil kull imħallef li jaħdem fil-qrati interni tal-Istati Membri u li jixtieq li jkollu esperjenza estremament arrikkita kemm fuq livell professjonali kif ukoll fuq livell personali. Nirringrazzja minn qalbi lill-membri kollha tal-uffiċċju għall-akkoljenza eċċellenti u għad-disponibbiltà tagħhom, mingħajr ma ninsa t-tim tal-ENTJ! "

C Ir-relazzjonijiet mal-pubbliku

16 819-il viżitatur

4 555 pprofessjonist tad-dritt

viżitaturi f'format virtwali: **8 %**

2 095 viżitatur matul il-Jum "Bibien Miftuħa"

Żjarat mill-bogħod – proġett edukattiv

Dan il-programm edukattiv tal-Qorti tal-Ġustizzja huwa intiż li jesponi lill-istudenti ta' bejn 15 u 18-il sena għall-missjoni tal-istituzzjoni ġudizzjarja tal-Unjoni u li jispjegalhom l-impatt tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fuq il-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini Ewropej. Il-programm huma maħsub li jrawwem għarfien fost l-istudenti żgħażagħ, u l-għalliema tagħhom, dwar il-valuri demokratiċi u dwar l-isfidi legali attwali. Fl-2023, madwar **900 student** kellhom l-opportunità li jżuru l-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' dan il-programm.

L-uffiċjali tal-istampa fid-Direttorat tal-Komunikazzjoni, li għandhom taħriġ bħala ġuristi, għandhom ir-rwol li jispjegaw is-sentenzi, id-digrieti u l-konklużjonijiet, iżda wkoll il-kawżi pendenti lill-ġurnalisti mill-Istati Membri kollha u lid-diversi korrispondenti tagħhom. Huma jħejju stqarrijiet għall-istampa biex jinformaw lill-ġurnalisti u lill-prattikanti f'ħin reali dwar id-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali. Huma jxandru, lill-persuni li jkunu għamlu talba f'dan is-sens lid-Dipartiment tal-Istampa tal-Qorti tal-Ġustizzja, ittri ta' informazzjoni regolari li jħabbru l-avvenimenti proċedurali u istituzzjonali importanti, bħalma huma l-"info-rapides" dwar kawżi li ma jkunux koperti minn stqarrijiet għall-istampa. Barra minn hemm huma jwieġbu għall-ittri elettroniċi u għat-telefonati taċ-ċittadini.

2 814-il stqarrija għall-istampa

625 ittra b'informazzjoni

547 pubblikazzjoni ta' informazzjoni "info-rapide"

14 000 talba għal informazzjoni min-naħa ta' ċittadini (telefonati u ittri elettroniċi)

Il-Qorti tal-Ġustizzja żżomm preżenza attiva fuq in-networks soċjali permezz taż-żewġ kontijiet tagħha fuq X (wieħed bil-Franċiż u l-ieħor bl-Ingliż), kif ukoll permezz tal-kont LinkedIn u tal-kont Mastodon tagħha. In-numru dejjem jikber ta' abbonati fuq dawn in-networks huwa xhieda tal-interess kontinwu min-naħa tal-pubbliku lejn l-attività tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din tal-aħħar għandha wkoll profil fuq YouTube fejn toffri aċċess, fl-24 lingwa uffiċjali, għal kontenut awdjoviżiv varju, b'mod partikolari animazzjonijiet intiżi għall-pubbliku ġenerali li jispjegaw kif il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja taffettwa l-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini.

159 000 segwaċi fuq X
+9 % meta mqabbla mal-2022

3 600 abbonat fuq Mastodon

234 810 abbonati LinkedIn
+32 % meta mqabbla mal-2022

21 000 abbonat u **253 000** videos segwiti fuq YouTube

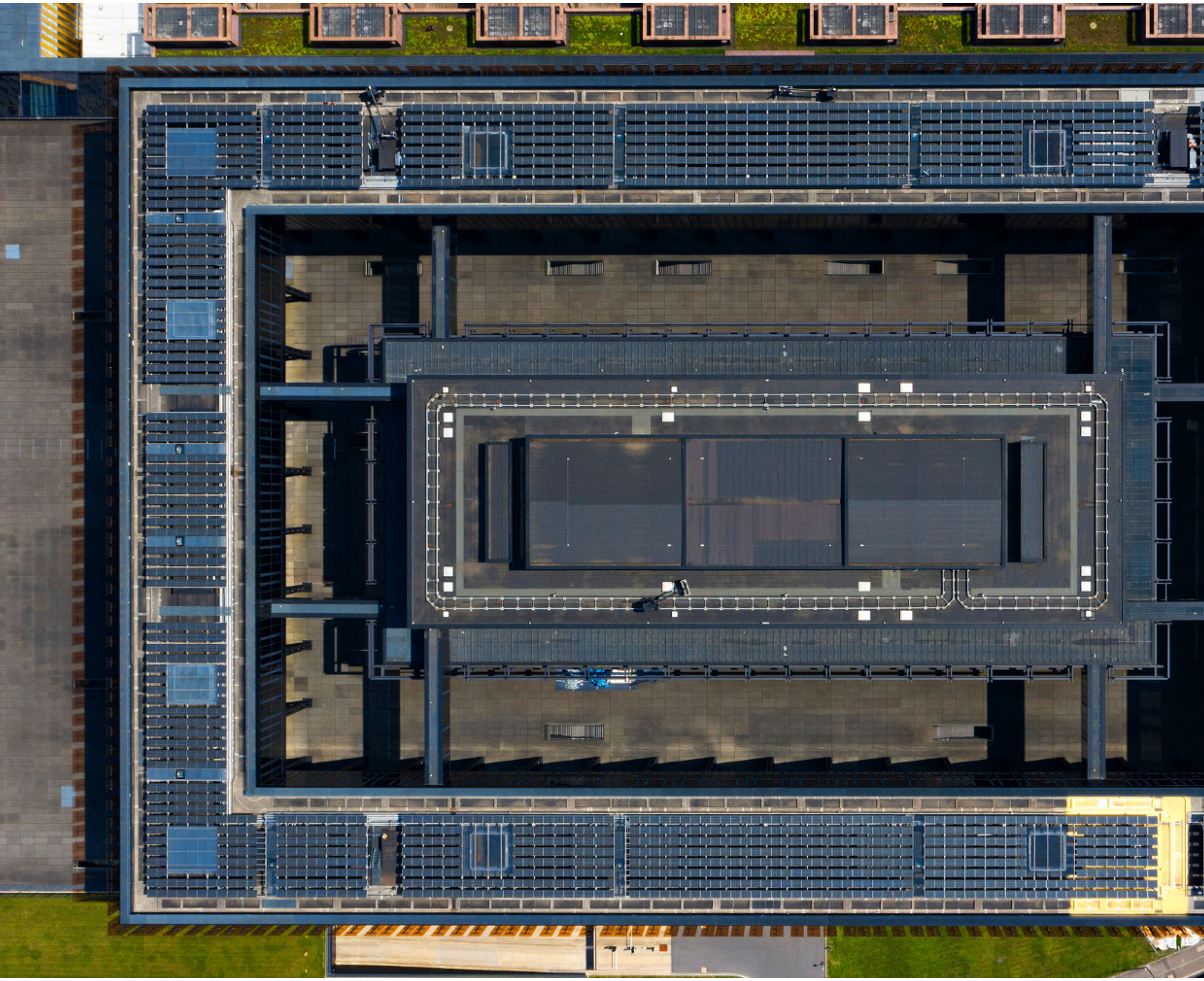

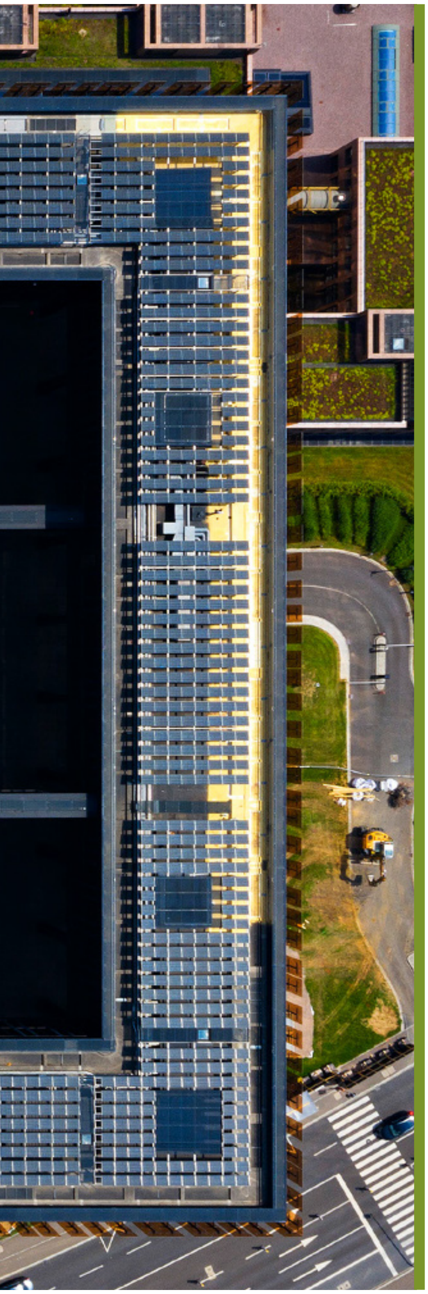

4

Istituzzjoni li tirrispetta l-ambjent

Il-Qorti tal-Ġustizzja ilha għal diversi snin issegwi politika ambjentali ambizzjuża, intiża li tissodisfa l-iktar regoli eżiġenti fil-qasam tal-iżvilupp sostenibbli u tal-ħarsien tar-riżorsi naturali. L-impenn tal-istituzzjoni favur prattiki li jirrispettaw l-ambjent ilu kkonfermat mill-2016 permezz tar-reġistrazzjoni tagħha fl-**EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme). Din iċ-ċertifikazzjoni rregolata mill-Unjoni Ewropea tingħata lill-organizzazzjonijiet li jissodisfaw standards stretti fir-rigward tal-politiki ambjentali tagħhom, tal-isforzi tagħhom fil-qasam tal-protezzjoni tal-ambjent u tal-metodi ta' ħidma sostenibbli tagħhom.

Fl-2023, il-Qorti tal-Ġustizzja kompliet bl-isforzi tagħha sabiex twaqqaf l-użu tal-fliexken tal-ilma tal-plastik fil-bini tagħha. Il-kuntratt il-ġdid ta' ristorazzjoni pprojbixxa l-bejgħ tal-fliexken tal-ilma tal-plastik. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja kompliet tqassam **fliexken li jistgħu jerġgħu jintużaw** lill-persunal tagħha sabiex jiġi promoss l-użu tal-**funtani tal-ilma** installati fl-2022.

Il-**konsum tal-enerġija** issa qed jerġa' juri t-tendenza li jonqos, bħalma kien qed jagħmel qabel il-pandemija. Dan ir-riżultat inkiseb billi tneħħew il-miżuri speċjali ta' ventilazzjoni imposti minħabba l-kriżi tal-Covid u billi ġew installati filtri tal-arja iktar effiċjenti. Flimkien mal-miżuri straordinarji tal-ekonomija tal-enerġija marbuta mal-gwerra fl-Ukraina, il-Qorti tal-Ġustizzja rreġistrat tnaqqis sinjifikattiv fil-konsum tal-enerġija tal-elettriku u tat-tisħin tagħha.

Għall-perijodu 2022-2023, il-Qorti tal-Ġustizzja stabbilixxiet miri kwantitattivi għall-**konsum tal-karta**. Fl-2022, l-użu ta' karti tal-uffiċċju (minbarra pubblikazzjonijiet esternalizzati) naqas b'54.1 % meta mqabbel mal-livell ta' qabel il-kriżi fl-2019, xejra persistenti fl-2023 minħabba bidliet fid-drawwiet u iktar diġitalizzazzjoni tal-proċessi u tad-dokumenti. Barra minn hekk, f'Settembru 2023, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li tillimita n-numru ta' printers personali għal minimu strett, sabiex tiffranka l-enerġija, il-prodotti konsumabbli u l-karta, kif ukoll sabiex konsegwentement tnaqqas l-impatt tal-karbonju tagħha.

L-ekwivalenti full-time (EFT) hija unità li tippermetti li titkejjel l-attività professjonali b'mod indipendenti mid-differenzi f'termini ta' numru ta' sigħat ta' xogħol fil-ġimgħa għal kull membru tal-persunal minħabba d-diversi modi kif jiġi organizzat il-ħin tax-xogħol.

L-indikaturi ambjentali għall-ilma, għall-iskart, għall-karti, għat-tisħin u għall-elettriku jikkorrispondu għal dawk tas-sena 2022. Il-bidliet jitkejjlu meta mqabbla mal-2015, is-sena ta' riferiment għall-iskema tal-EMAS.

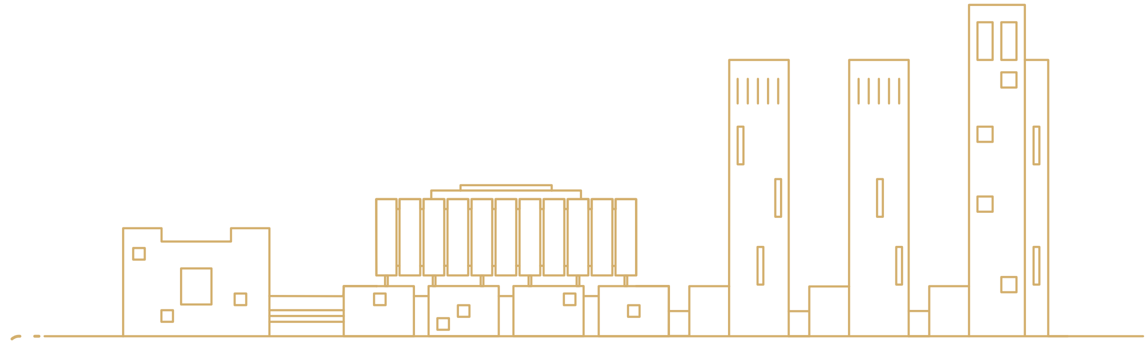

It-titjib tar-riċiklaġġ tal-iskart u t-tnaqqis tal-plastik li jintuża darba biss

Parteċipazzjoni fis-sistema ta' roti self-service Vel'OH u sostenn għat-traġitti bir-rota

Tnaqqis tal-konsum tal-karti
- 62.1 % kg/EFT

Tnaqqis tal-konsum tal-ilma
- 10.1 % m^3/EFT

Tnaqqis tal-iskart "Uffiċċji u Ristorazzjoni"
- 50 % kg/EFT

Titjib kontinwu fl-infrastrutturi tas-sħana, tal-ventilazzjoni u tal-klimatizzazzjoni

Tnaqqis tal-konsum tal-elettriku
- 23.2 % kWh/EFT

Tnaqqis tal-konsum tal-enerġija għat-tisħin
- 23.6 % kWh/EFT

3 466 m^2
ta' ċelloli fotovoltajċi għal produzzjoni ta'
422 003 kWh
ekwivalenti għall-bżonnijiet annwali ta' 76 familja

Tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju
- 31.7 % kg CO_2/EFT

5

Ħarsa lejn il-futur

Fl-2004, **għaxar Stati Membri ġodda ngħaqdu mal-Unjoni Ewropea**. Ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, l-Ungerija, Malta, il-Polonja, is-Slovakkja u s-Slovenja esprimew il-fiduċja tagħhom fil-proġett Ewropew. Żewġ deċennji wara, ser niċċelebraw ma' dawn l-Istati Membri **l-20 anniversarju tal-adeżjoni tagħhom**. L-ikbar tkabbir li esperjenzat l-Unjoni, kemm fil-popolazzjoni kif ukoll f'għadd ta' pajjiżi, fetaħ l-orizzont tagħna. Huwa ta wiċċ ġdid liż-żona legali komuni tal-Unjoni, arrikkita b'diversità kulturali u intellettwali ġdida. Din kienet sfida importanti għall-Unjoni, fid-dawl tal-livell ta' integrazzjoni milħuq minnha fl-2004, minn naħa, u tal-varjetà ekonomika, storika u lingwistika li kellhom l-għaxar Stati Membri ġodda, min-naħa l-oħra. Din l-adeżjoni talbet, minn naħa ta' dawn l-Istati Membri ġodda, sforz kbir u determinazzjoni sħiħa sabiex jiġu implimentati r-riformi politiċi, ekonomiċi u legali meħtieġa. Fil-livell tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-akkoljenza simultanja tal-għaxar Stati Membri wasslet għal bidliet profondi u dejjiema fil-modalitajiet tax-xogħol.

Sabiex tiċċelebra l-anniversarju ta' dan l-avveniment maġġuri, f'Mejju 2024 il-Qorti tal-Ġustizzja ser torganizza kollokju intitolat "Il-Qorti tal-Ġustizzja tiċċelebra 20 sena mill-adeżjoni ta' għaxar Stati mal-Unjoni Ewropea: mument kostituzzjonali ġdid għall-Ewropa", bl-għan li jiġu evalwati l-lezzjonijiet misluta mit-tkabbir u mit-tisħiħ tal-integrazzjoni Ewropea. Il-kollokju ser ikopri l-impatt tat-tkabbir tal-2004, kemm minn perspettiva politika u ġuridika kif ukoll minn dik ekonomika, u dan kemm għall-Unjoni stess kif ukoll għall-għaxar Stati Membri ġodda. B'mod partikolari, il-kollokju ser jindirizza l-kontribut tal-għaxar Stati Membri ġodda għall-iżvilupp tal-Unjoni bħala "Unjoni ta' valuri", ibbażata fuq valuri komuni bħalma huma d-demokrazija, l-Istat tad-dritt, id-drittijiet fundamentali u r-rispett tal-minoranzi.

Barra minn hekk, l-2024 ser tkun is-sena li fiha ser jiġi implimentat il-ftehim politiku li ntlaħaq fl-2023 dwar it-**trasferiment parzjali tal-kompetenza preliminari** tal-Qorti tal-Ġustizzja lill-Qorti Ġenerali. Din l-implimentazzjoni ser timplika, b'mod partikolari, l-emenda tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali, kif ukoll diversi aġġustamenti fil-modalitajiet ta' ħidma taż-żewġ qrati u fil-funzjonament ta' kuljum tal-istituzzjoni, bħalma huwa l-adattament tas-sistemi informatiċi.

Barra minn hekk, filwaqt li tkompli t-**trasformazzjoni diġitali** tagħha, l-istituzzjoni qiegħda tadatta ruħha għal sfidi u opportunitajiet ġodda futuri, l-iktar fl-oqsma tal-intelliġenza artifiċjali u taċ-ċibersigurtà. Qegħda tiġi żviluppata u esplorata għodda ġdida, b'mod partikolari għodda bbażata fuq tekniki tal-intelliġenza artifiċjali, bl-għan li tgħin liż-żewġ qrati jwettqu l-missjoni tagħhom u b'hekk jottimizzaw il-proċessi ġudizzjarji. L-użu ta' din l-għodda għandu jiżgura l-kontroll tad-data u għandu jitwettaq b'rispett tad-drittijiet fundamentali u b'osservanza tal-prinċipji tal-etika. Barra minn hekk, ir-Regolament 2023/2841, intiż li jiżgura livell għoli komuni ta' ċibersigurtà fl-istituzzjonijiet kollha tal-Unjoni, għandu impatt dirett fuq il-Qorti tal-Ġustizzja u jimplika, b'mod partikolari, l-istabbiliment ta' qafas intern għall-ġestjoni tar-riskji marbuta maċ-ċibersigurtà, kif ukoll l-evalwazzjoni regolari tal-effikaċja ta' dawn il-miżuri, filwaqt li tittieħed inkunsiderazzjoni l-evoluzzjoni tar-riskji.

20
SENA

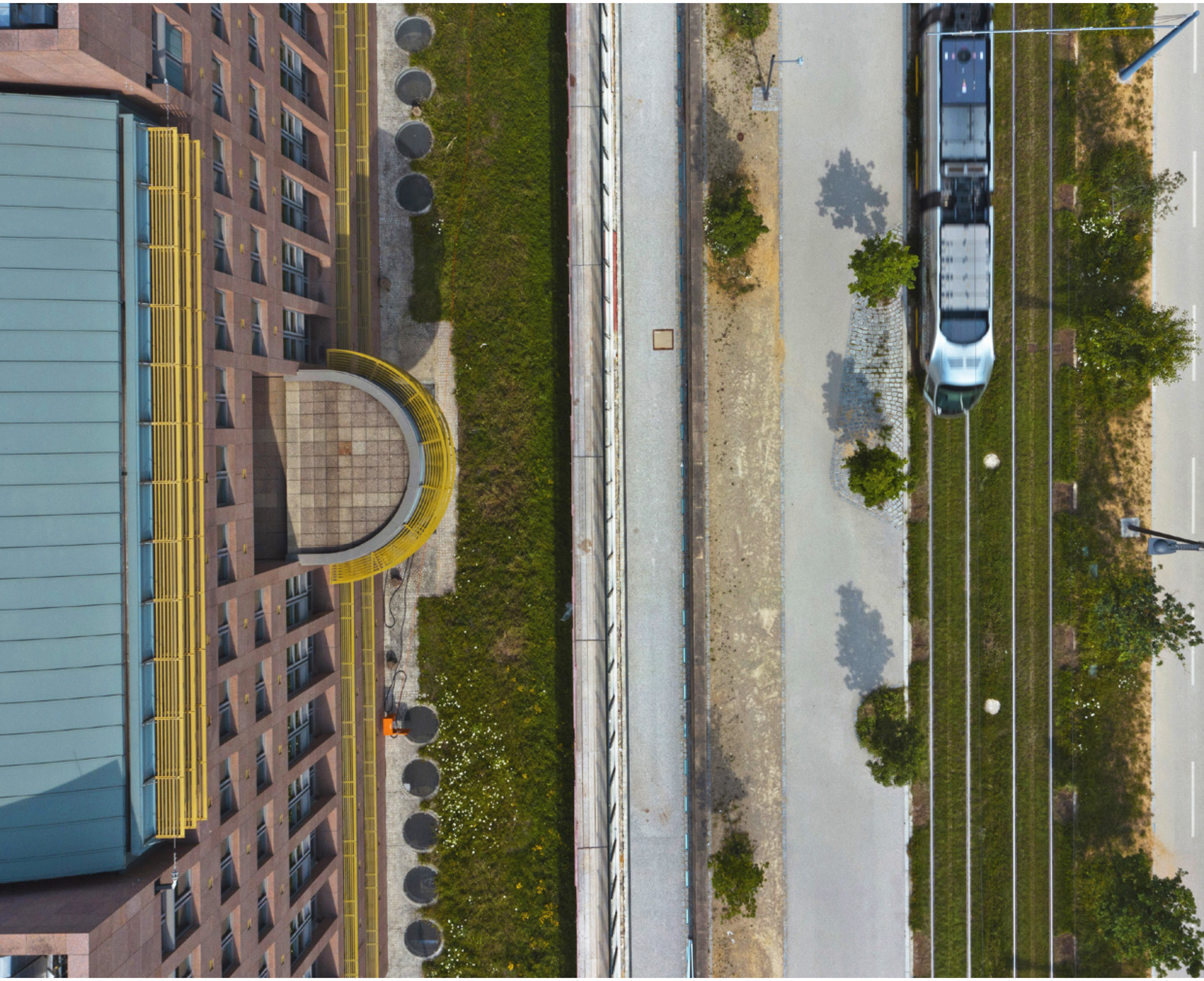

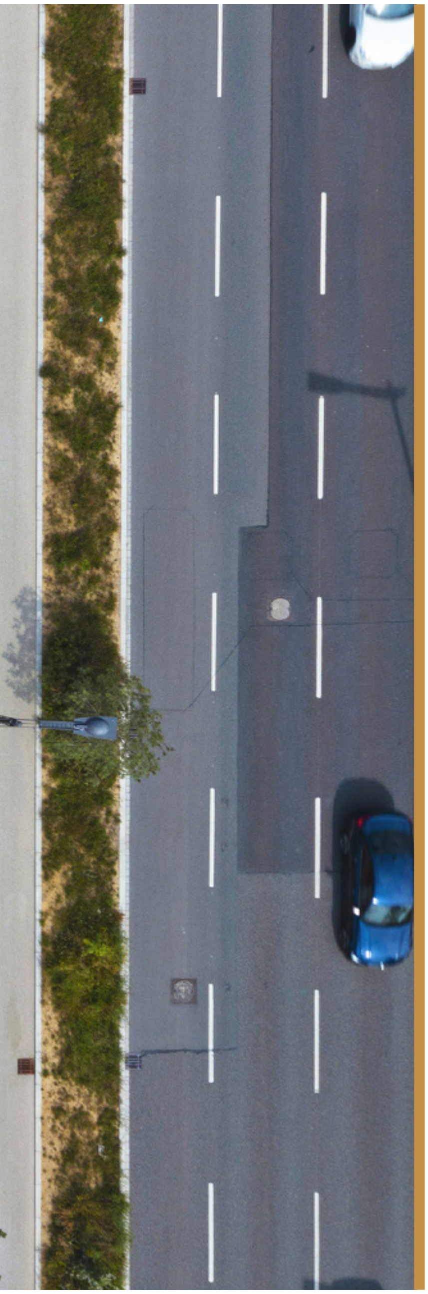

6

Nibqgħu konnessi!

Idħol fil-portal ta' tiftix tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali permezz tas-sit Curia

curia.europa.eu

Segwi l-attwalità ġurisprudenzjali u istituzzjonali e

billi tikkonsulta l-**istqarrijiet għall-istampa**:
curia.europa.eu/jcms/PressReleases

billi tabbona mar-**RSS** tal-Qorti tal-Ġustizzja:
curia.europa.eu/jcms/RSS

billi ssegwi l-kont **X** tal-istituzzjoni:
CourUEPresse jew EUCourtPress

billi ssegwi l-kont **Mastodon** tal-istituzzjoni:
social.network.europa.eu/@Curia/

billi ssegwi l-kont **LinkedIn**:
linkedin.com/company/european-court-of-justice

billi tniżżel **l-applikazzjoni CVRIA** għal smartphones u tablets

billi tikkonsulta l-**Ġabra ta' ġurisprudenza**:
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

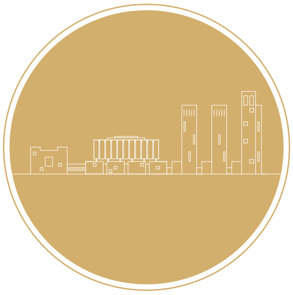

Sabiex issir taf iktar dwar l-attività tal-istituzzjoni

ikkonsulta l-paġna dwar ir-**Rapport Annwali**:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

ara l-animazzjonijiet fuq **YouTube:**
youtube.com/@CourtofJusticeEU

Idħol fid-dokumenti tal-istituzzjoni

l-**arkivji storiċi**:
curia.europa.eu/jcms/archive

id-**dokumenti amministrattivi**:
curia.europa.eu/jcms/documents

Żur is-sede tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

L-istituzzjoni toffri lill-partijiet interessati **programmi ta' żjarat** imfassla b'mod speċifiku skont l-interess ta' kull grupp (smigħ ta' seduta, żjara ggwidata tal-bini jew tax-xogħlijiet tal-arti, żjara ta' studju, żjarat virtwali):
curia.europa.eu/jcms/visits

Permezz taż-**żjara virtwali tal-bini**, tkun tista' wkoll ittir fuq il-kumpless tal-bini u tidħol fih mingħajr ma tiċċaqlaq minn fejn int:
curia.europa.eu/visit360/

Għal kull informazzjoni dwar l-istituzzjoni

Iktbilna permezz tal-**formola ta' kuntatt**:
curia.europa.eu/jcms/contact

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
L-2925 Il-Lussemburgu
+352 4303-1
curia.europa.eu

Test miktub fi Frar 2024 / Data vverifikata sal-31.12.2023

Tħejjija tal-pubblikazzjoni: Il-Qorti tal-Ġustizzja / Id-Direttorat tal-Komunikazzjoni / Id-Diviżjoni tal-Pubblikazzjonijiet u tal-Mezzi tal-Komunikazzjoni Elettroniċi, 2024

Ritratti/illustrazzjonijiet:

Qoxra: © Unjoni Ewropea

Paġni 5, 6, 9-11, 13, 14, 19, 20, 22, 25, 26, 29, 30-32, 34-36, 39, 40, 41, 43, 49, 51, 52, 55, 58, 69, 73, 74, 76-103: © Unjoni Ewropea

Paġni 8, 11, 12, 15, 42, 46, 53-72: © shutterstock.com; 87: © European Judicial Training Network

Kull użu jew riproduzzjoni ta' ritratti jew ta' dokumenti oħra li tagħhom l-Unjoni Ewropea ma hijiex il-proprjetarja tad-drittijiet tal-awtur huwa pprojbit mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-proprjetarji tad-drittijiet tal-awtur.

La l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u lanqas kull persuna li taġixxi f'isem l-istituzzjoni ma hija responsabbli għall-użu li jista' jsir mill-informazzjoni mogħtija hawn fuq.

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata bil-kundizzjoni li jiġi indikat is-sors.

© Unjoni Ewropea, 2024

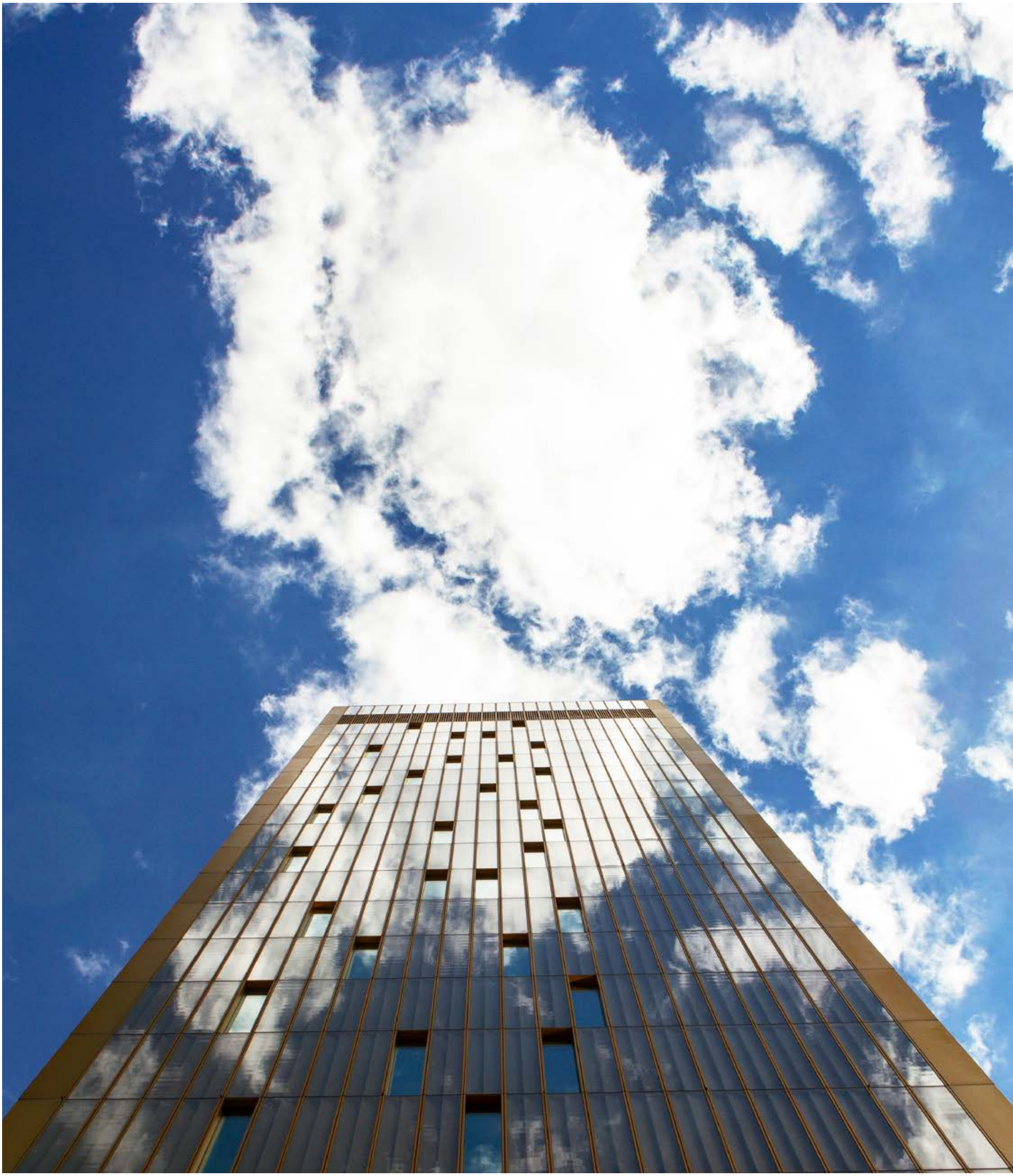

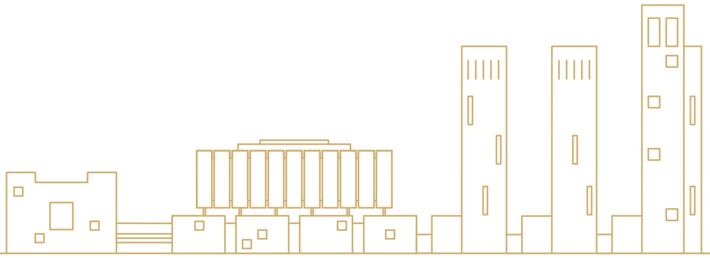

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

Id-Direttorat tal-Komunikazzjoni
Id-Diviżjoni tal-Pubblikazzjonijiet u tal-Mezzi tal-Komunikazzjoni Elettroniċi

PRINT ISBN 978-92-829-4482-0 doi:10.2862/105802 QD-05-23-450-MT-C
PDF ISBN 978-92-829-4465-3 doi:10.2862/90596 QD-05-23-450-MT-N